

Ermaasa Timbbitiyaa

Geluwaa

Timbbitiyaa odiyaa Ermaasi, Kiristtoosi yelettanaappe kase laappun s'eetu laytsaa wurssetsaaninne usuppunto s'eetu laytsaa doometsaa heeraan de'eedda. Ermaasi daro wodiyaa ootseedda bare oosuwaan untuntu eek'aa goyinuwaanne untuntu nagaraa oosuwaa gaasuwaan S'oossaa asaa bolla wolk'k'aama bashshay yiide de'iyawaa untuntta minisiide erisseedda. Bare odeeddawe ubbay poletteeddawaa pas'a de'iide bare ayifiyaan be'eedda. Baabloone Kaatii Naabukadanas'oori Yerusaalame oyk'k'iide, katamaanne Geeshsha Golliyaa laaledda. Yihudaa kawuunne asaappekka dariyaa baggay omoodettiide Baabloone beedda. Gujjiidekka Ermaasi Asay omooduwaappe simmanawaanne Israa'eeliyaa kawutetsay ek'k'anawaa kasetiide odeedda.

Ermaasa mas'aafaa oyddu kessiide be'anaw danddayettee.

1. Nabiyaa S'eessaabaa, Iyoosiyyaasa, Yo'aak'eema, Yo'aakiinanne Sedek'iyaa kawutetsaa laytsatuwaan Yihudaa asaassinne untuntta kaaletsiyaawanttoo S'oossaappe yeedda k'aalaa.
2. Hananaw odetteedda duma duma k'aalatuwaanne Ermaasa de'uwaan poletteedda waanna waanna yewotuwaa gujjiide, Ermaasa s'aafiyaa Baaruki

s'aafiide oyk'k'eedda k'eeri dawutariyaappe
beetteedda s'uufetuwaa.

3. Dumma dumma allaga biittaa asaw
S'oossaappe odetteedda timbbitiyaa
k'aalatuwaa.
4. Yersaalame oyk'k'etsaabaanne Asay
omoodettiide Baabloone baanawaa odiyaa
gujjo taariketuwaa.

Ermaasi bare asaa loytsi siik'iyaaanne untunttu
bolla bayetsaa pirda aatsanaw loytsi daro
is's'iyaa asaa. Timbbitiyaa odiyaa asaa gidiide
ootsana mala S'oossay Aa s'eeseedda diraw,
barena gakeedda metuwaa gaasuwaan I
kayyotteedda mino kayyuu Aa mas'aafaa
gidдон daro sa'aan s'aafetti utteedda. S'oossaa
k'aalay Aa wozanaa gidдон tamaadan
s'uuggiyaa diraw, hewaa bariide wotsi agganaw
danddayibeennawaa k'onc'c'isseedda.

Ha mas'aafan s'aafetteedda timbbitiyaa
odeedda wolk'k'aama wolk'k'aama
k'aalatuwaappe ittuu ittuu metuu kumeedda
Ermaasa laytsaappe aad'd'iidde, wozanaan
s'aafetteedda diraw, hassayissiyaa asttamaarii
koshshennan, ubbaa gede naagiyaa ooratsa
c'aak'k'uu S'oossaa asaw imettiyaa wodii yaanaw
de'iyaaawaa malaatiino (31:31-34).

Shempatuwaa Ubbatoo Imetteedda K'antsa K'ofatuwaa

S'oossay Ermaasa Dooreedda 1:1-19

S'oossay Yihudaanne Israa'eeliyaa Asaa
Muriyaawaa 2:1–25:38

Ermaasi Worddo Nabatuwaa Ek'eteedda 26:1–
29:32

S'oossay Bare Asaa Barenttu Biittaw Zaarana
30:1–33:26
Ermaasa Duma Duma Oosotuwaa 34:1–38:28
Yerusaalame Kunddetsaanne Yihudaan
Med'eteedda Hanotatuwaa 39:1–42:22
Ermaasi Gibbs'e Beedda 43:1–44:30
Baarookkaw Odeteedda Timbbitiyaa 45:1-5
Nabii Duma Duma asaw Odeedda Timbbitiyaa
46:1–51:64
Yerusaalame Kunddetsaabaw Kiitetteedda Gu-
jja Oduwaa 52:1-34

S'oossay Ermaasa Doreedda
(1:1-19)

¹ Biiniyaama biittan Anatoota kataman de'iyaa
k'eesetuwaappe ittuwaa gidiyaa Hilk'k'iyaa na'aa
Ermaasa k'aalay hawaa.

² Amoonna na'ay, Yihudaa Kaatii Iyoosiyaasi
kaateteedda tammanne heezzentso laytsan
Med'inaa Godaa k'aalay Ermaasaw yeedda.

³ K'ay Iyoosiyaasa na'ay, Yihudaa Kaatii
Iyo'ak'eemi kaateteedda laytsatuwaan S'oossaa
k'aalay Ermaasaw yeedda. K'aykka Iyoosiyaasa
na'ay, Sedek'iyaasi kaatetina, tammanne itti
laytsaa gakkanaw, S'oossaa k'aalay daro gede
aw yeedda. He laytsi ichcheshantsa aginaan
Yerusaalame Asay omoodettiide beedda.

Ermaasi S'eesetteedda

⁴ Med'inaa Godaa k'aalay taakko hawaadan
yaagiidde yeedda;

⁵ «Taani neena ne aatti uluwaan attanaappe
kase eraad. Neeni uluwaappe yelettanaappe

kase taani neena geeshshaade dummaya wot-saad. K'ay kawutetsatoo timbbitiyaa odiyaawaa ootsaade neena suntsaad» yaageedda.

⁶ Taani, «Ha"i Ubbaa Mooddiiyaa Med'inaa Godaw, taani na'aa. Taani wooti haasayinttokka erikke» yaagaad.

⁷ Shin Med'inaa Goday taana hawaadan yaageedda; «⁷ Taani na'aa» gooppa. Taani neena kiittiyaa asaa ubbaakko ba. Taani azaziyaawaa ubbaakka oda.

⁸ Unttunttoo yayyoppa. Ayaw gooppe, taani neena ashshanaw neenana ittippe de'ana. Med'inaa Goday hawaa odaad» yaageedda.

⁹ Med'inaa Goday bare kushiya yeddiide, ta doonaa bochcheedda. Yaatiide, «Be'a; taani ta k'aalaa ne doonaan wotsaad.

¹⁰ Neeni shoddanawunne kolanaw, d'ayissanawunne aatsa yegganaw, kees's'anawunne tokkanaw, deriyaa asaa bollanne kawutetsatuwaa bolla taani hachchi neena suntsaad» yaageedda.

¹¹ Med'inaa Godaa k'aalay taakko yiide, «Ermaasaa, new ayay beettii?» yaageedda.

Taani zaaraadde, «Lawuziyaa giyaa mitsaappe keseedda gatimay beettee» yaagaad.

¹² Med'inaa Goday taana, «Neeni likke be'aadda. Ayaw gooppe, taanikka ta k'aalay polettina, hewaadan be'anaw naagay» yaageedda.

¹³ Laa"entsuwaakka Med'inaa Godaa k'aalay taakko yiide, «Harabay k'ay ayay beettii?» yaageedda.

Taani zaaraadde, «Itti penttiyaa s'aaruu huup'issa baggappe haa simmiide, kunddanaw mati utteeddawe beettee» yaagaad.

¹⁴ Med'inaa Goday taana, «Huup'issa baggappe bashshay pod'iide, biittan de'iyaa asaa ubbaa bolla gukkana.

¹⁵ Taani huup'issa bagga kawutetsatuwaan de'iyaa asaa ubbaa s'eesana hanay. Taani Med'inaa Goday hawaa odaad. Unttuntu kaate-tuu yiide, Yerusaalame geliyaa penggetuwaan, dirssaa yuushshuwaa ubbaaninne Yihudaa katamatuwaa ubbaan barenttu araatatuwaa wotsana.

¹⁶ Yihudaa Asay taana aggiide, hara s'oossatoo yarshshiiddenne barenttu kushiyan unttuntu ootseeddabaw goyinniide, ootseedda unttuntu iitatetsaa ubbaa diraw, taani ta pirddaa unttuntu bolla odana.

¹⁷ «Shin neeni ne huup'iyaw giiga! Dendda ek'k'aade, taani neena azaziyaawaa ubbaa unt-tunttoo oda. Unttunttoo yayyoppa. Neeni unt-tunttoo yayyoope, taani neena unttuntu sintsan gujja yashissana.

¹⁸ Hachchi taani neena ha biittaa ubbaa bolla, Yihudaa kaatetuu bolla, kaappotuwaa bolla, k'eesetuwaa bollanne ha biittaa asaa bolla gimbbettedda katamaadan, birataa tuussaadaaninne nahaasiyaa birataan direedda dirssaadan ootsaade minisaad.

¹⁹ Unttuntu neenanna olettana. Shin taani ashshanaw neenana ittippe de'iyaa diraw, neena s'oonikkino. Med'inaa Goday hawaa odaad» yaageedda.

S'oossay Yihudaanne Israa'eeliyaa Asaa Muriyaawaa

2

(2:1–25:38)

Israa'eeliyaa Asaa Nagaraa

¹ Med'inaa Godaa k'aalay taw yiide,

² «Baade Yerusaalame asaa haytsaan hawaadan yaagaade awaaya; «Neeni yalagatetsan taw ay keeshshaa ammanetteedentto, k'ay neeni biro mishiran de'iyaa wode, taana ay keeshshaa siik'eeddentto, taani S'oossay hassayay. Neeni bazzo gidduwaanna, zeretsay zeretti erenna biittaana taana kaalaadda.

³ He wode Israa'eelii Med'inaa Godaw geeshsha. Aw bayira katsaa mala; aappe meedda ubbatuu bayzzanchcha gidiino. Yaatina, untuntu bolla iitabay yeedda. Med'inaa Goday hawaa odaad» yaaga» yaagee.

⁴ Hinttenoo, Yaak'ooba asatoo, Israa'eeliyaa zaretoo, ubbaykka Med'inaa Godaa k'aalaa sisite!

⁵ Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Kase hintte aawotuu taanan ay bayzzuwaa demmiide, taappe haakkiide beeddino? Untuntu patsenna eek'atoo goyinniide, patsennabaa gideeddino.

⁶ Untuntu, «Nuuna Gibbs'eppe kesseeddawe, mela aafu gideedda bazzuwaana, koshayne d'ip'p'i go d'umay de'iyaa biittaana, ay asayne aad'd'enna woy de'enna saanna kaaletseedda Med'inaa Goday hak'an de'ii?» yaagibeykkino.

⁷ Hintte aappe teeraanne lo"obaa maana mala, taani hinttena tu'e biittaw ahaad; shin hintte yiide, ta biittaa tunisseedditanne ta laataa iiseedditta.

⁸ K'eesetuukka, «Med'inaa Goday hak'an de'ii?» yaagibeykkino. Ta higgii untunttu kushiyan de'iyaa asatuukka taana eribeykkino. Asaa mooddiyaawanttukka ta bolla makkaleeddino. Timb-bitiyaa odiyaawanttukka Ba'aala suntsan timb-bitiyaa odiide, patsenna eek'atoo goyinneeddino» yaagee.

⁹ K'aykka Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Hewaa diraw, taani hinttena birokka mootana; hintte naanatuwaa naanatuwaakka mootana.

¹⁰ Ane away doliyaa bagga biide, K'op'iroosa giyaa haatsaan dooddetteedda biittaa s'eellite. Woy away wulliyaa bagga K'eedaare giyaa biittaa asaa kiittiide s'omoosissite. Yaatiide ane hawaa malabay hawaappe kase baggan haneed-denttonne be'ite.

¹¹ Untunttu tumu s'oossatuwaa gidana d'ayooppenne, derii bare s'oossatuwaa laammibeenna. Shin ta Asay taana bare bonchchuwaa patsenna eek'atuwaan laammeedda» yaagee.

¹² K'aykka Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Salotoo, «Poora!» giite; dagammiide kokkorite!

¹³ Ayaw gooppe, ta Asay laa"u iitabatuwaa ootseedda; hewanttunne, de'uwaa haatsaa pulttuwaa taana aggeeda; haatsaa oyk'k'anaw dand-dayenna, s'oo'etti diggeedda ollaa barew book-keedda.

¹⁴ «Israa'eelii k'oomanne gidenna; son yelet-teedda ayilenne gidenna. Yaatina, I ayaw do'ay

oyk'k'iyaaawaa gideedee?

¹⁵ Aa morkketuu gaammuwaadan, Aa bollan gudeeddino. Unttuntu barenttu k'aalaa d'ok'k'u ootsiide daareeddino; untuntu Aa biittaa mela kesseeddino; Aa katamatuukka laalettiiide, de'iyaaawaa d'ayeeddino.

¹⁶ Hewaa bollakka Memppisanne S'aafinaasa asatuu Aa liip'iyaa meedeeddino.

¹⁷ Neenoo Israa'eeliyaw, I neena ogiyaan kaalet-sishin, Med'inaa Godaa ne S'oossaa aggeedawan hawaa ne bolla aheeddawe neena gidikkii?

¹⁸ Nayle Shaafaappe haatsaa ushanaw Gibs'e biyaawe neena ayaa maaddanee? Woy Efi-raas'iisa Shaafaappe haatsaa ushanaw Asoore biittaa biyaawe neena ayaa go"anee?

¹⁹ Simmi ne iitatetsay neena murana; neeni taana aggeedawe ne bolla pirddana» yaagee.

Med'inaa Goday, Ubbaappe Wolk'k'aama S'oossay hawaadan yaagee; «Neni taana Med'inaa Godaa ne S'oossaa aggeedawe ay keeshshaa iitanne c'ama gidintto, ane eranne be'a. Neni taw yayyiyaa yashshay neenan baawa.

²⁰ «Taani ne morgge mitsaa beni mentsaad; ne k'ashuwaakka duutsaad. Yaatinakka, «Taani new ootsikke» yaagaadda. Deriyaa ubbaa bollanne daashsha mitsaa ubbaa garssan sharmus'aadan gisaadda.

²¹ Taani neena bertte zeretsaappe akkaade, lo"o woyniyaa turaadan tokkaad. Yaatina, waana guyye simmaade, woran doleedda, bayeedda woyniyaa turaa gidaaddii?» yaagee.

22 K'aykka Ubbaa Moooddiyaa Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Neeni hanc'c'iic'iyaan meec'ettanttokka, saamunaa darissaade gorppettanttokka, ne bayzzuwaa k'itay ha"ikka ta sintsaana.

23 Neeni waanaade, «Taani tunabeykke; taani Ba'aala eek'atoo goyinnanaw wos's'abeykke» gaanaw danddayay? Ane neeni wombban haneeddawaa s'eella; neeni ootseeddawaanne akeeka. Neeni yaanne haanne wotsaa jaamiyaa gaalatti mala.

24 Neeni bazzuwaa meezeteedda, bare ziitaa wode c'arkkuwaa singgetsiyaa harati mala. Aa birassaw ek'k'a kichchina, ooni izo te"anaw dand-dayii? Izo ziittiyaa ay wodalla hariinne daaburrenna; I izi c'eggenan izo demmi aggee.

25 Neenoo, Israa'eeliyaa, ne c'aammay wurana gakkanaasinne ne kookkii melana gakkanaw, hara s'oossatuwaa geeduwaa hawaadan wos's'oppa. Shin neeni, «Is's'aadda; hewe taana ayinne maaddenna. Ayaw gooppe, taani imatsaa s'oossatuwaa siik'a diggaad; taani untunttoo goinnana» yaagaadda.

26 «Kaysuu oyk'k'etteedda wode yeellatiyaawaadan, Israa'eeliyaa Asay yeellatee; untunttukka, untunttu kaatetuu, untunttu kaappatuu, untunttu k'eesatuu nne untunttu timbbitiyaa odiyaawanttu ubbay yeellatiino.

27 Untunttu mitsaa, «Neeni ta aawuwaa» yaagiino; k'ay shuchchaa, «Neeni taana yelaadda» yaagiino. Untunttu taw barenttu som"uwaa aggiide, barenttu zokkiyaa zaareeddino. Shin untunttu metootiyaa wode taana, «Dendda! Nuuna

ashsha!» yaagiino.

²⁸ Shin ane, hintte hinttew med'eedda s'oossatuu hak'an de'ino? Hintte metootiyaa wode hinttana ashshanaw danddayooppe, ane denddino! Hinttenoo, Yihudaa asatoo, hintte s'oossatuu hintte katamatuwaa keeshshaa c'ora» yaagee.

²⁹ Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Hintte taananna ayaw mootettiitee? Hintte ubbaykka taw makkaleeddita.

³⁰ Taani hinttana c'oo mela muraad; hintte baayibeykkita. Koshatedda gaammuwaadan, hintte mashshay hintte timbbitiyaa odiyaawantta mi diggeedda» yaagee.

³¹ Hinttenoo, ha wodiyaa yeletatoo, Med'inaa Godaa k'aalaa sisite! I hawaadan yaagee; «Taani hinttew, Israa'elato bazzo mala woy d'ip'p'i go d'uma biittaa mala gidaadditayye? Yaatina, ayaw ta asay, «Nuuni nu sheniyaadan baana; laa"entso ubbakka neekko simmokko» yaagii?

³² Wodoratta bare alleek'k'uwaa woy bullachchettiyaana bare bullachchaa mayuwaa dogay? Shin ta Asay taana paydu bayinna gallassaa dogeedda.

³³ Neeni ne laggetsatoo geeduwaa wos's'iyawaa ayaa meezetaadii! Loytsi iita mac'c'a asatuukka ne ogiyaappe tamaaranaw danddayiino.

³⁴ K'ay mentsiide gelishina oyk'k'eedda asaa suutsan gidennaan, s'illo hiyyeesatuwaa suutsaa d'ac'uwaan ne mayuu bay utteedda.

«Neeni hawaa ubbaa ootsaadekka,

³⁵ «Taani s'illo; tumuwaappe S'oossay ta bolla hank'k'etenna» yaagaasa. Neeni, «Taani nagaraa ootsabeykke» giyaa diraw, taani ne bollan pird-dana.

³⁶ Yaatina neeni ne ogiyaa laammanaw ayaw bichchaaray? Kase neena Asoore biittay yeellay-eeddawaadan, Gibs'e biittaykka yeellayana.

³⁷ Neeni hawaappekka ne huup'iyaa oyk'k'aade kesana. Ayaw gooppe, Med'inaa Goday neeni amanettiyaawantta is's'edda. Neeni untuntun maadettakka» yaagee.

3

Ammanetena Israa'eelato

¹ Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Itti Asay bare machchato yeddina, iza baade hara asinaa gelooppe, he bitanii laa"entso izo zaarii? Zaa-rooppe he biittay aad'd'eeda tunaa tune! Shin neeni sharmus'aadan, c'ora laggetsatuwaanna de'aadda; yaanaadekka ha"i neeni taakko sim-manii!

² Ane d'ok'k'u gaade, ayayne bayinna deretuwa s'eella. Neeni sharmus'aadan gisabeennasay hewan de'ii? Arabiyaa Asay bazzuwaan uttiide naagiyaawaadan, neeni laggetsatuwaa naagaadde ogiyaa gas'aan uttaadda. Yaataade ne sharmus'aaninne ne iitatetsan biittaa tunissaadda.

³ Hewaa diraw, bad'd'eesay te"etteedda; balgguwaa iraykka bukkennaan aggeeda. Hewaa hanooppekka, new sharmus'iyaa malay de'ee; neeni yeellatennaan is's'aadda.

⁴ «Ha"i neeni taana, ‹Ta aawoo, ta na'atetsaadeppe doommina, neeni taana siik'aasa.

⁵ Neeni ubbaa gede ta bolla yilotay? Ne hank'k'uu med'inawukka aggennee?› yaagaasa. Ee, neeni hawaa yaagaasa; shin neeni ootsanaw danddayiyaa iitaa ubbaa ootsaasa» yaagee.

⁶ Kaatii Iyoosiyaasi kaateteedda laytsi, Med'inaa Goday taana hawaadan yaageedda; «Hanna ammanuu bayinna Israa'eelata ootseeddawaa neeni be'aaddi? Aa deriyaa ubbaa bollanne daashsha mitsatuu ubbaa garssa baade, yan sharmus'aaddu.

⁷ Iza hawaa ubbaa ootsaadekka, taakko simmanaannu gaade k'oppaad, shin simmabeykku. K'ay I michchata, ammanetтена Yihudaakka hewaa be'aaddu.

⁸ Ammanuu bayinna Israa'eelii daro gede sharmus'eedda diraw, paramaa immaade izo yeddaad. Hewaa gidinakka Israa'eelii michchata, ammanetтена Yihudaa yayyenawaa taani be'aad; akka kesaade sharmus'aaddu.

⁹ Sharmus'iyaaawe iw s'ii laafabaa gidiyaa diraw, mitsaananne shuchchaanna sharmus'aade biittaa tunissaaddu.

¹⁰ Hewan ubbankka I michchata, ammanetтена Yihudaa, c'oo simmeeddawaa malatawuppe attina, kumentsaa wozanaappe taakko simmabeykku. Taani Med'inaa Goday hawaa odaad» yaageedda.

¹¹ Med'inaa Goday taw hawaadan yaageedda;

«Ammanettena Yihudatippe ammanuu bayinna Israa'eelata s'illa.

¹² Ba; huup'issa baggaw hawaadan yaagaade awaaya; Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Hanne, ammanuu bayinna Israa'eelatee, simma! Taani maarotay kumeeddawaa gidiyaa diraw, taani neena iita ayifiyaan s'eellikke. Med'inaw hank'k'ettikke.

¹³ Gidooppenne, neeni, Taani Med'inaa Godaa ta S'oossaa bolla makkalaad. Allaga s'oossatuwaanna daashsha mitsaa ubbaa garssan sharmus'aad. Ne k'aalaw azazettabeyikke» gaade ne bayzzuwaa ammananaw koshshee. Taani Med'inaa Goday hawaa odaad» yaagee yaaga yaageedda.

¹⁴ «K'aykka Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Hinttenoo, ammanettena asatoo, simmite; ayaw gooppe, taani hintte asinaa. Hinttena ittuwaa itti katamaappe, laa"uwaa itti yaraappe dooraade akkana; hinttena S'iyoonne ahana.

¹⁵ Hewaappe guyyiyaan, taani ta wozanaadan, hinttena heemmiyaa hentsanchchatuwaa hinttew immana. Unttuntu hinttena eratetsaaninne akeekan heemmana» » yaagee.

¹⁶ K'aykka Med'inaa Goday, «He gallassatuwaan hintte he biittan c'orattiyaa wode, asatuu, «Med'inaa Godaa C'aak'k'uwaa Taabootaa» giide haasayikkino. I unttuntoo karhinne geena, woy hassayettenna, woy bayinnawekka unttuntoo k'ofettenna; k'ay haray oosettenna.

¹⁷ He wodiyaan unttuntu Yerusaalame Med'inaa Godaa Kaatetuwaa Araataa giide s'eesana. Kawutetsaa ubbaappe asay Med'inaa

Godaa suntsaa bonchchanaw Yerusaalame shiik'ana. Hewaappe sintsan untunttu is's'eedda giide, barenttu iita k'ofaa kaallikkino.

¹⁸ He gallassatuwaan Yihudaa asatuu Israa'eeliyaa asatuwaana ittippe gakketiide, huup'issa bagga biittaappe taani kase hintte aawotuwaawaa laatisseedda biittaa ittippe yaana» yaagee.

S'oossaa Asay Eek'aa Misiletoo Goyinneedda

¹⁹ Med'inaa Goday; «Taani hinttena attuma naanatuwaadan woota wotsanenttonne, pas'a biittaa, kawutetsaa ubbaappe aad'd'iide, lo"iyaa biittaa woota laatisanenttonne k'oppaad. K'ay taana, «Ta aaboo» giide s'eesananne taana kaalliyaasaappe guyye simmikkino gaade k'oppaad.

²⁰ Shin Israa'eeliyaa asatoo, hintte bare sinaw ammanettana machchatiidan taw ammanet-tibeykkita» yaagee.

²¹ Ayentto bayinna d'ok'k'a deretuwaawaa bolla kooshshay sisettee; hewenne, Israa'eeliyaa asaa yeekuwaanne watiwatuwaawaa. Ayaw gooppe, untunttu barenttu ogiyaa geellayeedinonne Med'inaa Godaa barenttu S'oossaa dogeeddino.

²² S'oossay untuntta, «Hinttenoo, ammanuu bayinna asatoo, taakko simmite. Hintte ammanettana mala, taani hinttena patsana» yaageedda.

Untunttu, «Eeno, nuuni neekko simmana. Ayaw gooppe, neeni Med'inaa Godaa nu S'oossaa.

²³ Nuuni zoozetuwaawaa huup'iyaaninne deretuwaawaa huup'iyaan eek'aw goyinniyaawe tumuwaappe c'imuwaawaa. Tumuppe nuw,

Israa'elattoo atotetsay Med'inaa Godaana, nu S'oossaanna.

²⁴ Nu yalagatetsaadepppe doommīna, nu aawotuu daaburiide demmeeddawaa, untunttu dorssaanne miizzaa, untunttu mac'c'anne attuma naanatuwaa, yeellayiyaa eek'atuu mi d'ayisseeddino.

²⁵ Nu yalagatetsaadepppe doommiide, hachchi gakkanaw, nuunikka nu aawotuukka Med'inaa Godaa nu S'oossaa bolla nagaraa ootseeddo. Med'inaa Godaa nu S'oossaa k'aalaw azazettibeykko. Hewaa diraw, ane nuuni yeellaw duge gufanneeto; k'ay kawushshay nuuna afilaadan kammo» yaagiino.

4

Simmite Giyaa S'eessaa

¹ Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Israa'eeliyaa asaw, simmooppe, haa taakko simmite. Hintte taani shenetiyyaa hintte eek'atuwaa ta sintsappe diggooppe, taappe wora baana d'ayooppenne

² hintte tumuwaan, suuretetsaaninne s'illotetsan, «Med'inaa Goday ero!» giide c'aak'k'ooppe, he wode kawutetsatuu an anjjettananne an c'EEK'k'ana» yaagee.

³ Med'inaa Goday Yihudaa asawunne Yerusaalamen de'iyaawanttoo hawaadan yaagee; «Hintte otsa biittaa goshite; aguntsaa bolla zeroppite.

⁴ Hinttenoo, Yihudaa asatoo, Yerusaalamen de'iyaawanttoo, hintte hintte huup'iyaa Med'inaa

Godaw k'as's'arite; hintte wozanaa shookuwaa diggite. Hewe d'ayooppe, hintte ootseedda iitatet-saa diraw, ta hank'k'uu tamaadan ees's'i kesana. Aa ooninne toyissanaw danddayenna» yaagee.

S'oossay Huup'issa Bagga Biittaappe Iitabaa Ayee

⁵ S'oossay hawaadan yaagee; «Yihudaan odite. Yerusaalamen, «Biitta ubbaan malakataa punnite!» yaagiide awaayite. Hintte k'aalaa d'ok'k'issiide, hawaadan giide waassite! «Ittippe shiik'ite! Ane gimbbii yuuyyi aad'd'eeda katamaa denddite!» yaagite.

⁶ Asay S'iyooone baana mala malaatite! Hinttew saro attanaw bak'atite! Gam"oppite! Ayaw gooppe, taani huup'issa bagga biittaappe iitabaanne wolk'k'aama bashaa ahana hanay.

⁷ Gaammuu bare de'iyaa buuraappe kesiyaawaadan, kawutetsatuwaa d'ayissiyaawe bare sa'aappe denddee. Hintte biittaa d'ayissanaw yeedda. Hintte katamatuu bayiide ona gidanawaa.

⁸ Hewaa diraw, maak'aa mayyiide, «Aayyee! Aayye!» yaagiide zilaalitenne yeekkite. Ayaw gooppe, Med'inaa Godaa hank'k'uu suulliyaawe nu bollappe kichchibeenna» yaagee.

⁹ K'aykka Med'inaa Goday, «He gallassi, kaatiyaa wozanaynne kaappotuwaa wozanay yayyana. K'eesetuukka dagamana. Timbbitiyaa odiyaawanttukka, «Poora!» giide doonaa oyk'k'ana» yaagee.

¹⁰ Taani, «Ha"i Ubbaa Mooddiyaa Med'inaa Godaw, mashshay untunttu k'ood'iyaan

wod'd'iyaa wode, «Hinttew sa'ay saro gidana» yaagaade, ha asaanne Yerusaalame loytsi c'imuwaa c'immaada» yaagaad.

¹¹ He wodiyaan ha asaassinne Yerusaalamew, Med'inaa Goday hawaadan yaagee geetettana; «Bazzuwaan ayayenne bayinna d'ok'k'a deretuwaappe michchiyaa c'arkkuu ta asaa bolla c'arkkana; shin hewe katsaa ses's'anawunne geeshshanaassa gidenna.

¹² Hewaappe loytsi wolk'k'aamiyaa c'arkkuu ta azazuwaan c'arkkana; ha"i taani untuntu bolla pirddana» gee geetettana.

Yihudaa Biittay Morkkiyaan Dooddettedda

¹³ Be'ite, morkkii shaariyaadan kesee. Aa paraa gaaretuukka gotiyaa mala; Aa paratuu arggantsaappekka aad'd'i elleelliino. Aayye ana nuunoo! Baawa d'ayeeddo!

¹⁴ Neenoo Yerusaalame, attana mala, ne wozanaa meec'c'aade iitatetsaappe geeshsha digga! Iita k'ofay ne wozanaan awude gakkanaw gam"anee?

¹⁵ Daana katamaappenne Efireema Deriyaappe yeeddawanttu iitabaa awaayiino.

¹⁶ Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Kawutetsatoo odite; Yerusaalamiwukka hawaadan yaagiide awaayite; Yihudaa katamatuwaa bollan, «Haako biittaappe olaa awaaiyaa olanchchatuu yi de'iino;

¹⁷ I ta bolla makkaleedda diraw, gaden de'iyaa katsaa naagiyaawanttudan, he olanchchatuu Yihudaa yuushshuwaan yuuyyi aad'd'iino» yaagite» yaagee.

18 Yihudaa asatoo, Hintte hanuunne hintte oosuu hawaa ubbaa hintte bolla aheedda. Hawe hinttew muro. I ay keeshshaa c'ammiyaabee! Hintte wozanaa ay keeshshaa c'addiyaabee!

Ermaasi Bare Asaa Gishshaw Zilaaledda

19 Aayye taanoo! Taani hawaa woota dand-dayanee! Aayye ta wozanaw! Ta wozanay did-dik'ee; taani c'o"u gaanaw danddaykke. Ayaw gooppe, taani malakataa punuwaanne olaa waa-suwaa sisaad.

20 Iitabay iitabaa kaallee; mule biittay bay-eedda. Ta dunkkaanetuunne gaaridatuu ellekka d'ayeeddino.

21 Awude gakkanaw olaa malaataa s'eellaneenne malakataa punusaa sisanee?

22 S'oossay hawaadan yaagee; «Ta Asay booza; untunttu taana erikkino. Untunttu k'ofi bayinna naanatuwaa; untunttoo akeeki baawa. Untunttu iitabaa ootsanaw eranchcha; shin lo"obaa ootsanaw erikkino» yaagee.

Ermaasi Be'eedda Sas'aa

23 Taani sa'aa s'eellaad; sa'ay giigibeen-nawaanne ayayenne bayinna mela gidiyaawaa be'aad. K'ay salotuwaa s'eellaad; untunttun poo'uu bayinnawaa be'aad.

24 Deretuwaa s'eellaaddi; untunttu k'aas's'iyaawaanne zoozetuu ubbay guyyenne sintsaw gaji gajiyaawaa be'aaddi.

25 Taani s'eellaad; shin ay asanne be'abeykke; saluwaa kafotuukka ubbay paalliide bak'ateeddino.

26 S'eellaad; aradda biittay mela gideeddawaa be'aad; Med'inaa Godaa sintsan, Aa suulo

hank'k'uwaa sintsan he biittaa katamatuukka yoodetteeddino.

²⁷ Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Mule biittay bayana; shin taani Aa wurssa d'ayissikke.

²⁸ Hewaa diraw, sa'ay yeekkana; salotuukka bollan d'umana. Ayaw gooppe, taani ga diggaad; marssettikke. Taani k'ofaa k'achcha kichchaad; aggikke» yaagee.

²⁹ Paraa asatuunne wonddaafiyaa asatuu garmamuwan, Asay katamaa ubbaappe bak'atana. Baggatuu wos's'iide wora garssa gelina, baggatuu k'ay zaallaa shibbiino. Katamay ubbay oniide, de'iyaa asaa d'ayeedda.

³⁰ Neenoo, baya kichcheedaanee, neeni ay ootsay? Ne zo'o mayuwaa ayaw mayyay? Work'k'aa alleek'k'uwaa ayaw wotsay? Ne ayifiyaa sip'intsaay ayaw okkayi? Neeni c'oo mela neena loytsaadda. Ne laggetsatuu neena kad'eeddino; untunttu neena wod'anaw koyiino.

³¹ Taani yeluwaa oyk'k'eteedda mishirata waassiyaawaa mala waasuwwa sisaad. I waasuu koyiro na'aa yeliyaa mac'c'a mishirati ooliyaa mala. He waasuu, Yersaalama shemppuwaa te"ettaade, bare kushiya mic'aade, «Aayye taanoo! Hekko taana wod'anaw haniino!» yaagaade waassiyaa waasuwwa.

5

Yersaalame Asaa Nagaraa

¹ S'oossay hawaadan yaagee; «Ane Yersaalame ogiyaa pudenne duge hamettite; ane yuuyyi aad'd'iide s'eellitenne akeekite; Aa gutaranka koyite. S'illuwaa pirddiyaanne tumuwaa koyiyaa

itti asaa Hintte demmooppe, taani Yerusaalame maarana.

² Shin untunttu, «Med'inaa Goday ero» gooppekka, untunttu tumuwaappe wordduwaan c'aak'k'iino» yaagee.

³ Abeet Med'inaa Godaw, ne ayifetuu tumuwaa s'eellikkinooyye? Neeni untuntta dechchaadda, shin untuntta sakkibeenna. Neeni untuntta kinchchereetsaadda, shin untunttu seeraa akkenan is's'eeddino. Untunttu barenttu som"uwaa zaallaappe aatsi minisiide, barenttu nagaraappe simmennaan is's'eeddino.

⁴ Hewaappe guyyiyaan, taani hawaadan yaagaade k'oppaad; «Hawanttu hiyyeesaa s'alala; hawanttu booza. Ayaw gooppe, untunttu Med'inaa Godaa ogiyaa, barenttu S'oossaa higgiyaa erikkino.

⁵ Simmi taani wolk'k'aama asatuwaakko baananne untunttoo odana. Ayaw gooppe, untunttu Med'inaa Godaa ogiyaa, barenttu S'oossaa higgiyaa eriino» yaagaade k'oppaad. Shin untunttu ubbaykka ittippe Aa morgge mitsaa mentseeddinonne k'ashuwaakka duutseeddino.

⁶ Hewaa diraw, gaammuu bare woraappe kesiide, untuntta wod'ana. Jeerii bazzuwaappe kesiide, untunttu mi d'ayissana. Maahii untunttu katamatuwaa zuggiide naagana. He katamatuwaappe kesiya ubbay puuzetti wurana. Ayaw gooppe, untunttu makkalay dalggeedda; untunttu tooshiikka dareedda.

⁷ S'oossay hawaadan yaagee; «Taani hintte nagaraa ayaw atto goo? Hintte naanatuu taana aggiide, worddo S'oossatuwaan c'aak'k'eeddino.

Taani untuntutta mizaade kalissaad; shin untunttu sharmus'eeddinonne sharmus'atuwaa goliyaa siireeddino.

⁸Untunttu d'iiketteedda koruma paraadan ziitiidde, hara asaa machchato woshumanaw amottiino.

⁹Tumu taani ha yewotuwaa diraw, untuntta muranaw bessikkita? Hawaa mala kawutetsaw ta haluwaa kesikkita?» yaagee Med'inaa Goday.

¹⁰K'aykka Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «I woyniyaa turaa maaraa gidduwaana biidde bayzzite; shin wurssi d'ayissoppite. I tashetuwaa penggii olite; ayaw gooppe, untunttu Med'inaa Godaassa gidikkino.

¹¹Israa'eeliyaa asatuunne Yihudaa asatuu mulekka ammanettibeykkino» yaagee.

¹²Untunttu hawaadan giide, Med'inaa Godaa bolla wordduwaan haasayeeddino; «I ayinne oot-senna; k'ohiyaabay ayayenne nu bolla yeenna. Morkkiyaa mashshaa woy koshaa nuuni mulekka be'okko.

¹³Timbbitiyaa odiyaawanttu c'arkkuwaa mala; untunttun S'oossaa k'aalay baawa. Hewaa diraw, untunttu giyaawe ubbay untuntta gakko» yaagiino.

¹⁴Hewaa diraw, Med'inaa Goday, Ubbaappe Wolk'k'aama S'oossay Israa'eeliyaa asaa hawaadan yaagee; «Untunttu ha k'aalaa haasayeedda diraw, taani ta k'aalaa ne doonaan tamaa kessana. Ha asaakka mitsaa kessana; he tamay untuntta mi d'ayissana» yaagee.

¹⁵Med'inaa Goday hinttena hawaadan yaagee; «Hinttenoo, Israa'eeliyaa asatoo, taani hintte bolla

haakko biittaappe itti kawutetsaa ahana. Inne wolk'k'aamanne beni kawutetsaa. Unttuntu k'aalaa hintte erenna, unttuntu haasayaykka hinttew gelenna kawutetsaa.

¹⁶ Unttuntu c'ubiyaa shookuu dooyaa duufo mala. Unttuntu ubbaykka wolk'k'aama asaa.

¹⁷ Unttuntu hintte katsaanne k'umaa bonk'k'iide maana. Hintte attuma naanatuwaakka mac'c'a naanatuwaakka wod'ana. Hintte dorssaakka miizzaakka bonk'k'iide maana. Hintte woyniyaa turaa teeraakka balasiyaa giyaa mitsaa teeraakka bonk'k'iide maana. Hintte ammanettiyyaa, gimbbetteedda katamatuwaakka unttuntu barenttu mashshaan oliide bayzzana» yaagee.

¹⁸ Med'inaa Goday Ermaasa hawaadan yaagee; «Shin he gallassatuwaan gidoopekka, taani ta asaa ubbaanna wurssa d'ayissikke.

¹⁹ Asay neena, «Med'inaa Goday nu S'oossay nu bolla hawaa ubbaa ayaw ootseedee?» giide oochchiyaa wode, neeni unttunttoo, «Hintte taana, S'oossaa aggiide, hintte matan imatsaa s'oossatoo ootseeddawaadan, hewaadan hinttekka asaa matan imatsaa asatoo ootsana» yaaga» yaageedda.

S'oossay Bare Asaa, «Hinttena Erite» Gee

²⁰ K'aykka S'oossay, «Hawaa Yaak'ooba asatoo oda; Yihudaa biittankka hawaadan yaagaade awaaya;

²¹ «Hinttenoo, ayifii de'ishiina
s'eellennawanttoo, haytsay de'ishiina

sisennawanttoo, eeyyanne donc'c'illowantta asatoo, hawaa sisite!

²² Laa hintte taw ayaw yayyikkitee? Yaagee Med'inaa Goday. Hintte ta sintsan ayaw kokkorikkitee? Ayaw gooppe, taani shafetuwaa ab-baw zawaa, med'inaw Aa pintsenna dirssaa oot-saad. Beetatuu pushakettooppekka s'oonanaw danddaykkino. Unttuntu guummooppekka pin-nanaw danddaykkino.

²³ Shin ha asatoo muumenne makkala wozanay de'ee. Unttuntu itti bagga simmiide, wora beed-dino.

²⁴ Unttuntu barenttu wozanaan, «Nuw adiliyaa iraanne asuuraa iraanna wodiyaan wodiyaan im-miyaa, nuuna nu katsaa daaburssissennan shi-ishissiyaa Med'inaa Godaw, nu S'oossaw, ane yayyeetto» gibeykkino.

²⁵ Hintte iita oosuu hawantta te"eedda. Hintte nagaray hinttena lo"obaappe ashsheeda» yaaga» yaagee.

²⁶ S'oossay hawaadan yaagee; «Ta asaa gid-don iita asatuu de'iino. Kafotuwaa oyk'k'anaw naagiyaa asatuwaadan zuggiide naagiino. Unt-tuntu gitiyaa yeggiino; asatuwaa oyk'k'iino.

²⁷ Kootsan kafuu kumeeddawaadan, unt-tuntu golliyaan c'imuu kumeedda. Hewaa diraw, unt-tuntu wolk'k'aamanne dure gideeddino.

²⁸ Unttuntu orddenne mod'd'o gidiide dic'c'eeddino. Unttuntu iita oosoo zaway baawa. Unttuntu aawuu bayinna naanatuwaa shatintsanaw unt-tuntu diraw mootettikkino; hiyyeesatuwaa maataakka naagibeykkino.

29 Yaatina, taani Med'inaa Goday untuntta hewaa diraw, muranaw bessikkitaa? Hawaa mala kawutetsaa bolla ta haluwaa kessanaw bessikkitaa?» yaagee.

30 K'aykka S'oossay hawaadan yaagee; «Daro iitabaynne dagantsiyaabay biittaa bollan haneedda.

31 Timbbitiyaa odiyaawanttu wordduwaa odi-ino; k'eesatuu kka untunttu zoriyaan ayissiino. Ta asaykka hewaa malabaa dose! Shin wursset-san waaniitee?» yaagee.

6

Yerusaalame Morkkiyaan Dooddetteedda

1 K'aykka S'oossay, «Hinttenoo, Biiniyaama asatoo, hintte shemppuwaa ashshanaw bak'atite! Yerusaalameppe kesite! Tak'o"a kataman malakataa punnite! Beeti-Hakkareema giyaa san malaataa bessite! Ayaw gooppe, huup'issa baggappe iitabaynne balaa bashshay yaana hane.

2 Taani lo"iyyaanne nashechchiyaa S'iyoonne katamatuwaa d'ayissana.

3 Morkketuu hentsanchchatuwaadan barenttu wudiyaa akkiide, Aa bolla yaana. Aa yuushshuwaan barenttu dunkkaaniyaa essana; barenttu wudiyaanne barenttu sa'aan sa'aan heemmana.

4 Untunttu ittuu ittuwaa, Yerusaalamenna olettanaw giigite! Denddite! Ane nuuni Aa seeta gallassi oleetto. Shin aayye ana! Sa'ay k'amme; omarssa kuway aduk'k'i aduk'k'i bee.

⁵ Hewaa diraw, denddite! ane k'amma oleetto; Aa geessuwaa laaleeddo» yaagiide mak'ettiino» yaagee.

⁶ Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Mitsatuwaa k'ans's'ite. Yerusaalame gimbbiyaa matan biittaa dooriide diddik'ite. He kataman naak'uu kumeedda diraw, I murettanaw bessee.

⁷ Ollay bare haatsaa pulttiyaawaadan, ikka bare iitatetsaa pulttee. Makkalabayanne bashshaabay Aa giddon sisettee. Ubbaa gede Aa sa'ayenne madutsay ta sintsan beettee.

⁸ Neenoo Yerusaalame, taani neena seeriyaawaa akka. Akkenan is's'ooppe, taani neeppe shaakkettananne ne biittaa itti asayenne de'enna baaddinne biittaa kessana» yaagee.

Israa'eeliyaa Asaa Makkalaa

⁹ Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Woynniyaa teeraa mas'iyawaadan, Israa'eeliyaa asaa atteeddawantta loytsiide mas'ite. Woynniyaa teeraa k'oriyaa asaadan, hintte kushiyaa daashshatuwaa giddo laa"entsuwaakka yeddite» yaagee.

¹⁰ Taani oossi odooshsha? Oona seerooshsha? Ooni sisanddeeshsha? Be'ite, untunttu sisenna mala, untunttu haytsay baretti utteedda. Be'ite, Med'inaa Godaa k'aalay untunttoo k'iliic'iyawaa gideedda; untunttu an nashetikkino.

¹¹ Hewaa diraw, Med'inaa Godaa hank'k'uu taanan kumi utteedda. Taani ha hank'k'uwaa te"anaw danddaykke.

Yaatina, S'oossay taana hawaadan yaagee; «Ta hank'k'uwaa ogiyaan de'iyaa naanatuwaa bollanne shiik'eedda yalaga asaa bolla tiga. Machchatokka asinaakka, c'immi wureedda asaakka I akki baana.

¹² Taani he biittan de'iyaa wanttu bolla ta kushiyaa yeddiyaa wode, untunttu golletuu, untunttu goshshaan akka untunttu machchetuwaan akka ubbay haratoo imettana» yaagee Med'inaa Goday.

¹³ K'aykka S'oossay hawaadan yaagee; «Guut-say akka daruukka ubbay wod'iyaa maanaw yirggetee. Timbbitiyaa odiyaawanttukka k'eesatuu kka ubbay asaa c'immiino.

¹⁴ Ta asaa madutsaa sakkennabaa giide, guutsa d'aliyaa wotsiino. Saruu bayinnan, «Saro; saro!» yaagiino.

¹⁵ Ha sheneyiyaa oosuwa ootsiide, untunttu yeellateeddinoo? Tuytti, untunttu mulekka yeellatibeykkino. Untunttu yeellay ayenttokka erikkino. Hewaa diraw, untunttukka kunddeeddawanttu gidдон kunddana. Taani untuntta muriyaa wode, untuntta kawushshana» yaagee Med'inaa Goday.

¹⁶ Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Ogiyaan ek'k'iide s'eellite; beni loossotuu de'iyasaa oochchite. «Lo'o ogii hak'an de'ii?» yaagiide oochchitenne an hamettite. Yaatiide hinttew shemppi akkite. Yaagina hintte, «Nuuni he ogiyaan hamettokko!» yaageeddita.

¹⁷ Taani naagiyaawantta hintte bolla suntsaade, «Malakatay punettiyyaa wode sisite!» yaagaade

odaad. Shin hintte, «Nuuni sisokko» yaageeddit.

¹⁸ «Hewaa diraw, kawutetsatoo, sisite! Maabara-too, taani ta asaa ootsiyaawaa erite!

¹⁹ Sa'aan de'iyaa asatoo, hawaa sisite! Taani untunttu iita k'ofaa diraw, iitabaa ha asaa bolla ahaad. Ayaw gooppe, untunttu ta k'aalaa sisenan is's'eeddino; ta higgiaakka oli basheeddino.

²⁰ Saaba giyaa biittaappe yeedda is'aanay woy haakko biittaappe yeedda sawiyaa k'imaamii taw ayissee? Hintte s'uuggiyaa yarshshuukka aketena. Hintte yarshshuu taana nashechchena» yaagee.

²¹ Hewaa diraw, Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Be'ite, taani ha asaa sintsan d'ubetuwwa wotsana. Aawotuunne naanatuu ittippe untunttun d'ubettana. Shoorotuunne laggetuu d'ayana» yaagee.

Huup'issa Baggaappe Doodiyaa
Olanchchatuwaa

²² K'aykka Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Be'ite, huup'issa bagga biittaappe olanchchatuu yiino; itti wolk'k'aama kawutetsay sa'aa gas'aappe denddee.

²³ Untunttu wonddaafiyaanne tooraa oyk'k'eeddino. Untunttu k'areti bayinnawantanne yeddi maarennawantta. Untunttu barenttu paran piriis'iyaa wode, abbay guummiyaawaadan guummiino. Hinttenoo, S'iyoonne katamaa asatoo, untunttu hinttena olanaw itti asaadan salppeeddino» yaagee.

²⁴ Nuuni he oduwaa sisina, nu kushii hilssi geedda. Mishirato oytsay oyk'k'iyawaadan, nu-una metuu un'eedda.

25 Shoyk'aa kesoppite; ogiyaanakka hamettoppите. Ayaw gooppe, morkkii mashshaa oyk'k'eedda; yaana haanakka dagantsiyaabay de'ee.

26 Ha"i ta asaw, maak'aa mayyiide, bidintsaan gonddorettite; bare mes's'i itti na'aw yeekkiyaawaadan seela yeekuwa yeekkite. Ayaw gooppe, d'ayissiyaawe akeekenan de'ishiina, nu bolla yaana.

27 S'oossay Ermaasa hawaadan yaagee; «Ermaasaa, neeni untunttu ogiyaa s'omoosana malanne paac'c'ana mala, taani neena birataa paac'c'iyaa asaa kessaad; ta asaakka paac'ettiyaa birataa kessaad.

28 Untunttu ubbay zigiri yuuyyiyaa, odina akka makkalanchcha. Untunttu nahaasiyaanne birataa; untunttu ubbaykka bayzzuwaa ootsiino.

29 Birataa bollan de'iyaa shi'aa s'uuggiide geeshshana mala, womppiinay wolk'k'aappe womppiinettee. Shin geeshshanaw waayeteedda waayii ubbaykka mela; ta asaa gidдон de'iyaa iitatu kichchibeykkino.

30 Med'inaa Goday untuntta oli aggeeda diraw, untunttu Oletteedda Biraa geetettiino» yaagee.

7

Ermaasi Geeshsha Golliyaan Awaayeedda

1 Med'inaa Godaappe Ermaasakko yeedda k'aalay hawaa;

2 «Med'inaa Godaa Geeshsha Golliyaa penggen ek'k'a. Ha k'aalaa hawaadan yaagaade awaaya; «Hinttenoo, Med'inaa Godaw goyinnanaw

ha penggetuwaanna geliyaa Yihudaa asatoo, ubbaykka Med'inaa Godaa k'aalaa sisite!

³ Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday, Is-
raa'eeliyaa S'oossay hawaadan yaagee; «Hintte
ogiyaanne hintte oosuwaa laammite; taani hint-
tena ha sa'aan wotsana.

⁴ C'imo k'aalan, Hawe Med'inaa Godaa
Geeshsha Golliiyaa! Hawe Med'inaa Godaa
Geeshsha Golliiyaa! Hawe Med'inaa Godaa
Geeshsha Golliiyaa yaagiide ammanettoppite.

⁵ Hintte hintte ogiyaanne oosuwaa
tumuwaappe laammooppe, ittuu ittoo tumuwaa
pirddooppe,

⁶ betetuwaanne aawuu bayinna naanatuwaa,
asinay hayk'k'eedda am'e mac'c'a asaa
naak'k'ennan aggooppe, ha sa'aan s'illo asatuwaa
suutsaa gussennan aggooppenne, hintte
k'ohettennaadan, hara s'oossatoo goyinnennan
aggooppe,

⁷ taani hintte mayzza aawaatoo med'i med'inaw
immeedda biittan hinttena wotsana.

⁸ Be'ite! Hintte ayinne patsenna c'imuwaa
k'aalan ammanettiita» yaagee» yaaga» yaagee.

⁹ S'oossay hawaadan yaagee; «Hintte wuu"iita,
wod'iita, shaarmus'iita, c'aak'k'iide wordduwaa
markkattiita, Ba'aala giyaa eek'aw yarshshuwaa
yarshshiita, hawaappe kase hintte erenna hara
s'oossatoo goyinniita.

¹⁰ Yaatiide ta suntsan s'eegetteedda Geeshsha
Golliiyaa yiide, ta sintsan ek'k'iide, «Nuuni saro
atteedo!» yaagiita. Shin ha sheneyiyaa oosuwaa
ubbaa ootsanaw saro atteeditee?

¹¹ Ta suntsan s'eegetteedda ha Geeshsha Gol-

lii hinttew panggatuu k'osettiyaa gonggolo geed-diteeyye? Hintte ootsiyaawaa ubbaa taani ta huup'iyaan be'aad» yaagee Med'inaa Goday.

¹² S'oossay hawaadan yaagee; «Taani ta suntsaw de'iyaasaa ootsaade koyiro dooreedda, Seelon ta sa'aa ane biite. Ta asaa Israa'eeliyaa iitatetsaa diraw, taani he sa'aa waateedentto be'ite.

¹³ Hintte ha ubbabaa ootseeddita. Taani hinttew zaara zaaraadde odaad; shin sisennan is'seeddita. Taani hinttena s'eesaad; shin taw koyibeykkita Yaagee Med'inaa Goday.

¹⁴ Hewaa diraw, taani Seelo bolla ootseed-dawaa, hawaan hintte ammanettiyyaa, ta suntsan s'eegetteedda ha Geeshsha Golliyaa bollakka oot-sana. Hinttewunne kase hintte aawaatoo im-meedda sa'aan hawaan, taani Seelo bolla ootseed-dawaa malaa zaaretsaade ootsana.

¹⁵ Hintte dabbotuwaa, Efireema zeretsatuwaa taani diggeeddawaadan, ta sintsappe hinttenakka diggana» yaagee.

Asay Azazettenan Is's'eedda

¹⁶ S'oossay hawaadan yaagee; «Ermaasaa, hewaa diraw, ha asatoo woossoppa; untunttu gishshataa oochchoppa woy waassoppa; neeni untunttoo gaannatoppa. Ayaw gooppe, taani new sisikke.

¹⁷ Untunttu Yihudaa katamatuwaaninne Yerusaalame ogetuwaan ootsiyaawe ayentto be'ikkiyye?

¹⁸ Naanay mitsaa mis'iino; aawotuu tamaa eetsiino; mac'c'a asatuu, «Saluwaa kaatato» giyaa s'oossatiw ukitsaa uukkanaw d'iiliyaa

munak'k'iino. Unttuntu taana k'ohana giide, ushshaa yarshshuwaa hara s'oossatoo gussiino.

¹⁹ Hawaan tumu k'ohettiyawe taanee? Hawaan k'ohettiide yeellatiyaawe barenttu huup'iyaw untuntta gidikkinoo?» yaagee Med'inaa Goday.

²⁰ Hewaa diraw, Ubbaa Mooddiyaa S'oossay hawaadan yaagee; «Be'ite, ta yiluunne ta hank'k'uu ha sa'aa bolla, asaa bollanne mehiyaa bolla, gaden de'iyaa mitsaa bollanne biittan de'iyaa katsaa bolla gukkana. Gukkiide ees's'ana; to"anawukka danddayenna» yaagee.

²¹ Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday, Israa'eeliyaa S'oossay hawaadan yaagee; «Hintte s'uuggiyaa yarshshuwaa hara yarshshotuwaanna gujjiide, he ashuwaa hinttew miite.

²² Taani untuntta Gibs'e biittaappe kessiyaa gallassi, s'uuggiyaa yarshshuwaabaa gidina, hara yarshshotuwaabaa gidina, hintte mayzza aawaa-too odabeykke woy azazabeykke.

²³ Shin taani untunttoo ha azazuwaa immaad; «Taw azazettite. Yaatooppe, taani hintte S'oossaa gidana; hinttekka ta asaa gidana. Hinttew lo"ana mala, taani hinttena azaziyaa ogiyaa ubbaan hamettite» yaagaad.

²⁴ Shin untuntu taw sisennan woy hayzzen-nan is's'eeddino. Untuntu barenttu iita wozanaa muumetetsaadan hametteeddino; untuntu sint-saw biyaawaa aggiide, guyye beeddino.

²⁵ Hintte mayzza aawotuu Gibs'e biittaappe keseedda gallasaappe doommiide, hachchi gakkanaw, taani ta k'oomatuwaa, timbbitiyaa

odiyaawantta wonttina wonttina hinttew
kiittaadde takkaad.

²⁶ Shin hintte taw sisennan woy hayzzennan
is's'eeddita. Hintte morggiyaa d'ulisseedditanne
hintte mayzza aawotuwaappekka aad'd'iide,
iitabaa ootseeddita.

²⁷ «Hawaa ubbaa neeni untunttoo odana; shin
untunttu ne giyaawaa sissikkino. Neeni unt-
tunta s'eesana; shin untunttu new koyikkino.

²⁸ Hewaa diraw, Ermaasaa, neeni untunttoo
hawaadan yaaga; Med'inaa Godaw bare S'oossaw
azazettena woy seerina simmenna kawutetsay
hawaa. Tumuu d'ayeedda; tumay untunttu
ins's'arssaappe bayeedda.

²⁹ Hintte huup'iyaa meediide olite. Ayayenne
bayinna d'ok'k'a deretuwa bolla kesiide zilaalite.
Ayaw gooppe, Med'inaa Goday barena yiloyeedda
yeletaa is's'eeddanne aggi basheedda yaaga»
yaagee.

³⁰ K'aykka Med'inaa Goday hawaadan yaagee;
«Yihudaa asatuu ta sintsan iitabaa ootseeddino.
Untunttu ta suntsan s'eegetteedda Geeshsha Gol-
liyaa tunissanaw, taana sheneyiyaa eek'atuwaa
ahiide, Aa giddon wotseeddino.

³¹ Untunttu barenttu attuma naanatuwaanne
mac'c'a naanatuwaa taman s'uuggiide
yarshshanaw, Hinnooma Zanggaaraa d'ok'k'an
Toofeeta giyaa yarshshuwaa sa'aa gimbbeeddino.
Shin hewe taani untunttu azazabeenabaanne ta
k'ofaan bayinnawaa.

³² Hewaa diraw, he sa'ay Hinnooma Zanggaaraa
woy Toofeeta geetettiyaawe attiide, Shukaa Zang-

gaaraa yaagettiide s'eesettana gallassatuu yiino yaagee Med'inaa Goday. Ayaw gooppe, moogiyaa sa'ay bayinna diraw, Toofeti untuntu barenttu anhaa moogiyaa sa'aa gidanawaa.

³³ He wode he asatuwaa anhay saluwaa kafo-tonne sa'aa do'atoo k'uma gidana; untuntu yashissiide yederssiyaawe de'enna.

³⁴ Taani ililssaanne nashshechchaa kooshshay, bullachchiyaawaanne bullachchettiyaan kooshshay Yihudaa katamatuwaaninne Yerusaalame ogetuwaan sisettennaadan diggana. Ayaw gooppe, biittay mela attana» yaagee.

8

¹ Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «He wodiyaan Yihudaa kaatetuwaa mek'etsay, kaappotuwaa mek'etsay, k'eesetuwaa mek'etsay, timbbitiyaa odiyaawanttu mek'etsayenne Yerusaalamen de'iyaa asatuwaa mek'etsay ubbay duufuwaappe mas'ettiide kesana.

² Untuntu siik'eedda, kiitetteedda, kaalleedda, zoriyaa oochcheeddanne goyinneedda awaw, aginawunne saluwaa s'oolinttiyaa ubbaw mic'ettana. Untuntu mek'etsay shiik'enna woy moogettenna; shin biittaa bolla pituwaa mala gidanawaa.

³ Laalleedda sa'atuwaan de'iyaa, ha iita kawutetsaappe atteeda asatuu ubbay de'uwaappe hayk'k'uwaa doorana. Taani Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday hawaa oday» yaagee.

Nagaraanne Muruwaa

⁴ Med'inaa Goday taana hawaadan yaageedda; «Asatoo yaaga; S'oossay hawaadan yaagee; Itti Asay kunddoope, simmiide denddenneeyye? Woy itti Asay wora booppe, guyye simmenneeyye?

⁵ Yaatina, ha Asay ayaw wora beeddee? Yerusaalame ayaw ubbaa gede wora beeddee? Unttuntu c'imuwaa bak'k'i oyk'k'eeddino; haa simmennaan is's'eeddino.

⁶ Taani minisaade hayzzaad; shin unttuntu tumuwaa haasayikkino. Ta ayaa ootsaadditaashsha? giide bare iita oosuwaa paas'iyaaawe ittuunne baawa. Ubbaykka olaw piriis'iyaa paraadan barew barew wos's'ee.

⁷ Haray atto, shimalaa giyaa kafotuu barenttu wodiya eriino; harap'p'etuu, dagic'etuunne waaliyaa giyaa kafotuu barenttu simmiyaa wodiya naagiino; shin ta asay Med'inaa Godaa wogaa erenna.

⁸ «Yaatina, waaniide, «Nuuni aad'd'eeda eranchcha; ayaw gooppe, Med'inaa Godaa higgii nuunanna de'ee» gaanaw danddayettii? Worddanchcha s'aafetuu barenttu biiriyana ta higgiiyaa wordduwaa kesseeddawaa be'ikkiteeyye?

⁹ Aad'd'eeda eranchchatuu yeellatana; untuntu kawushshananne oyk'k'ettana. Unttuntu Med'inaa Godaa k'aalaa oli aggina, unttuntu ay c'inc'c'atetsay de'ii?

¹⁰ Hewaa diraw, taani unttuntu machchetuwaa haratoo, unttuntu gadiyaakka unttunta s'ooneeddawanttoo immana.

Ayaw gooppe, guutsaykka daruukka ubbay wod'iyaa maanaw yirgetiino. Timbbitiyaa odiyaawanttukka k'eesatuu kka ubbay asaa c'immiino.

¹¹ Unttuntu ta asaa madutsaa sakkennabaa giide, guutsa d'aliyaa wotsiino. Saruu bayinnan, «Saro, sara!» yaagiino.

¹² Ha sheneyiyaa oosuwaa ootsiide, untunttu yeellateeddinoo? Tuytti, untunttu mulekka yeellatibeykkino. Untunttu yeellay ayenttokka erikkino. Hewaa diraw, untunttukka kunddeeddawanttu gidдон kunddana; untunttu k'as's'ayettiyaa wode kawushshana. Med'inaa Goday hawaa odaad» yaagee yaaga yaageedda.

¹³ Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Taani untunttu tumuwaappe dafa akkana. Untunttu woyniyaa turaan ayifii d'ayana; balasiyaa giyaa mitsankka ayifii d'ayana. Aw bonc'c'iikka shullana; taani untunttoo immeeddabay untunttuppe aketti kichchana» yaagee.

¹⁴ Asatuu hawaadan yaagiino; «Nuuni c'o"u giide ayaw uttiinoo? Ane ittippe shiik'ite; hini gimbbettedda katamatuwaa geliide, yaan hayk'k'eetto. Med'inaa Goday nu S'oossay nuuna hayk'k'oo pirddi diggeedda; nuuni Aa bolla nagaraa ootseedda diraw, nuw ushanaw wod'iyaa haatsaa immi diggeedda.

¹⁵ «Sa'ay saro gidana» giide nashshechchan naageeddo; shin lo"obay yibeenna. «Nuuni pas'ana» giide naageeddo; shin dagama gideedda.

¹⁶ Nu morkketuu paraa daaretsay Daana giyaa kataman sisettee; untunttu wotara paratuwaa

c'aagetsan biittay ubbay k'aas's'ee. Biittaanne biittan de'iyaaawaa ubbaa, katamaanne kataman asaa ubbaa mi d'ayissanaw yeeddino» yaagiino.

¹⁷ Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Be'ite, taani shooshshatuwaa hintte giddo yeddana. Muruniyaawanttu murunuu te"anaw danddayenna hasotuwaa hintte giddo yeddana; untunttu hinttena dukkana» yaagee.

Ermaasi Kayyotteedda

¹⁸ Pas'anaw danddayenna keeshshaa taani kayyotaad; ta wozanaykka ta gidдон seeree.

¹⁹ Ta Asay haakko biittan waassiyaa waasuwaa sisite. Untunttu, «Med'inaa Goday S'iyoonen baawee? Ha S'iyoonen Kaatii laa"entso yaan de'ennee?» yaagiide waassiino.

S'oossay untunttu Kaatii, «Untunttu barenttu masseedda misiletuwaan, barenttu patsenna alaga eek'atuwaan won taana ayaw yiloyeeddinoo?» yaagee.

²⁰ Asay, «Hekko c'akaa wodiinne aad'd'eeda; boniinne wureedda; nuuninne attibookko» yaagiide waassiino.

²¹ Simmi ta Asay maduns's'eedda diraw, ta wozanaykka maduns's'eedda. Taani kayyottay; yashshay taana oyk'k'eedda.

²² Gala'aaden tiggiyaa d'alii baaweeyye? Yaan aakimii de'ennee? Yaatina, ta asaa me'uu ayaw pas'ennee?

9

¹ Ta huup'ii haatsaa ollaa gideerenneeshsha! Ta ayifetuukka afotsa pultto gideerikkinooshsha! Yaatinnto taani ta asatuwaappe morkketuu

kushiyan hayk'k'eeddawanttoo k'ammanne gallassi yeekkana shin!

² ta asaappe shaakkettaade baana mala, taw bazzuwaan siiray ak'iyaa sa'ay de'eerenneeshsha! Ayaw gooppe, untunttu ubbay sharmus'a; untunttu makkaliyaa asaa zata.

³ Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Ta asatuu barenttu ins's'arssan odanaw ubbaa wode giigi utteeddino; untunttu biittan tumuwaa diraw wordduu minneedda. Untunttu iitaappe iitaw aad'd'iino; taana erikkino» yaagee.

⁴ K'aykka S'oossay hawaadan yaagee; «Shooruu shooruwaappe naagettite; hintte ishatuwaakka ammanettoppote. Ayaw gooppe, ishay ubbay c'immiyaawaanne shooro ubbay zigiriyaawaa.

⁵ Shooruu shooruwaa c'imme; ittuunne tumuwaa haasayenna. Untunttu barenttu ins's'arssaa haasayanaw tamarissi wotseeddino. Untunttu nagaraa ootsiide daaburiino.

⁶ Neeni c'imuwaa giddon de'aassa. Untunttu barenttu c'imuwaan taana erennan is's'eeddino» yaagee Med'inaa Goday.

⁷ Hewaa diraw, Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Taani untuntta seerissaade paac'c'ana. Ta asaa diraw, simmi taani harabaa ayaa ootsanaw danddayayitaa?

⁸ Untunttu ins's'arssay wod'iyaa wonddaafiyaa mala; untunttu an c'imuwaa haasayiino. Barenttu doonaan ittuu ittoo saro k'aalan haasayiino; shin barenttu wozanaan p'iriyaa wotsiino.

⁹ Yaatina, taani ha yewoo untuntunta muranaw bessikkita? Taani ta huup'iyaw hawaa mala kawutetsaa bolla haluwaa kesikkita?» yaagee Med'inaa Goday.

¹⁰ Taani d'ok'k'a deretoo yeekkananne waassana; bazzo hentsaa gadetuwaa zilaalana. Ayaw gooppe, untuntu basheeddino; yaana itti asaynne aad'd'ena. Mehiyaa s'aaguunne sisettenna; saluwaa kafotuunne do'atuu bak'atiide bi kichcheeddino.

¹¹ S'oossay hawaadan yaagee; «Yerusaalame kata-maa taani koleteedda keelaanne worakanatuu geessuu ona ootsana. Yihudaa katamatuwaakka ooninne de'enna mela sa'aa ootsana» yaagee.

¹² Hawaa akeekanaw aad'd'eeda eranchchay oonee? I hara asaw odana mala, Med'inaa Goday bare ins's'arssan oossi odeeddee? Itti asaynne Aa gidduwaana aad'd'ena mala, biittay bayiide, bazzuwaadan oneeddawe ayaasee?

¹³ Med'inaa Goday yaageedda; «Hawe haneeddawe, untunttoo taani immeedda higgiiyaa untuntu aggeeda diraassa. Untuntu taw azazette-naanne ha higgiiyaa kaallennaan is's'eedda diraassa.

¹⁴ Hewaa aggiide, untuntu barenttu wozanaa muumetetsaa kaalleeddino; untuntu barenttu aawotuwaa taaarisseeddawaadanka Ba'aala giyaa eek'atoo goyinneeddino» yaageedda.

¹⁵ Hewaa diraw, Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday, Israa'eeliyaa S'oossay hawaadan yaagee; «Be'ite, taani ha asaa c'ammiyaa k'umaa miizaananne wod'iyaa haatsaa ushshana.

¹⁶ Untuntu woy untuntu aawotuu erenna kawutetsatuwaa gidдон taani untuntta

laalana. Taani untuntta d'ayissana gakkanaw, mashshaan yederssana» yaagee.

Yerusaalame Asay Zilaaleedda

¹⁷ K'aykka Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Ane k'oppite. Yeekuwaa yeekkiyaa mac'c'a asatuwaa s'eesiide ayyissite; zilaassaa zilaaliyaa eranchcha mac'c'a asatoo kiittite.

¹⁸ Untunttu ellekka yiide, nu ayifi afotsaa s'illuwaa s'okana gakkanaassinne nu ayifiyaa c'iruu haatsaa pultana gakkanaw nu bolla zilaalino.

¹⁹ S'iyoonen hawaadan giyaa zilaassaa kooshshay sisettee; «Aayyeero! Nuuni bayeeddo! Nuuni mulekka kawushsheeddo! Nu Gollii koleti kichcheedda diraw, nuuni biittaa aggiide baanaw koshshee» yaagiino» yaagee.

²⁰ Hinttenoo, mac'c'a asatoo, Med'inaa Godaa k'aalaa sisite! Hintte haytsay Aa doonaappe ke-siyaa k'aalaa hayzzo. Hintte mac'c'a naanatuwaa zilaassaa tamarissite; shoorata shoorato koyisuwaa tamarissu.

²¹ Ayaw gooppe, hayk'k'uu naanatuwaa ogiyaan, wodallatuwaakka gutaran k'ees'iidde yiide, nu maskkootetuwaawaa gakeedda; nu kaate golletuwaankka geledda.

²² Med'inaa Goday taana hawaadan yaagiide azazeedda; «S'oossay hawaadan yaagee; «Asaa anhay pituwaadan dembban laalettana; untunttu c'akkiyaawanttu c'akkiide oleedda katsaa mala; untuntta ooninne shiishshenna» yaaga» yaagiide azazeedda.

23 Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Aad'd'eeda eranchchay bare eran c'eeek'k'oppo; wolk'k'aamay bare wolk'k'an c'eeek'k'oppo; woy durii bare duretetsan c'eeek'k'oppo.

24 Shin c'eeek'k'iyaa uray ooninne taana eriyaawaaninne akeekiyaawan c'eeek'k'o. Aggena siik'uwaa, suure pirddaanne s'illotetsaa sa'aa bollan ootsiyaa Med'inaa Godaa, taana eriyaawan c'eeek'k'o. Ayaw gooppe, taani hawanttun nashetay. Taani Med'inaa Goday hawaa odaad» yaagee.

25 K'aykka Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Be'ite, barenttu ashuwaa s'alala k'as's'arettedda asatuwaa taani murana gallassatuu yiino.

26 Hewanttukka Gibbs'e, Yihudaa, Eedooma, Amoonanne Moo'aaba biittaa asatuwaanne barenttu huup'iyaa shufeeriyaa meediide, bazzuwaan de'iyaa asatuwaa ubbatuwaa. Ayaw gooppe, ha kawutetsatuwaa ubbaa Asay tumuwaappe k'as's'arettibeenna; Israa'eeliyaa Asay ubbaykka bare wozanaan k'as's'arettibeenna» yaagee.

10

S'oossaanne Eek'aa

¹ Hinttenoo, Israa'eeliyaa asatoo, Med'inaa Goday hinttew odiiyaa k'aalaa sisite!

² Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Deretuwaa ogiyaa hintte tamaroppite. Deretuu saluwaa bolla malaataa be'iide dagammoppikka, hintte dagammoppite.

³ Ayaw gooppe, deretuwaa wogay mela. Unttuntu mitsaa woraappe k'ans's'iino; massiyaawe kalttan massee.

⁴ Unttuntu biraaninne work'k'aan alleek'k'issiino; k'aas's'ennaadan madooshaan misimaariyaa d'ishiide oytsiino.

⁵ Unttuntu eek'atuu unttuntu leekiyaa garssan kafuwaa dagantsanaw essiyaa misiliyaa mala. Haasayanaw danddaykkino. Hamettanaw danddayenna diraw, Asay unttunta tookkee. Unttuntoo mulekka yayyoppite. Ayaw gooppe, unttuntu hinttena k'ohanaw danddaykkino; k'ay maadanawukka danddaykkino» yaagee.

⁶ Abeet Med'inaa Godaw, ne malay ooninne baawa. Neeni wolk'k'aama; ne suntsaykka wolk'k'aamanne wolk'k'aama.

⁷ Abeet kawutetsatuwaa Kaatiyaw, neena bonchchennaan agganawe oonee? Neena bonchchanaw bessee; ayaw gooppe, aad'd'eeda eranchcha asaa gidдонinne unttuntu kawutetsaa ubbaa gidдон ne mali baawa.

⁸ Unttuntu eeyyanne donc'c'illowantta; unttuntu mitsaappe masseedda, patsenna eek'atuwaappe ayaa tamaariino?

⁹ He eek'atuu Tarsseesappe yeedda biraaninne Ufaazeppe yeedda work'k'aan alleek'k'etteedino. Unttuntu woyniyaa eessaanne saluwaa malatiyaa med'uwaana mayuwaan kameteeddino. Unttuntu ubbay kushiya oosuwaa hiillatuwaan oosetteeddino.

¹⁰ Shin Med'inaa Goday tumu S'oossaa; I de'uwaa S'oossaanne med'inaa Kaatiyaa. Aa

hank'k'uwaan biittay k'aas's'ee; kawutetsatuukka
Aa hank'k'uwaa danddaykkino.

11 S'oossay hawaadan yaagee; «unttunttoo
hawaadan yaagaade oda; «Hewanttu saluwaanne
sa'aa med'd'ibeenna s'oossatuu sa'aappenne
saluwaa garssaappe d'ayana» yaaga» yaagee.

S'oossaa Sabbiyaa Sabaa

12 Bare wolk'k'an sa'aa med'd'eeddawe,
bare aad'd'eeda eran sa'aa esseeddawe,
bare akeekan salotuwa mic'c'eeddawe Aa.

13 I wolk'k'aamiyaa wode,
salotuwaan de'iyaa haatsatuu guummiino.
I shaaretuwaa sa'aa gas'aappe pude dentsee.
I iraa bukissiide,
walk'k'antsaa wolk'k'amissee.
C'arkkuwaakka bare minjja saappe kessee.

14 Asi ubbay era d'ayiide dammeedda;
work'k'aa tigiya Asay ubbay
bare eek'atuwaan yeellateedda.
Ayaw gooppe, he eek'atuu c'imuwaa;
unttunttun shemppuu baawa.

15 Unttunttu patsennabaa;
unttunttu k'id'e oosuwaa.
Unttunttu murettiyaa wodiyaan d'ayana.

16 Shin Yaak'ooba Saamaa gidiyaawe
hewanttu mala gidenna.
Ayaw gooppe, I ubbabaa med'd'eeddawaa;
Israa'eelii I barew dooreedda kawutetsaa.
Aa suntsaykka Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa
Godaa.

Yiyaa Iitaa

¹⁷ Hinttenoo, morkkii dooddeeddawanttoo, biit-taappe kesanaw hinttew de'iyaaawaa k'oriide shishshite.

¹⁸ Ayaw gooppe, Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Taani ha wodiyaan ha biittan de'iyaa asatuwaa kessaade yambbarana. Hintte omoodettana mala, taani hintte bolla iitabaa ahana» yaagee.

¹⁹ Aayye ta madutsaw! Ta madutsay pas'ennawaa. Shin taani, «Hawe ta harggiyaa; taani danddayanaw bessee» yaagaad.

²⁰ Ta dunkkaanii koletti d'ayeedda; Aa wodoruu ubbay duus'eretteedda. Ta naanatuubbay taappe shaakkettiide bi kichcheeddino; untunttu baawa. Ta dunkkaaniyaa zaariide tolanaw woy ta gaaridduwaa kak'k'anaw ha'i itti asayenne atibeena.

²¹ Hentsanchchatuu dammeeddino; untunttu Med'inaa Godaa oochchibeykkino. Hewaa diraw, untunttoo injjetennan is's'eeddanne untunttu wudii ubbay laaletteedda.

²² Sisite! Ooratsa oduu yeedda; hewenne, «Huup'issa baggana de'iyaa kawutetsan wolk'k'aama dirbbay denddee» yaagiyaawaa. Aa olanchchatuu yiide, Yihudaa katamatuwaa bazuwaanne worakanatu geessoyiyaasaa kessana.

²³ Abeet Med'inaa Godaw, asaa de'uu he aawoo buzo gidennawaanne bare hemetaa suurisanawe aawuu shene gidennawaa taani eray.

²⁴ Abeet Med'inaa Godaw, taana seera; shin likkiyaan gido. Ne hank'k'uwaan gidoppo; hewe d'ayooppe neeni taana guutsaade d'ayissana.

²⁵ Ne hank'k'uwaa neena erenna kawutetsat-uwaa bollanne ne suntsaa s'eesenna asatuwaa bolla tiga. Ayaw gooppe, untunttu Yaak'ooba asaa meeddino; untunttu untuntta ashshenan mi diggeeddinonne untunttu aawuwaa biittaa d'ayisseeddino.

11

Ermaasanne S'oossaa C'aak'k'uwaa

¹ Med'inaa Godaappe Ermaasaw yeedda k'aalay hawaa;

² «Ha c'aak'uwaa k'aalatuwaa sisa; Yihudaa asawunne Yerusaalame kataman de'iaawanttoo oda.

³ Med'inaa Goday Israa'eeliyaa S'oossay hawaadan yaagee gaade oda. Ha c'aak'uwaa k'aalaw azazettenawe shek'k'etteeddawaa gido.

⁴ Taani kase hintte aawotuwwaa Gibbs'e biit-taappe, birataa seerissiyaa c'ooc'iaappe kessiyaa wode, Taw eeno giite; ta hinttena azaziyaawaa ubbaa ootsite. Yaatooppe, hintte ta asaa gidana; taanikka hintte S'oossaa gidana yaagaad.

⁵ Hewaadankka, maatsaanne eessaa goggiyaa biittaa kase hintte aawaatoo immanaw, taani c'aak'k'eedda c'aak'uwaa polana yaagaad. Hewenne, hachchi hintte laatteedda biittaa yaaga» yaagee.

Taani, «Eeno, Med'inaa Godaw, amen"i» yaa-gaad.

⁶ Med'inaa Goday taw hawaadan yaageedda; «Hawaa ta k'aalaa ubbaa Yihudaa katamatuwaaninne Yerusaalame ogetuwaan hawaadan yaagaade awaaya; «Ha c'aak'uwaa k'aalaa sisite; Aa kaallite.

⁷ Kase hintte aawotuwaa taani Gibs'e biit-taappe kessoodeppe hachchi gakkanaw, zaara zaaraadde, «Taw azazettite!» gaade seeraad.

⁸ Shin untunttu ta k'aalaa sisibeykkino woy hayzzibeykkino. Hewaa aggiide, untunttu barenttu iita wozanaa muumetetsaa kaalleeddino. Taani ta c'aak'uwaa k'aalaa untunttu naagana mala azazaad; shin untunttu is's'eeddino. Hewaa diraw, he c'aak'uwaa gidдон s'aafettedda shek'aa ubbaa untunttu bolla ahaad yaaga yaageedda.

⁹ Zaariidekka Med'inaa Goday taw hawaadan yaageedda; «Yihudaa asaa gidдонinne Yerusaalamen de'iyaa wanttu gidдон mak'k'uu de'ee.

¹⁰ Untunttu kase ta k'aalaa sisennan is's'eedda barenttu mayzza aawotuwaa nagaraw guyye simmeeddino. Untunttu hara s'oossatoo goynneeddinonne untunttoo ootseeddino. Israa'eeliyaa asatuukka Yihudaa asatuukka taani kase untunttu mayzza aawotuwaana c'aak'k'eteedda c'aak'uwaa kantseeddino.

¹¹ Hewaa diraw, Med'inaa Goday untuntta hawaadan yaagee; «Untunttu bak'atiide attanaw danddayenna metuwaa taani untunttu bolla ahana. Untunttu taw waassinakka, taani untunttoo sisikke.

¹² He wode Yihudaa katamatuwaa asatuunne Yerusaalame asatuu biide, barenttu is'aanaa c'uwayiyaa s'oossatoo waassana. Shin metuwaa wode he s'oossatuu mulekka untunttu maaddikkino.

¹³ Hinttenoo, Yihudaa asatoo, hintte s'oossatuu hintte katamatuwaa keeshshaa c'ora. K'ay Ba'aala giyaa he yeella s'oossaw is'aanaa c'uwayanaw hintte esseedda yarshshiyaa sa'atuu Yerusaalame

ogetuwaa keeshshaa c'ora» yaagee.

¹⁴ «Ermaasaa, ha asatoo taana ayinne woossoppa; untunttu diraw gaannatoppa woy oochchoppa. Ayaw gooppe, untunttu barenttu metuwaa gallassi taana s'eesiyaa wode taani untunttoo sisikke.

¹⁵ «Darotuwaana bare iita mak'k'uwaa mak'k'ettiide ta siik'iyaa Asay ta Geeshsha Golliyaan beettanaw bessii? Hintte hintte iita oosuwaa ootsishin, yarshshetteedda mehiyaa ashuu hinttena muruwaappe ashshanee? Ashshintto hintte nashettana shin» yaageedda.

¹⁶ Med'inaa Goday neena, Dic'c'iyaa, Lo"o Ayi-fiyaa Ayifiyaa Wogaraa yaagiide suntseedda. Shin I ha wogaraa wolk'k'aama dadaa guntsan, taman s'uuggana; Aa k'ankkatuukka me"erettana.

¹⁷ Taani, hinttena tokkeedda Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday hintte bolla iitabaa ahanaw awaayaad. Ayaw gooppe, Israa'eeliyaa asatuunne Yihudaa asatuu Ba'aalaw is'aanaa c'uwayiide, taana yiloyeeddino.

Ermaasa Wod'anaw Mak'etteedda Mak'k'uwaa

¹⁸ Med'inaa Goday untunttu mak'k'uwaa taw k'onc'c'isseedda diraw, taani eraad. He wode untunttu iitaa ootsiyaawaa I taana besseedda.

¹⁹ Taani shukaw kaaletsiide afiyaa aada dorssaa maraa mala gidaaddi. Untunttu ta bolla, «Ane nuuni mitsaakka Aa ayifiyaakka d'ayisseetto. Aa suntsay mulekka hassayettenna mala, ane nuuni Aa pas'a de'iyaawanttu giddoppe d'ok'olliide d'ayisseetto» yaagiide mak'etteeddawaa taani er-abeykke.

²⁰ Shin abeet Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Godaw, s'illuwaa pirddiyaawoo, asaa wozanaa kahaa k'oriyaawoo, neeni untunttu bolla ne haluwaa kesiyaawaa taana bessa. Ayaw gooppe, taani ta k'ohuwaa new maganaad.

²¹ Hewaa diraw, «Med'inaa Godaa suntsan timbbitiyaa odoppa; neeni nu kushiyan hayk'k'ana» yaagiide, neena wod'anaw koyiyaa Anatoota asaw Med'inaa Goday giyaawe hawaa.

²² Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Taani untuntta murana. Untunttu wodallatuu mashshaan hayk'k'ana; untunttu mac'c'a naanatuunne attuma naanatuu koshan hayk'k'ana;

²³ untunttuppe ittuunne de'enna. Ayaw gooppe, taani muriyaa laytsi Anatoota asaa bolla iitabaa ahana» yaagee.

12

Ermaasa Ooshaa

¹ Abeet Med'inaa Godaw, taani neenanna mootettiyyaa wode, ubbabankka neeni s'illuwaa. Gidooppenne, taani s'illo pirddaabaa neenanna haasayanaw koshshee. Iita asatuu ootsiyaawe untunttoo ayaw injjetii? Ammanettennawanttu ayaw ishaliide de'ino?

² Neeni untuntta tokkina; s'ap'uwaa yeddeed-dino; dic'c'iide ayifiyaa ayifeeddino. Untunttu neena doonaappe yeggikkino; shin untunttu wozanaappe neeni haakuwaan de'aassa.

³ Shin abeet Med'inaa Godaw, neeni taana er-aasa. Taana be'aasa; taani new ayaa k'oppintto paac'c'aasa. Shukkiyaa dorssatuwaadan, neeni

he iita asatuwaa goochchaade kessa! Shukaa gallassaw untuntta dummayaade wotsa!

⁴ Biittay melanawenne dembbaa ubbaan doledda maata shullanawe awude gakkanaassee? Biittan de'iyaa asaa iitatetsaa diraw, do'ayenne kafuu wuredda. Hewaa bollakka asatuu, «S'oossay nuuni ootsiyaawaa demmenna» yaagiino.

S'oossaa Zaaruwaa

⁵ S'oossay Ermaasaw hawaadan giide zaaredda; «Neeni gediyaan wos'siyaa asatuwaana wotsaa naasettaade daaburooppe, paraana waana naasettay? Neeni saro biittan d'ubettooppe, Yorddaanoosa wora garssan waana hamettay?

⁶ Ne ishataa, hintte soo asatuu neena aatsiide immeeddino; untuntu ne bolla dendeeddino. Hewaa diraw, untuntu new lo'obaa haasayooppenne, untuntun ammanettoppa.

⁷ «Taani Israa'eeliyaa aggaad; taani ta doorettedda kawutetsaa olaad. Taani ta siik'iyaa asaa Aa morkketuu kushiyan aatsaade immaad.

⁸ Ta doorettedda Asay taw bazzuwaan gaamuwaa mala gidedda. I ta bolla gudedda; hewaa diraw, taani Aa is's'aad.

⁹ Ta doorettedda Asay taw hara gac'etuu doodiide dukkiyaa shachchaa gac'ati mala gideedee? Biite; do'atuwaa ubbaa shiishshite; Aa maana mala ahite.

¹⁰ «Daro allaga kaatetuu ta woyniyaa turaa sa'aa bayzzeddino; ta gadiyaa yed'd'eeddino; ta lo'o biittaa bazzo ootseeddino.

¹¹ He biittay bayiide os's'eedda; ta sintsan melanne ayinne baynawaa gideedda. K'arettiyaawe bayinna diraw, mule biittaykka bayeedda.

¹² Bazzuwaan ayayenne bayinna d'ok'k'a deretuwa ubbaa aad'd'iidde, bonk'k'iyaa wanttu yeeddino; ayaw gooppe, Med'inaa Godaa mashshay biittaa ha gas'aappe hini gas'aa gakkanaw meedda. Hewaa diraw, ooninne saro attanaw danddayenna.

¹³ Unttuntu zarggaa zeriide, aguntsaa c'akkeeddino. Unttuntu daro daabureeddino; shin ayinne wod'issibeykkino. Med'inaa Godaa hank'k'uwa boshanne gaasuwaan unttuntu katsay d'ayeedda» yaageedda.

¹⁴ Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Taani ta asatoo Israa'elattoo immeedda biittaa oyk'k'eedda, ta iita shooro kawutetsatuwaa gidoope, taani untuntta untuntu biittappe d'ok'ollana. K'ay Yihudaa asatuwaakka untuntu giddoppe ashana.

¹⁵ Shin untuntu biittaappe d'ok'olleeddawaappe guyyiyaan, zaaretsaade taani untunttoo k'arettana; taani untuntu huup'iyaan huup'iyaan untuntu laata gadiyaa, untuntu kawutetsaa biittaa zaaraadde ahana.

¹⁶ Kase ta asaa Ba'aala suntsan c'aak'k'anaadan tamarisseeddawaadan, untuntu ta asaa ogiyaa loytsi tamarooppenne ta suntsan, «Med'inaa Goday ero!» yaagiide c'aak'k'ooppe, untuntu ta asaa giddon minniide de'ana.

¹⁷ Shin ay kawutetsayenne azazettenan is's'ooppe, taani Aa ubbaanna d'ok'olaade d'ayissana. Taani Med'inaa Goday hawaa odaad»

yaagee.

13

Liinuwaa Danc'c'uwaa

¹ Med'inaa Goday taana, «Ba; baade layinuwaa giyaa k'ac'inaappe dadetteedda danc'c'uwaa shammaade, ne s'eessan danc'c'a; shin haatsaan boshissoppa» yaageedda.

² Hewaa diraw, taani Med'inaa Goday azazeed-dawaadan danc'c'uwaa shammaade, ta s'eessan danc'c'aad.

³ Med'inaa Godaa k'aalay laa"entso taakko yeedda; yiide,

⁴ «Neeni shammeedda danc'c'uwaa, ne s'eessan neeni danc'c'eeddawaa akkaade, Efiraas'iisa Shaafaa afa. Shuchchaa kooppuwan k'osa» yaageedda.

⁵ Taani Med'inaa Goday taw odeeddawaadan afaade, Efiraas'iisa Shaafaa matan k'osaad.

⁶ Daro gallasaappe guyyiyaan Med'inaa Goday, «Dendda; Efiraas'iisa Shaafaa baade, taani neena, «Yaan k'osa» geedda danc'c'uwaa akka» yaageedda.

⁷ Taani Efiraas'iisa Shaafaa baade, bookkaade, danc'c'uwaa ta k'oseeddasaappe kessaade akkaad. Shin he danc'c'uu ha"i bayiide, ubbaanna ayinne go"ennabaa gideedda.

⁸ Hewaappe guyyiyaan, Med'inaa Godaa k'aalay taakko yeedda;

⁹ «Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Taani hawaadan Yihudaa asaa ayyuwaanne Yersaalame wolk'k'aama otoruwaa giishshana.

10 Ta k'aalaa sisennan is's'iide, barenttu wozanaa muumetetsaa kaalliide, hara s'oossatoo ootsanawunne goyinnanaw biyaa ha iita asatuu, ha danc'c'uwaadan mulekka go"ennabaa gidanawaa.

11 Danc'c'uu asaa s'eessaa bak'k'i oyk'k'iyaaawaadan, Yihudaa Asay ubbayne Israa'eeliyaa Asay ubbay ta asaa gidana malanne ta suntsaw galataanne bonchcho gidana mala, untunttu taana bak'k'i oyk'k'anaadan ootsaad. Shin untunttu sisennan is's'eeddino» yaagee Med'inaa Goday» yaageedda.

Woynniyaa Eessaa S'uggaa

12 K'aykka I, «Ermaasaa, asaw hawaadan yaaga; Med'inaa Goday Israa'eeliyaa S'oossay, «Itti itti s'uggan woyniyaa eessay kumana» yaageedda yaaga. Untunttu neena, «Won nuuni itti itti s'uggan woyniyaa eessay kumanawaa erokkooyye?» yaagooppe,

13 neeni untunttoo yaagaade oda, Med'inaa Goday yaagee; «Taani ha biittan de'iyaa asaa ubbaa, haray atto Daawita kaatetuwaaraatan uttiyaa kaatetuwaara, k'eesetuwaara, timbbitiyaa odiyaawanttanne Yerusaalamen de'iyaa asaa ubbaa, untunttu matsottana gakkanaw, woyniyaa eessan kuntsana.

14 Taani untuntta, asaa asaana, aawuwaa na'aanna dom"issana. Taani untuntta d'ayissanaappe attina, untunttoo keekikke, k'arettikkenne maarikke» yaagee Med'inaa Goday yaaga» yaageedda.

Omooduwaabaa

15 Sisitenne hayzzite; aggitte otorettoppite. Ayaw gooppe, hawaa Med'inaa Goday odeedda.

16 Med'inaa Goday hintte S'oossay d'umissanaappe kasetiide, hintte gediikka d'umiyaa deriyaan d'ubettanaappe kasetiide, Aa bonchchite. Hintte, «Poo'uu yaana» giide naagiita; shin I d'ip'p'i go d'umaw laammana.

17 Shin hintte sisennan is'sooppe, hintte otoruwaa diraw, taani geeman yeekkay. Med'inaa Godaa wudii omoodettiide bi kichcheedda diraw, taani yeekkay; ta ayifiikka afotsaa holssayee.

18 S'oossay taana, «Kaatiyawunne kaatiyaa aattiw, kaatatiw hawaadan yaagaade oda; ›Hintte bonchcho alleek'k'o kallachchay hintte huup'iyaaappe kunddeedda diraw, hintte kaatetuwwa araataappe duge wod'd'ite.

19 Neegeeba biittan de'iyaa katamatuu ubbay gorddetti kichcheeddino. Unttuntu dooyanaw itti asaykka yaan baawa. Yihudaa Asay ubbaanna betiide bi kichcheedda ›yaaga» yaageedda.

20 K'aykka S'oossay, «Ane d'ok'k'u gaade, huup'issa baggaappe yiyaawantta s'eella. New imetteedda wudii, neeni c'ee'etteedda dorssatuu hak'an de'ino?

21 Neeni new lage gidana mala, koyeed-dawanttu neena s'ooniide mooddiyaa wode waagay? yeluwaa oytsay neena oyk'k'ennee?

22 Neenoo Yerusaalame, ne wozanaan, ›Hawe ubbay ta bolla ayaw gakkeedee?› gooppe, ne mayuu k'aareteeddawenne Asay neena bonk'k'eeddawekka ne nagaray dareedda diraassa.

²³ Tumu Toop'p'iyaa Asay bare bollaa malaa, woy maahii bare shachchatetsaa laammanaw danddayii? Danddayenna! Hewaadankka, iita oosuwaa ootsi meezeteeddawanttu hintte, lo"o oosuwaa ootsanaw mulekka danddaykkita» yaageedda.

²⁴ Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Taani hinttena bazzo c'arkkuu afiyaa suullaadan laalana.

²⁵ «Hintte saamay, taani hinttew immiyaa gishuu hawaa. Hintte taana dogeedda dirawunne worddo s'oossatuwaan ammanetteedda dirassa.

²⁶ Hintte kalluu beettana mala, taani hintte bol-laappe mayuwaa k'aara yeggana.

²⁷ Neeni woshumiyaawaa, neeni wotara paraadan, ziitaw c'aaggiyaawaanne ne yeellay bayinna sharmus'atetsaa, neeni deriyaaninne dembban ootsiyaa sheneyiyaa oosuwaa taani be'aad. Yersaalame, new aayye! Neeni awude gakkanaw geeyyennan de'ay?» yaagee.

14

Koshaabaa

¹ Koshaabaa Med'inaa Goday Ermaasaw odeedda k'aalay hawaa;

² «Yihudaa biittay kayyottee; Aa katamatuu lab-baniino. An de'iyaa asatuu biittan uttiide yeekki-ino; Yersaalame Asay waasuwwaa s'ulisee.

³ Dure asatuu haatsaa tikkanaw barenttu k'oomatuwwaa kiittiino. Unttuntu haatsaa ollaa biino; shin haatsaa demmikkino. Barenttu otuwaa mela tookki akkiide simmiino. Haniyaawaa d'ayi yeellatiide, barenttu huup'iyaa gullettiino.

⁴ Iray bukkenna diraw, biittay meliide za"ee. Goshshanchchatuu yeellatiide, barenttu huup'iyaa gullettiino.

⁵ Maatay bayinna diraw, dogatta bare yeleedda galo maratto dembban olaade baw.

⁶ Wora haretuu ayaynne bayinna d'ok'k'a dere-tuwaan ek'k'iide, worakanatuwaadan yaaretiino. Unttunttoo miyaabay d'ayina, untunttu ayifii s'eellanaw daabureedda» yaageedda.

⁷ Asay hawaadan yaagiide woosseedda; «Abeet Med'inaa Godaw, nu nagaray nu bollan markkat-tooppenne, ne suntsaa diraw, nuw ittibaa ootsa. Nuuni neeppe daro gede guyye simmeeddo; ne bollan nagaraa ootseeddo.

⁸ Abeet Israa'eelii naagiyaa nashshechchaw, metuwaa wodiyaan Aa ashshiyaawoo, neeni bi-ittan imatsaadan, itti k'amma ak'anaw geleedda ogiyaa asaadan ayaw hanay?

⁹ Neeni dagammeedda asaadan, ashshanaw danddayenna mino asaadan ayaw hanay? Abeet Med'inaa Godaw, neeni nu gidduwaan de'aassa! Nuuni ne suntsan s'eesetteedda; nuuna neeni ag-goppa!» yaageedda.

¹⁰ Ha asatuwaabaa Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Unttunttu toyilakattiyaawaa loytsi siik'iino; barenttu gediya te"ikkino. Hewaa diraw, Med'inaa Goday untunttun nashetena. I untuntta iita oosuwaa hassayiide, untunttu nagaraa diraw, untuntta murana» yaagee.

¹¹ Hewaappe guyyiyaan, Med'inaa Goday taana; «Ha asatuwaa sarotetsaw taana woossoppa.

¹² Unttunttu s'oomooppekka, taani untunttu waasuwwa sisikke. S'uuggiyaa yarshshuwaanne

katsaa yarshshuwaa untunttu yarshshooppeka, taani untunttu yarshshuwaa akkikke. Taani untunttu olan, koshaaninne iita harggiyaan d'ayissana» yaageedda.

¹³ Taani hawaadan yaagaad; «Abeet Ubbaa Mooddiiyaa Med'inaa Godaw, timbbitiyaa odiyaawanttu untunttoo, «Hintte olaa be'ikkita woy koshay hinttena oyk'k'enna. Taani hinttew ha biittan pac'c'enna sarotetsaa immana» yaagee yaagiino» yaagaad.

¹⁴ Med'inaa Goday taw hawaadan yaageedda; «Timbbitiyaa odiyaawanttu ta suntsan wordduwaa odiino. Taani untuntta kiittabeykke, woy azabeykke, woy untunttoo odabeykke. Untunttu hinttew timbbitiyaa giide odiyaawe wordduwaa sas'aa, patsenna kaayuwaanne k'oppi akkiide odiyaa worddobaa.

¹⁵ Hewaa diraw, Ta suntsan timbbitiyaa odiyaawanttubaa gidoope, taani untuntta kiittabeykke. Shin untunttu, «Olay woy koshay ha biittaa bochchenna» yaagiino. He timbbitiyaa odiyaawanttu barenttu huup'iyaw olaaninne koshan d'ayana yaagee med'inaa Goday!

¹⁶ K'ay untunttu timbbitiyaa odiyaa Asay koshaanne olaa gaasuwaan hayk'k'ana; untunttu anhay karen Yersaalame ogiyaan olettana. Untunttu woy untunttu mac'c'a asaa, untunttu attuma naanatuwaa woy untunttu mac'c'a naanatuwaa moogiyaa d'ayana. Taani untunttoo bessiyaa waayiyaa untunttu bolla tigana» yaageedda.

¹⁷ Ta kayyuwaabaa taani asaw hawaadan yaa-gaade odana mala, S'oossay taana azazeedda; «

«Ta Asay daro deshettiide, loytsi maduns's'eedda diraw, ta ayifetuu k'ammanne gallassi shemppennan afos's'ino.

¹⁸ Taani dembbaa booppe, mashshaan siifetteeddawantta be'ay. Katamaa gelooppe, k'ay koshan gilk'k'eeddawantta be'ay. Timbbitiyaa odiyaawanttunne k'eesatuu, «Nuuni pac'i bayinnan ootseetto» giino; shin untuntu barenttu oot-siyaawaa erikkino» yaaga» yaageedda.

Asay S'oossaa Woosseedda

¹⁹ Abeet S'oossaw, neeni Yihudaa mule aggaadii? S'iyoonne asaa is's'aadii? Neeni nuuna pas'ennaadan ootsaade ayaw dechchaadii? «Saro gidanawaa» giide naageeddo; shin ayayenne lo"obay nuw gakkibeenna. «Pas'ana wodii yaana» giide naageeddo; shin dagama s'alalay yeedda.

²⁰ Abeet Med'inaa Godaw, nuuni nu iitatetsaa ereeddo; nu aawotuwwa bayzzuwaakka akeekeeddo; nuuni tumuwaappe ne bolla nagaraa ootseeddo.

²¹ Nuuna ne suntsaa diraw kad'oppa; ne boncho araata de'iyaa Yerusaalame kawushshoppa. Neeni nuunanna c'aak'k'eteedda c'aak'uwwa hasaya; ne c'aak'uwwa kantsoppa.

²² Won kawutetsatuwwa eek'atuwaappe ittuu iraa bukissanaw danddayii? Saluu bare sheniyaan puusiyaa duge kiittanaw danddayii? Danddayenna! Abeet Med'inaa Godaw, nu S'oossaw, hewaa danddayiyaawe neena! Hawaa ubbaa ootsiyaawe neena gidiyaa diraw, nuuni neenan nashshechchaa ootseetto.

15

Yihudaa Asaa Bolla Gakkiyaa Pirddaa

¹ Hewaappe guyyiyaan, Med'inaa Goday taw hawaadan yaageedda; «Haray atto Musenne Sameeli ta sintsan ek'k'inttonne, ta wozanay ha asatuwaakko simmenna. Unttunta ta sintsappe digga; untuntu biino.

² K'ay untuntu neena, «Nuuni hak'a baanee?» giide oochchooppe, Med'inaa Goday hawaadan yaagee gaade untuntu oda; «Hayk'k'oo pirddetteddawanntu, hayk'k'oo biino. Mashshaw pirddetteddawanntu, mashshaw biino. Koshaw pirddetteddawanntu, koshaw biino. Omoodettanaw pirddetteddawanntu, omoodoo biino» yaagee» yaageedda.

³ Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Taani oyddu k'ommo bayetsaa untuntu bolla ahana; hewantunne, untunta wod'anaw mashshaa, untuntu anhaa goochchanaw kanatuwaa, untuntu ashuwaa miide d'ayissanaw saluwaa kafo-tuwaanne sa'aa do'atuwaa.

⁴ Hizk'k'iyaasa na'ay, Yihudaa Kaatii Minaase Yerusaalamen ootseedda palaa diraw, taani untunta sa'aa kawutetsaa ubbaw dagama ootsana.

⁵ «Yerusaalame asatoo, hinttew oonee k'arettanawe? Hinttew kayyotanawe oonee? «Hintte ay malee?» giide hinttena oochchanaw ek'k'anawe oonee?» yaagee.

⁶ Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Hintte taana aggeeddita; ha"i ha"ikka hintte guyye simmeeddita. Hewaa diraw, taani hintte bolla ta

15:1 Hiz. 32:11-14; Pay. 14:13-19; 1 Sam. 7:5-9 15:2 Sas'. 13:10

15:4 2 Kat. 21:1-16; 2 Od. 33:1-9

kushiya yeddaade hinttena d'ayissaad; taani hinttew k'arettaade daaburaad.

⁷ Taani untuntutta he biittaa katamatuwaa penggiyaan laydaa akkaade ses'saad. Untunttu naanatuwaakka wod'a wurssaad; taani ta asaa d'ayissaad. Ayaw gooppe, untunttu barenttu iita ogiyaappe simmennaan is's'eeddino.

⁸ Taani untunttu am"etuwaa payduwaa abbaa shafiyaappekka darissaad. Taani gallassaa seetan untunttu wodallatuwaa wod'i d'ayissiyaawantta untunttu aayetuwaa bolla ahaad. K'oppennaan de'ishiina, mishuwaanne dagamaa taani untunttu bolla duge yeddaad.

⁹ Laappun naanatu hayk'k'eedda aata shemppuwaa labbanaaddu. Iziw gallassay k'ammeedda; Aa kawushshaaddunne yeellataaddu. Biro pas'a de'iyaaawanttakka taani untunttu morkkatuwaa sintsan mashshaan siifissaad. Taani Med'inaa Goday hawaa odaad» yaagee.

Ermaasi Bare Metuwaa S'oossaw Magan-needda

¹⁰ Taw aayye ta aatee! Taana yelennaan aggaarkkiishsha! Taani biittaa ubbaan de'iyaa asaana walak'ettiyaanne baas'etiyya asaa gidaaddi. Taani oossinne tal"abeykke, woy ooppenne tal"aade akkabeyikke; gidooppenne, Asay ubbay taana shek'k'ee.

¹¹ Med'inaa Goday hawaadan yaageedda; «Tumuppe taani neena lo"obaw ashsha akkana. Tumuppe ne morkketuu metuwaa wodenne waayiyaa wode new watiwatanaadan, taani ootsana.

¹² «Won Asay birataa, huup'issa baggana yiyaa birataa woy naasiyaa mentsanaw danddayii?

¹³ Biittaa ubbaan hintte ootseedda nagaraa diraw, taani hintte ak'uwaa peeshshaa, c'oo bonk'k'iyaawanttoo immana.

¹⁴ Taani hinttena hintte erenna biittan hintte morkketoo ayileyana; ayaw gooppe, ta hank'k'uu miyaa tamaa gidiide, med'inaw ees's'ana» yaageedda.

¹⁵ Abeet Med'inaa Godaw, neeni eraasa. Taana hassayaade maadda; taana yederssiyaawanttu bolla ta haluwaa kessa. Neeni untunttoo danddayaade, taana wora yeggoppa. Taani ne diraw shek'ettiyaawaa k'oppa.

¹⁶ Abeet Med'inaa Godaw, Ubbaa Danddayiyaa S'oossaw, taani ne suntsan s'eesetteedda diraw, ne k'aalay taakko yiina maad. Taana pashikkiseeddanne ta wozanaa nashechcheedda.

¹⁷ C'oo pooc'ummiyaawanttu c'uguwaan uttabeykke; untunttunna nashetabeykke. Neeni ne kushiyaa ta bolla wotseedda dirawunne taw yilotiide diraw, taani taarekka dumma uttaad.

¹⁸ Sakuu taappe duus's'ennan is's'iyaawenne ta madutsay pas'ennan is's'iyaawe ayaasee? Neeni taw meliyaa shaafaadan, to'iyaa pulttuwaadan, hanana hanayiyee?

¹⁹ Hewaa diraw, Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Neeni taakko simmooppe, taani zaaraadde neena akkana; neeni taw ootsana. Hada yewuwaa aggade, bonchcho k'aalaa s'alala odooppe, neeni ta doonaa gidanaassa. Hawanttu asatuu neekko simmana; shin neeni untunttukko simmakka.

20 Taani neena ha asaw naasiyaa giyaa birataana gimbbetteedda gimbbiyaa ootsana. Unttuntu neenanna olettana; shin neena s'oonikkino. Ayaw gooppe, taani Med'inaa Goday neena ashshanawunne wotsa akkanaw neenanna de'ay.

21 Iitatuwaa kushiyaappe taani neena ashshana; k'areti bayinnawanttuppekka taani neena wozana» yaagee.

16

S'oossay Ermaasa Azazeeddawaa

1 Med'inaa Godaa k'aalay, hawaadan yaagiidde, taakko yeedda;

2 «Neeni machchato akkoppa; mac'c'awaa at-tumawaakka ha sa'aan yeloppa.

3 Ha sa'aan yeletteedda mac'c'a naanatuunne attuma naanatu, unttunta yeleeedda aayetu-unne aawotuu timbbitiyaa taani Med'inaa Goday new hawaa oday.

4 Unttuntu iita harggiyaan hayk'k'ana; unttuntu yeekettenna, woy unttuntu moogettikkino; unttuntu anhay biittaa bollan pituwaa mala gidanawaa. Unttuntu mashshaaninne koshan wu-rana; unttuntu ashuu saluwaa kafotoonne sa'aa do'atoo k'uma gidanawaa» yaageedda.

5 Med'inaa Goday taw hawaadan yaageedda; «Yeekko golliyaa geloppa; yeekkanaw woy k'arettanaw booppa. Ayaw gooppe, taani Med'inaa Goday ha asaa bollappe ta sarotetsaa, aggena ta siik'uwaanne ta maarotaa digga kichchaad.

⁶ Woggaatuukka guutsatuukka ha biittan hayk'k'ana; untunttu moogettikkino. Ay asaynne untunttoo yeekkena; ay asaynne untunttoo gom"orena woy huup'iyaa meedissiide kayyottenna.

⁷ Yeekkiyaa asaw haatsaa ushshaw afiide, k'umaa aanana ittippe miiddinne ushiide, kayyuwaa baletsiyaawe ittuunne de'enna. Haray atto aata woy aawuu hayk'k'eedda uraakka baletsiyaabay baawa.

⁸ «Gibiray de'iyaa golliyaakka geloppa; maanawunne ushanaw untunttunna ittippe uttoppa.

⁹ Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday, Israa'eeliyaa S'oossay hawaa oday. Be'a, taani nashshechchaanne ililssaa kooshshaa, machchato bullachchiyaawaanne bullachchet-tiyaan kooshshaa ha sa'aappe diggana. Hewaa Asay bare laytsan bare ayifiyaan be'ana.

¹⁰ «Neeni ha k'aalaa ubbaa ha asaw odiiyaa wode, untunttu neena, Med'inaa Goday ayaw hawaa mala wolk'k'aama iitabaa nu bolla awaayeedee? Nuuni ayaa bayzzeddo? Med'inaa Godaw, nu S'oossaw, «nuuni ootseedda nagaray ayee?» yaa-gana.

¹¹ He wode neeni untunttoo yaaga; < «Taani Med'inaa Goday hawaa ootseeddawe kase hintte aawotuu taana aggeeda diraassa, untunttu hara s'oossatuwaa kaalleedda diraassa, untunttoo ootseeddanne goyinneedda diraassa, taana aggeedanne ta higgiiyaa naagennan is's'eedda diraassanne

¹² hintte kase hintte aawotuwaappekka aad'd'i iiteedda diraassa. Be'ite, hintte huup'iyaan huup'iyaan hintte iita wozanaa muumetetsaa kaalleedditaa; taw azazettenan is's'eeddita.

¹³ Hewaa diraw, taani hinttena ha biittaappe dentsaade, hintte woy hintte aawotuu erenna biittaa olana. Yaan hintte hara s'oossatoo gallassinne k'amma haggaazana. Mulekka hinttew k'arettikke» yaagee» yaaga» yaageedda.

S'oossay Israa'eelatuwaa Zaariide ahana

¹⁴ Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «
 «Israa'eeliyaa asaa Gibs'e biittaappe kesseedda Med'inaa Goday ero» yaagiide c'aak'k'enna wodii yaana.

¹⁵ «Israa'eeliyaa asaa huup'issa bagga biittaappenne untunttu I laaleedda biittatuwaa ubbaappe zaariide aheedda Med'inaa Goday ero» yaagiide c'aak'k'ana. Ayaw gooppe, taani untunttu kase untunttu aawaatoo immeedda buzo biittaa zaaraadde ahana» yaagee.

Yiyaa Muruwaa

¹⁶ Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Be'ite, taani moliyaa oyk'k'iyaa daro asatoo kiittay; untunttu untunttu oyk'k'ana. Hewaappe guyyiyaan, taani daro shankkanchchatoo kiittana; shankkanchchatuu deriyaa ubbaappe, zooziyaa ubbaappenne shuchchaa kooppotuwaappe untunttu shankkatiide kessana.

¹⁷ Ayaw gooppe, taani untunttu ogiyaa ubbaa be'ay. Untunttu taappe k'osettibeykkino; untunttu nagaraykka ta ayifiyaappe geemmibeenna.

18 Taani untunttu iitatetsaanne untunttu nagaraa diraw untunttoo laa"u kushiya zaarana. Ayaw gooppe, untunttu barenttu is's'etteedda eek'atuwaan, he anhaa malatiyaawanttun ta biittaa tunisseeddinonne barenttu sheneyiyaa mis-iletuwaan ta laataa kuntseeddino» yaagee.

Ermaasa Woosaa

19 Abeet Med'inaa Godaw, ta wolk'k'aw, ta wolk'k'aama miis'aw, metuwaa gallasan taani bak'ata attiyaa sa'aw, kawutetsatuu sa'aa gas'aappe neekko yaana. Yiide hawaadan yaagana; «Nu aawotuu patsennanne maaddenna worddo s'oossatuwaa s'alala laatteeddino.

20 Won Asay barew s'oossatuwaa med'd'anaw danddayiyye? Danddayenna! I med'd'inttokka untunttu tumu s'oossatuwaa gidikkino!» yaagana.

21 S'oossay hawaadan yaagee; «Hewaa diraw, taani untuntta erissana. Itti gedenne ta wolk'k'aanne ta minotetsaa untuntta erissana; yaatooppe untunttu ta suntsay Med'inaa Godaa gidiyaawaa erana» yaagee.

17

Yihudaa Nagaraanne Muruwaa

1 S'oossay hawaadan yaagee; «Yihudaa nagaray birataa biiriyan s'aafetteedda; untunttu wozanaa bollanne untunttu yarshshiyaasan de'iyaa kac'iyaa bolla almmaaziyaa giyaa shuchchaa s'eeran k'aac'ettiide s'aafetteedda.

2 Untunttu naanatuu irs's'a mitsaa ubbaa garssan, d'ok'k'a zoozetuwaa bollaninne biittan de'iyaa deretuwaa bollan, giigisseedda

yarshshiyaa sa'atuwaan Asheero giyaa s'oossatiw esseedda misiliyaw goynniino.

³ Hintte biittaa ubbaa bollan ootseedda nagaraa ac'oo c'iga ootsaade, hintte miishshaanne hintte ak'otuwaa ubbaa taani hintte morkketoo immana.

⁴ Taani hinttena laatisseedda biittaaappe hintte baana; taani hinttena hintte erenna biittan hintte morkketoo ayileyana. Ayaw gooppe, hintte ta hank'k'uwaa oysetseeddita; I med'inaw ees's'ana» yaagee.

Dumma Dumma Leemisatwaa

⁵ Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Asan, hayk'k'iyaa asaa wolk'k'an ammanettiyaawenne bare wozana Med'inaa Godaappe wora zaariyaawe shek'k'etteeddawaa.

⁶ He Asay bazzuwaan doleedda suuppa mitsaa mala. Keekabay yiyaa wode be'enna. I bazuwaan, mela sa'aan, Asay de'enna mas'ine biittan de'ana.

⁷ «Med'inaa Godaan ammanettiyyaa asay, I ammanettiyaawe S'oossaa gidiyaa Asay anjjettedawaa.

⁸ I haatsaa matan tokettiide, bare s'ap'uwaa goggiyaa haatsaw yeddeedda mitsaa mala. Awaa suulookka I yayyena. Ayaw gooppe, he mitsaa haytsay irs's'i irs's'aashin de'ee. Iray bukkenna laytsankka hirgenna; ayifiyaa ayifiyaawaakka k'ans's'enna.

⁹ «Asaa wozanay ubbabaappe aad'd'i c'immiyaawaanne loytsi iita. Aa ooni eranaw danddayii?

¹⁰ Med'inaa Goday asaw ubbaw Aa ogiyaadaaninne Aa oosuwaadan zaaranaw, asaa wozanaa biddayinne Aa kahaa paac'c'ay» yaagee.

¹¹ S'illenna ogiyaanna durettiyaa Asay barewaa gidenna k'uuk'ulliyaa k'os'iyaa akkati mala. I bare laytsaa biro baggayiide, Aa aggiide d'ayana; wurssetsan I booza gidanawaa.

¹² Nu Geeshsha Gollii koyiroppe doommiide, bonchcho kaatetuwaa araataadan, d'ok'k'a de-riyaa huup'iyaa beettee.

¹³ Abeet Med'inaa Godaw, Israa'eelii hidootan naagiyaawoo, neena aggeeda ubbatuu yeellatana. Neena aggiide wora biyaawanttu, neena Med'inaa Godaa, de'uwaa haatsaa pulttuwaa aggeeda diraw, untunttu baana bolla s'aafettana.

Ermaasa Woosaa

¹⁴ Abeet Med'inaa Godaw, taana patsa; taani pas'ana. Taana ashsha; taani attana. Ayaw gooppe, neeni taani galatiyaawaa.

¹⁵ Asatuu taana, «Med'inaa Goday nuuna naasseedda naasii hak'an de'ii? Ane polo!» yaagiino.

¹⁶ Hentsaanchchaa gidaadde New ootsiyaawaa aggabeykke; untunttu metootana gallassaa taani amottabeykke. Ta doonaappe keseedda k'aalaa neeni eraasa.

¹⁷ Taana dagantsoppa. Neeni metuwaa gallassi taw bak'ata attiyaa sa'aa.

¹⁸ Taana yederssiyaawantta yeellaya; shin taana yeellayoppa. Untuntta dagantsa; shin taana dagantsoppa. Untunttu bolla meto

gallassaa ayaa; untuntta laa"u kushiya
muruwaa mura.

Sambbataa Bonchchiyaawaa

¹⁹ Med'inaa Goday taana hawaadan yaageedda;
«Ba, Yihudaa kaatetuu katamaa geliyaanne
kesiyaa Asay geliyaa penggiyaaninne hara
Yerusaalame penggetuwaa ubbaan baade ek'k'a.

²⁰ Untuntta hawaadan yaaga; «Hinttenoo Yi-
hudaa kaatetoo, hinttenoo Yihudaa asatoo, hint-
tenoo Yerusaalame asatoo, hinttenoo ha pengge-
tuwaanna geliyaa asatoo, ubbaykka Med'inaa Go-
daa k'aalaa sisite!

²¹ Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Sambbata
gallassan tookuwaa tookkenna malanne ayaanne
tookkiide, Yerusaalame penggiyaanna gelenna
mala, hinttew naagettite!

²² Sambbata gallassan hintte golliyaappe
tookuwaa tookkiide kessoppite, woy ay
oosuwaanne ootsoppite. Kase hintte aawotuwaa
taani azazeeddawaadan, Sambbata gallassaa
dummayiide bonchchite.

²³ Gidooppenne, untuntu sisibeykkino;
barenttu haytsaakka taakko yeggibeykkino.
Untuntu sisennaaninne taappe tamaarennan
is's'eeddino.

²⁴ « < «Shin hintte taani Med'inaa Goday
odiyaawaa sisoope, Sambbata gallassan
ay tookuwaanne tookkiide, ha katamaa
penggetuwaanna gelennaan aggoope, Sambbata
gallassaa dummayiide, an ay oosuwaanne
ootsennan bonchchoope,

25 Daawita kaatetuwaa araatan uttiyaa kaatetuu barenttu mooddiyaawanttunna paratuwaanne paraa gaaretuwaa toggiiide, he penggetuwaanna gelana. Unttuntu Yihudaa asaananne Yersaalame kataman de'iyaa asaana gelana; ha katamay med'inaw Asay de'iyaa katamaa gidanawaa.

26 « < «Asay s'uuggiyaa yarshshuwaanne hara yarshshuwaa, katsaa yarshshuwaa, is'aanaanne galataa yarshshuwaa akkiide, Yihudaa katamatuwaappe, Yersaalame yuushshuwaan de'iyaa mootsatuwaappe, Biiniyaama biittaappe, gad'aappe, gezziyaappenne Neegeebappe Med'inaa Godaa Geeshsha Golliyya yaana.

27 « < «Shin hintte Sambbata gallassatuwaa dummayiide bonchchanaadaaninne Sambbata gallassatuwaan tookuwaa tookkiide, Yersaalame penggetuwaanna gelennaadan, taani odeeddawaa sisennan is's'ooppe, taani he penggetuwaan tamaa oytsana. Yersaalame kaatiyaa golletuwaa maana. He tamay to"enna» yaagee» yaaga» yaageedda.

18

Ermaasi Urk'k'aa Med'd'iyaa Bitaniyaa Soo Beedda

¹ Med'inaa Godaappe Ermaasaw yeedda k'aalay hawaa;

² «Dendda; urk'k'aa med'd'iyaa bitaniyaa golle ba. Yaan taani neena ta k'aalaa sissana» yaageedda.

3 Taani duge urk'k'aa med'd'iyaa bitaniyaa golle baade, I bare med'd'iyaa yinggiriyaawaan urk'k'aa med'd'iyaaawaa be'aad.

4 I med'd'ishina, miishshay Aa kushiyan bay-eedda. I he urk'k'aa zaariide munak'k'iide, barena lo"iyaa hara miishshaa kessiide med'd'eedda.

5 He wodiyaan Med'inaa Godaa k'aalay, hawaadan yaagiidde, taakko yeedda;

6 «Israa'eeliyaa asatoo, ha urk'k'aa med'd'iyaa bitanii ootsiyaawaadan, taani hinttena ootsanaw danddaykkita? Yaagee Med'inaa Goday. Israa'eeliyaa asatoo, be'ite; urk'k'ay barena med'd'iyaaawaa kushiyan de'iyaaawaadan, hinttekka ta kushiyan de'iita.

7 Ay wode gidooppenne, taani itti biittaabaa woy itti kawutetsaabaa, «Taani hinttena d'ok'ollana, yooddananne d'ayissana» gaade odina,

8 he taani odeedda kawutetsay bare iitatet-saappe aggiide simmooppe, taani untuntu bolla ahana geedda iitabaa ahenan agga bashana.

9 K'ay ay wode gidooppenne, taani itti biit-taabaa woy itti kawutetsaabaa, Taani hinttena kees's'anne tokkana gaade odina,

10 he kawutetsay taani odiyaawaa sisennan is's'ooppe ta sintsan iitabaa ootsooppe, taani oot-sana geedda lo"obaa ootsennan aggaashana.

11 «Hewaa diraw, ha'i Yihudaa asatoonne Yerusaalamen de'iyaawanttu hawaadan yaaga; Med'inaa Goday yaagee; Be'ite, taani hintte bolla iitabaa med'd'ayenne halchchaad. Hintte ubbaykka hintte iita ogiyaappe simmite; hintte

ogiyaanne hintte oosuwaa laammite yaagee yaaga.

¹² Shin untunttu, «Hewe ayinne maaddenna! Nuuni nu halchcheeddawaadan hanana; nuuni huup'iyaan huup'iyaan nu iita wozanaa muumetetsaadan ootsana» yaagana» yaageedda.

¹³ Hewaa diraw, Med'inaa Goday hawaadan yaagee;

«Hawaa malabaa sisi eriitee?
yaagiide ane kawutetsatuwaa gidдон lal"ite.
Wodoratta Israa'eeliyaa loytsi
sheneyiyaawaa ootsaaddu.

¹⁴ I barew, Liibaanoosa deriyaa bollan de'iyaa shachchay,

zaallaa s'eeraappe d'ayi erii?
He deriyaappe goggiyaa irs's'a haatsay meli
erii?

¹⁵ Shin ta asatuu taana dogeeddino;
untunttu patsenna s'oossatoo is'aanaa
c'uwayiino.

Barenttu ogiyaappe, barenttu beni
loossuwaappe d'ubetteeddino;
untunttu ogiyaa aggiide, gas'aana beeddino.

¹⁶ Untunttu barenttu biittaa dagantsiyaabanne,
med'inaw kad'etteeddawaa kesseeddino.
Yaana aad'd'iyaa ooninne sheneteenne bare
huup'iyaa k'aatsee.

¹⁷ Away wulliyaa bagga c'arkkuwaadan,
taani untuntta untunttu morkkatuwaa
sintsan laalana.
Untunttu metuwaa gallassi taani untunttoo
zokkiyaa zaaranaappe attina,
ta som"uwaa haasayikke» yaagee.

Ermaasa Bolla Mak'etteedda Mak'k'uwaa

¹⁸ Asatuu hawaadan yaageeddino; «Haa yiite; ane Ermaasa bolla mak'etteetto. Ayaw gooppe, k'eesatuu tamarissiyaa higgii, aad'd'eeda eranchchatuu immiyaa zorii, timbbitiyaa odiyaawanttu odiyaa k'aalay d'ayenna. Haa yiite; ane Aa nu ins's'arssan p'iroytte. I odiyaa k'aalaa sisennan aggeeto» yaageeddino.

¹⁹ Abeet Med'inaa Godaw, ta odiyaawaa sisa; ta morkketuu ta bolla haasayiyaawaa hayzza.

²⁰ Lo"o ootseedda asaw iitaa zaarii? Shin untunttu taw ollaa bookkiino. Taani ne hank'k'uu untuntuppe simmana mala, untunttu diraw lo"obaa haasayanaw ne sintsan ek'k'eeddawaa k'oppa.

²¹ Hewaa diraw, untunttu naanatuwaa koshaw aatsaade imma; untunttakka mashshaw aatsaade imma. Untunttu mac'c'a asatuukka na'ay bayinnawanttanne am"e gidino. Untunttu atuma asatuukka wod'iyaa harggiyaan gakketino; untunttu wodallatuukka olan siifettino.

²² Untunttu k'oppennaan neeni untunttu bolla bonk'k'iyaaawantta yeddina, untunttu golliyaan waasuu keso. Ayaw gooppe, untunttu taana kunddisanaw ollaa bookkeeddino; ta gediawukka p'iriyaa wotseeddino.

²³ Shin abeet Med'inaa Godaw, untunttu taana wod'anaw mak'etteeddawaa ubbaa neeni eraasa. Neeni untunttu iitatetsaa atto gooppa, woy untunttu nagaraa ne sintsappe k'uc'c'oppa. Untunttu ne sintsan s'oonettiide kunddino. Ne hank'k'uwaa wode neeni untuntta hawaadan ootsa.

19

Me"eedda Baaretaa Leemisuwaa

¹ Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Ba; urk'k'aa med'd'iyaawaappe baareetaa shamma. Neenanna amareedda gadiyaa c'imatuwaanne amareedda k'eesiya c'imatuwaa akkaade,

² Kon"aa Me'uwaa Penggiyaa giyaa penggiyaa lank'k'iyaana aad'd'aade, Hinnooma Zanggaaraa ba; yaan taani new odiyaa k'aalaa awaaya.

³ Hawaadan yaaga; «Hinttenoo Yihudaa kaatetoo, hinttenoo Yerusaalame katamaa asatoo, Med'inaa Godaa k'aalaa sisite! Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday, Israa'eeliyaa S'oossay hawaadan yaagee; «Be'ite, sisiyaa ubbaw haytsaw iitiyaa palabaa ha biittaa bolla taani ahana.

⁴ Ayaw gooppe, asatuu taana aggeeddino; untunttu woy untunttu aawotuu, woy Yihudaa kaatetuu erenna hara s'oossatoo is'aanaa c'uwayiide yarshshiyaawaan ha sa'aa tunisseeddino. Untunttu s'illo asatuwaa suutsaa ha sa'aan kuntseeddino.

⁵ K'ay taani untuntta azazabeenabaa, woy odabeennabaa, woy ta wozanaan k'oppabeennabaa ootseeddino; untunttu barenttu attuma naanatuwaa Ba'aalaw taman s'uuggiyaa yarshshuwaa ootsiide yarshshanaw, goyinniyyaa d'ok'k'a sa'atuwaan yarshshiyaa sa'aa gimbbeeddino.

⁶ Hewaa diraw, ha sa'ay Toofeeta woy Hinnooma Zanggaaraa geetettiyaawe attiide, Shukaa

Zanggaaraa yaagettiide s'eegettana gallassatuu yiino yaagee Med'inaa Goday.

⁷ «⁷ «Yihudaanne Yerusaalame asaa halchchuwaa taani ha sa'aan polettenaadan ootsana. Unttuntu barenttu morkkatuwaa mashshaaninne barentta wod'anaw koyiyaawanttu kushiyan hayk'k'anaadan taani ootsana. Unttuntu anhaa saluwaa kafotoonne sa'aa do'atoo k'uma ootsaade immana.

⁸ Ha katamaa bazuwaanne k'iliic'iyawaa kessana. Hewaana aad'd'iyaa ubbay Aa bashshaan malaletiide, Poora! yaagana.

⁹ Unttuntu barenttu mac'c'a naanatuunne atuma naanatuwaa ashuwaa maanaadan taani ootsana. Unttuntu wod'anaw koyiyaa morkketuu untunta waayissiyaa waayiyaaninne dooddiyaa dooddan, untuntu ubbay ittuu ittuwaa ashuwaa maana» yaagee» yaaga.

¹⁰ «Hewaappe guyyiyaan, neenanna ittippe beedda asatuwaa sintsan he baaretaa mentsa.

¹¹ Unttunta hawaadan yaaga; «Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Zaariide koolina oyk'k'ennaadan ootsiide, itti Asay baaretaa mentsiyaawaadan, taani ha kawutetsaanne ha katamaa mentsereetsana. Asatuu anhaa moogiyaa sa'ay bayinna diraw, Toofetan moogana.

¹² Taani ha sa'anne an de'iyaa asaa ootsanawe hawaa; taani Med'inaa Goday ha katamaa Toofetadan ootsana.

¹³ Yerusaalame asaa golletuunne Yihudaa kaatetuwwa golletuu, golliyya bollan dembbayiide ootseeddino saluwaa s'oolinttetoo is'aanaa c'uwayeeddanne hara s'oossatoo

ushshaa yarshshuwaa gussedda golletuu ubbay Toofeeta giyaa sa'aadan tuneeddawantta gidana» yaagee» yaaga» yaagee.

¹⁴ Hewaappe guyyiyaan, Ermaasi Med'inaa Goday timbbitiyaa odanaw kiitteedda Toofetappe simmiide yiide, Med'inaa Godaa Geeshsha Golliyaa giddon de'iyaa dabaaban ek'k'eedda. Asaa ubbaw hawaadan yaageedda;

¹⁵ «Ubbappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday, Is-raa'eeliyaa S'oossay hawaadan yaagee; «Sisite, taani ha katamaa bollanne Aa heeraan de'iyaa mootsatuu ubbaa bolla ahana geedda iitabaa ubbaa untunttu bolla ahana hanay. Ayaw gooppe, untunttu morggii makkalaa gidiide, taani odeed-dabaa sisennan is's'eeddino» yaagee» yaageedda.

20

Ermaasanne Paashihuura

¹ He wode Med'inaa Godaa Geeshsha Golliyaan kaappuwaa gidiyaa, Imeera na'aa Paashihuura giyaa k'eesii, Ermaasi ha yewotuu timbbitiyaa odishin siseedda.

² Paashihuuri timbbitiyaa odiyaa Ermaasa deshisseedda; K'ommo Biiniyaama Penggiyaa giyaa Med'inaa Godaa Geeshsha Golliyaa geliyaasan de'iyaa dutsaa lukuwaan k'ashisseedda.

³ Wonttetsa gallassi Paashihuuri Ermaasa k'ashuwaappe bilina, Ermaasi aw hawaadan yaageedda; «Hachchippe doommina, Med'inaa Goday ne suntsaa Paashihuura yaagenna; I ne suntsaa Yaan Haan Dagama yaagana.

⁴ Ayaw gooppe, Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Taani neena ne huup'iyaawunne ne laggetuwaa ubbaw dagama kessana. Unttuntu neeni s'eellishshin, barenttu morkkatuwaa mashshaan wurana. Yihudaa asaa ubbaa Baabloone kaatiyaa kushiyan aatsaade immana. I unttunta omoodiide, Baabloone afana; afiide yaan mashshaan unttunta wod'ana.

⁵ Hewaadankka, ha katamaa ak'uwaa peeshshaa ubbaa, ootsi kesseeddabaa ubbaa, duretetsaa ubbaanne Yihudaa kaatetuwwa miishshaa ubbaa taani unttuntu morkketoo aatsaade immana. Unttuntu unttunta bonk'k'i oyk'k'iide, Baabloone afana.

⁶ K'ay neeni Paashihuurikka ne son de'iyaa Asay ubbay omoodettiide, Baabloone baana. Neeni timbbitiyaa odeedda ne laggetuwaa ubbaannakka yaan hayk'k'ananne yaan moogettana» yaagee» yaageedda.

Ermaasi S'oossaw Maganneedda

⁷ Abeet Med'inaa Godaw, neeni taana c'immaada; taanikka c'imettaad. Neeni taappe minnaade, taana s'oonaadda. Gallassaa kumentsaa taani Asay miic'c'iyawaa kesaad; ubbay taana k'ilii'ee.

⁸ Taani haasayiyaa wodiyaan ubbaan d'ok'k'issaade, «Makkalabayenne bashshay gakkeedda» yaagaade waassay. Med'inaa Godaa k'aalay taw gallassaa kumentsan kad'iyaanne k'ilii'uwaa aheedda.

⁹ Taani, «Taani S'oossaabaa dentsaade haasayikke» woy, «Aa suntsan laa"entso odikke» gooppe, S'oossaa k'aalay ta mek'etsaa gidдон

k'um"ettiide, ees's'iyaa tamaa mala gidiide, ta wozanaan michchee. Taani gidдон ойк'k'aade ashshana gaade daaburaad; shin te"anaw danddayabeykke.

¹⁰ Taani daro saasuketsaa sisaad; «Yaan haan dagamay de'ee! Ane Aa mootite! Nuunikka Aa mootoytte» yaagiino. Taw mata laggetuu ub-bay ta kunddetsaa naagiide, «Ooni erii, nuuni Aa ойк'k'ana malanne nu haluwaa kessana mala, I c'imettanaw danddayee» yaagiino.

¹¹ Shin Med'inaa Goday yashissiyaa tooranchchaadan taananna de'ee. Hewaa diraw, taana yederssiyaawanttu d'ubettana; untunttu taana s'oonikkino. Untunttoo giigenna diraw, untunttu wolk'k'aama yeellaa yeellatana. Untunttu kawushshay mulekka dogettenna.

¹² Abeet Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Godaw, s'illotuwaaw paac'c'iyaaawoo, wozanaa kahaa be'iyaaawoo, neeni ta morkkatuwaa bollan ta haluwaa kessaade taana bessa. Ayaw gooppe, taani ta mootuwaa new aatsaad.

¹³ Med'inaa Godaw Yes's'ite! Med'inaa Godaa galatite! Ayaw gooppe, I hiyyeesatuwaaw iitatuwaaw kushiyaappe ashshee.

¹⁴ Taani yeletteedda gallassay shek'k'etteeddawaa gido! Ta aata taana yeleedda gallassay anjjettoppo!

¹⁵ Ta aawoo, «New mishiraachcho; new atuma na'ay yeletteedda!» yaagi odiide, daro nashechcheedda bitaniikka shek'k'etteeddawaa gido!

¹⁶ He bitanii Med'inaa Goday k'arettennaan aatsi yeggiide d'ayisseedda katamatuwaadan hano. He bitanii wontta waasuwaa, gallassaa seetan, «Olay gakteedda!» giyaa oduwaa siso.

¹⁷ Ayaw gooppe, ta aata taw duufo gidana malanne I uluukka taana wogaa oyk'k'i uttana mala, taana uluwaan wod'ibeenna.

¹⁸ Taani metuwaanne kayyuwaa be'anawunne laytsaa ubbaa yeellataade wurssanaw, ayaw ta aatti uluwaappe kesaadditaashsha?

21

Yerusaalame S'oonettanawaa Timbbitii Odet-teedda

¹ Kaatii Sedek'iyaasi Malkkiyaa na'aa Paashihuranne Ma'iseeya na'aa k'eesiyaa Soofonaasa ha ooshaa oochchana mala, Med'inaa Goday Ermaasakko kiitteedda.

² Unttuntu, «Baabloone Kaatii Naabukadanas'oori bare olanchchatuwaanna ha katamaa yuuyyi aad'd'iide dooddeedda diraw, ane nuw Med'inaa Godaa oochcha. Ooni erii, Med'inaa Goday beniwaadan, malalissiyaa oosuwaa nu diraw ootsiide, Aa guyye zaaranenttonne» yaageeddino.

³ Ermaasi unttuntu zaariide, hawaadan yaageedda; «Biide Sedek'iyaasaw yaagite;

⁴ Med'inaa Goday Israa'eeliyaa S'oossay hawaadan yaagee; «Neeni Baabloone kaatiyaananne gimbbiyaappe karenna ne katamaa dooddiyaa Aa olanchchatuwaanna olettiiyaa, ne kushiyan de'iyaa olaa miishshaa

taani guyye ne bolla zaarana. K'ay untuntta ubbaakka ha katamatiw giddo gelissana.

⁵ Taani ta huup'iyaan yeddeedda kushiyan, wolk'k'aama k'esiyaan, yiluwaan, hank'k'uwaaninne wolk'k'aama seeran neena olana.

⁶ Taani ha kataman de'iyaawantta, asaakka mehiyaakka shoc'ana. Unttuntu iita harggiyaan wurana.

⁷ Hewaappe guyyiyaan, Yihudaa Kaatiyaa Sedek'iyyaasa, Aa oosanchchatuwaanne iita harggiyaappe, mashshaappenne koshaappe palaheedda, ha katamaa asaa ubbaa, Baabloone Kaatiyaa Naabukadanas'oorawunne untuntta wod'anaw koyiyaa morkketoo taani Med'inaa Goday aatsaade immana. I unttuntu k'ara mashshaan siifana. I unttunttoo k'arettenna, woy saaliide aggena, woy maarena» yaagee yaagite» yaageedda.

⁸ Med'inaa Goday Ermaasa, «Gujjaadekka asaw hawaadan yaagaade oda; S'oossay hawaadan yaagee; «Be'ite, taani hintte sintsan de'uwaa ogiyaanne hayk'k'uwaa ogiyaa wotsaad.

⁹ Ha katamaa gidдон takkiyaa Asay ooninne mashshaan, koshan woy iita harggiyaan hayk'k'ana. Shin katamaappe kesiide biide, katamaa dooddiide oyk'k'eedda Baabloonetoo bare kushiyaan immiyaa Asay ooninne pas'a attanawaa; he uray bare shemppuwaa s'alala ashshana.

¹⁰ Ayaw gooppe, taani ha katamaw keekanaw gidennaan iitanaw ta k'ofaa k'achchaad. Baabloone kaatiyaw Aa aatsaade immana; ikka

ha katamaa taman s'uuggana. Taani Med'inaa Goday hawaa odaad' yaagee» yaaga.

¹¹ K'aykka Yihudaa kaatiyaa golliyaa asaw hawaadan yaaga; Med'inaa Godaa k'aalaa sisite!

¹² Hinttenoo, Daawita zaretoo, Med'inaa Goday hinttena hawaadan yaagee; «Wonttina wonttina suure pirdдите; bonk'k'etteeddawantta uk'k'unniyaawanttu kushiyaappe ashshite. Hewe d'ayooppe, hintte iita oosuwaa gaasuwaan ta hank'k'uu tamaadan ees's'i kesana; ooninne Aa toyissenna yaagee yaaga» yaageedda.

¹³ Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Neenoo, Yerusaalame, neeni dembban de'iyaa zaallaadan, zanggaaraappe pude d'ok'k'u gaade beettaasa; shin taani neenanna olettana. Neeni, «Ooninne ta bolla s'alenna woy ta de'iyasaa gelenna» yaa-gaasa;

¹⁴ shin taani Med'inaa Goday neena ne oosuwaadan murana. Taani ne kaate golliyaan tamaa oytsana; ne yuushshuwaan de'iyawaa ubbaa mi d'ayissana» yaagee.

22

Ermaasi Yihudaa Kaatiyaa Soo Asaw odeedda K'aalaa

¹ Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Ba; duge Yihudaa kaatiyaa golle baade, yan ha k'aalaa oda.

² «Neenoo Yihudaa kaatiyaw, Daawita kawutetsaa araatan uttiyaawoo, neenikka ne k'oomatuukka ha penggiyaanna geliyaa ne Asay ubbaykka Med'inaa Godaa k'aalaa sisite!

³ Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Suure pirddaanne s'illobaa ootsite.

Bonk'k'etteeddawantta uk'k'unniyaawanttu
kushiyaappe ashshite. Betetuwa bolla,
aawuu bayinna naanatuwaa bollanne asinatuu
hayk'k'eedda mac'c'a asatuwaa bolla geniyaabaa
woy makkalabaa ootsoppite. K'ay s'illo asaa
suutsaa ha sa'aan gussoppite.

⁴ Hintte taani geeddawaadan tumu
azazettooppe, Daawita kawutetsaa araatan
uttiyaa kaatetuu paraanne paraa gaariyaa
toggiide, barenttu oosanchchatuwaananne
barenttu asaana ha kaatiyaa golliyaa
penggetuwaanna gelana.

⁵ Shin hintte azazettenan is's'ooppe, ha kaatiyaa
Gollii ona gidana yaagaade taani Med'inaa Goday
ta huup'iyaaan c'aak'k'ay» yaagee» yaaga» yaagee.

⁶ Med'inaa Goday Yihudaa kaatiyaa golliyaabaa
hawaadan yaagee; «Neeni taw Gala'aade
biittaanne Liibaanoosa asaa s'eeraa mala
gidooppekka, taani neena bazzuwaanne Asay
de'enna katamaa ootsana.

⁷ Taani neena koliyaawantta huup'iyaaan
huup'iyaaan olaa miishshaa oytsaade, new
kiittana. Unttuntu zigaappe masetteedda ne
tuuk'etuwa k'ans's'ereetsiide, taman olana.

⁸ «C'ora kawutetsaappe Asay he katamaa
lank'k'iyaana aad'd'ana. Ittuu ittuwaa, «Med'inaa
Goday ayaw ha wolk'k'aama katamaa hawaadan
ootseedee?» yaagiide oochchana.

⁹ Unttuntu, «Unttuntu Med'inaa Godaa
barenttu S'oossaanna c'aak'k'eteedda c'aak'uwaa
aggeeda gishshaassanne hara s'oossatoo

goyinneeddanne ootseedda gishshaassa»
yaagana» yaagee.

Ermaasi Shaalumabaa odeedda K'aalaa

¹⁰ Hayk'k'eedda Kaatiyaa Iyoosiyaasaw
yeekkoppite woy kayyottoppite. Hewaa aggiide,
omoodettiide beedda Shaalumaw* seelettiide
yeekkite. Ayaw gooppe, I ubbakka guyye
simmenna; bare yeletteedda biittaa laa"entso
be'enna.

¹¹ Bare aawuwaa diraw Yihudaan kaatetiide
de'iiddi, ha sa'aappe beedda Iyoosiyaasa na'aa
Shaalumabaa Med'inaa Goday hawaadan
yaagee; «I ubbakka guyye simmenna.

¹² Omoodettiide beedda biittan hayk'k'ana. Ub-
bakka ha biittaa be'enna» yaagee.

Ermaasi Iyo'ak'eemabaa odeedda K'aalaa

¹³ Bare golliyaa naak'uwaan kees's'iyaawoo,
s'illo gidenna ogiyaan pook'iyaa bolla pook'iyaa
gujjiyaawoo, bare gadiyaa asaw ayinne
immennaaninne wolk'k'aa gatiyaa c'iggenan
oosissiyaawo, aw aayye!

¹⁴ I, «Taani taw aakko pook'iyaanna de'iyaa
wolk'k'aama golliyaa kees's'ana» yaagee. Bare
golliyaw wolk'k'aama maskkootetuwaaw; kessiide
zigaa masetsan bollaa kammiide, zo'o k'alamiyaa
okkee.

¹⁵ Barew neeni daro zigan kees's'eeddawe
neena lo"o kaatiyaa kessee gaade k'oppaadii? Ne
aawuwaa Iyoosiyaasaw miyaawenne ushiyaawe
d'ayeeddee? I suure pirddaanne s'illobaa

* **22:10** *Shaaluuma:* Ha suntsay hara sa'aan, «Iyo'akaaza»
geetetteedda. **22:11** 2 Kat. 23:31-34; 2 Od. 36:1-4

ootseedda. Hewaa diraw, aw ubbabaykka injjeteedda.

¹⁶ I hiyyeesatoonne metootanchchatoo suure pirddiyaa diraw, aw ubbabaykka haneedda. Med'inaa Godaa eree yaagiyaawe hawaa.

¹⁷ Shin harabaa aggiide, ne ayifiinne ne wozanay jaamiyaawe ne go'aa demmanaassanne s'illo suutsaa gussanaassa, asaa naak'k'anaassanne uk'k'unnanaassa.

¹⁸ Hewaa diraw, Med'inaa Goday Iyoosiyaasa na'aa, Yihudaa Kaatiyaa Iyo'ak'eemabaa hawaadan yaagee; «I hayk'k'iyaa wode untunttu aw, «Aayye! Aayye! Ta ishaw!» yaagiide yeekkikkino. K'ay, «Ta godaw, aayye! Ta kaatiyaw, aayye!» yaagiide zilaalikkino.

¹⁹ Aa mooguukka hariyaa mooguwaa mala gidanawaa. Aa anhay gooshettiide, Yersaalame penggetuwaappe ya baggan olettana» yaagee.

Yersaalame Gakkiyaa Metuwaabaa Ermaasi odeedda K'aalaa

²⁰ S'oossay Yersaalamebaa hawaadan yaagee; «Ba; pude Liibaanoosa baade, yaan waassa. Baasaane biittan waasuwa s'ulisa. Abaarima Deriyaankka waassa. Ayaw gooppe, olaw neenana zuppetiyaawanttu ubbay s'oonetteeddino.

²¹ Neeni saro de'ishiina, taani new odaad; shin neeni, «Taani sisikke» yaagaadda. Ne yalagatessaadeppe doommiidekka ne hanuu hawaa; neeni taw azazettenan is's'aadda.

²² Ne hentsanchchatuwaa ubbaa c'arkkuu afana; olaw neenana zuppetiyaawanttukka

omoodettiide baana. He wode ne iitatetsaa ubbaa diraw, yeellatananne kawushshana.

²³ Hinttenoo, Liibaanoosa zigan kees'etteedda golliyaan de'iyaa wanttoo, oytsay oyk'k'eedda mac'c'a mishiratiwaa mala un"uu hintte bolla puttu gintto, waan oolandditeeshsha!» yaagee.

²⁴ Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Ta de'uu ero! Neeni Iyo'ak'eema na'ay, Yihudaa Kaatii Yo'aakiini, ta ushechcha kushiyan de'iyaa ta atamiyaa migiduwaaw gidinttokka ta neena kessa yeggana.

²⁵ Neena wod'anaw koyiyaawanttoo, neeni yayyiyaa Baabloone Kaatiyaa Naabukadanas'oorawunne Aa olanchchatoo taani neena aatsaade immana.

²⁶ Taani neenakka neena yeleeedda ne aatokka hintte yeletaa biittaa gidenna hara biittaw olana; hintte laa"uukka yaan hayk'k'ana.

²⁷ Hintte simmanaw laamotiyaa biittaa ubbakka simmikkita» yaagee.

²⁸ Barew ha bitanii Yo'aakiini, kad'eeddanne me"eedda baaretee? I ooninne koyenna miishshee? Ayaw inne Aa naanatuu yederssetiide, barenttu erenna biittan olettiide atteeddino?

²⁹ Hanne biittatee, biittatee, biittatee! Med'inaa Godaa k'aalaa sisa!

³⁰ Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Ha bitaniyaa, «Na'ay bayinna asaa, bare laytsaa ubbaan de'uu injjetenna asaa» gaade s'aafa. Ayaw gooppe, Aa zeretsaappe ittoonni injjetenna; Daawita kawutetsaa araatan uttiyaawe woy Yihudaan kaatetiyaawe untuntuppe ittuunne de'enna» yaagee.

23

*S'oossay Bare Huup'iyaw Ootsana
Geeddawantta*

¹ Med'inaa Goday hawaadan yaagee;
«Ta hentsaa gaden de'iyaa dorssatuwaa
bayzziyaanne laaliyaa hentsanchchatoo aayye
ana!» yaagee.

² Med'inaa Goday Israa'eeliyaa S'oossay
bare asaa heemmiyaa hentsanchchatuwaabaa
hawaadan yaagee; «Hintte ta dorssatuwaa
laaliide, wora yedersseeddita. Hintte untuntta
s'omoosibeenna diraw, taani hintte ootseedda
iitatetsaw ubbaw hinttena muruwaan
s'omoosana yaagee Med'inaa Goday.

³ Hewaappe guyyiyaan, ta wudiyaappe
attedawantta kase laaleedda biittaa ubbaappe
taani ta huup'iyaan shiishshana. Untuntta
guyye untuntta hentsaa gadiyaa zaarana.
Untunttukka hawaan yelettiide c'orattana.

⁴ Taani untuntta loytsi heemmiyaa
hentsanchchatuwaa untunttoo wotsana. Unt-
unttu laa"entso yayyikkinonne dagammikkino;
untunttuppe ittuunne bayenna. Taani Med'inaa
Goday hawaa odaad» yaagee.

⁵ Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Taani
Daawitew s'illo aac'aa dentsana gallassatuu
yaana. I kaatiyaadan kawutananne aad'd'eeda
eratetsan mooddana; biittan I suurebaanne
s'illobaa ootsana.

⁶ I kaatetiyya laytsan Yihuday attana;
Israa'eeliikka saro de'ana. I s'eesettana suntsay

Med'inaa Godaa, nu S'illotetsaa geetettana» yaagee.

⁷ Hewaa diraw, S'oossay hawaadan yaagee; «Asay, «Israa'eeliyaa asaa Gibbs'e biittaappe kessiide aheedda Med'inaa Goday ero» yaagiide c'aak'k'iyaawaa aggana.

⁸ Shin, «Israa'eeliyaa zeretsaa huup'issa bagga biittaappenne I laaleedda biittatuwaa ubbaappe aheedda Med'inaa Goday ero» yaagiide c'aak'k'ana gallassatuu yaana. Hewaappe guyiyaan untunttu barenttu buzo biittan de'ana» yaagee.

Worddo Timbbitiyaa odiyaawanttubaa

⁹ Timbbitiyaa odiyaawanttubaa taani k'oppiyaa wode, ta wozanay kayyuwaan me"ee; ta mek'etsatuu ubbaykka kokkoriino. Med'inaa Godaa dirawunne Aa geeshsha k'aalaa diraw, taani matsotteedda asaa mala, woyniyaa eessay wolk'k'aa diggeedda asaa mala gidaaddi.

¹⁰ Ayaw gooppe, biittay sharmus'atuwaan kumeedda. Shek'k'aa diraw, biittay yeekkee; bazzo hentsaa gadetuukka meleeddino. Timbbitiyaa odiyaawanttu iita ogiyaa hamettiino; barenttu wolk'k'aakka likke gidennasan go'ettiino.

¹¹ Med'inaa Goday, «Timbbitiyaa odiyaawenne k'eesiinne laa"uukka tuneeddino; haray attina, ta Geeshsha Golliyaanka untunttu iitatetsaa taani demmaad» yaagee.

¹² K'aykka Med'inaa Goday, «Hewaa diraw, untunttu ogii halis's'ana; untunttu d'umaw laagetti-

ide, an kunddana. Unttuntu k'as's'ayettiyaa laytsi taani unttuntu bollan iitabaa ahana» yaagee.

¹³ K'aykka I hawaadan yaagee; «Samaariyaan de'iyaa timbbitiyaa odiyaawanttu gidдон sheneyiyaawaa be'aad. Unttuntu Ba'aala suntsan timbbitiyaa odiinonne ta asaa Israa'eeliyaa wora kaaletsiino.

¹⁴ K'ay Yersaalamen de'iyaa timbbitiyaa odiyaawanttu gidдонkka dagantsiyaabaa be'aad. Unttuntu sharmus'iinonne worddotiidde hamettiino. Ooninne bare iita oosuwaappe simmennaadan, unttuntu iitaa ootsiyaawantta gede mintsetsiino. Unttuntu ubbaykka taw Sodooma mala; Yersaalame asaykka Gamooraa mala» yaagee.

¹⁵ Hewaa diraw, Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday timbbitiyaa odiyaawanttubaa hawaadan yaagee; «Yersaalamen de'iyaa timbbitiyaa odiyaawanttuppe tunabay kesiide, biittaa ubbaan laaletteedda diraw, taani unttunta c'ammiyaa k'umaa mizana; taani unttunta wod'iyaa haatsaa ushshana» yaagee.

¹⁶ Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Timbbitiyaa odiyaawanttu odiyaabaa sisoppite. Unttuntu hanennabaa, hanana giide, wordduwaa odiino. Med'inaa Goday bare doonaappe odina gidennaan, unttuntu bareppe k'oppi akkiide, sas'aa odiino.

¹⁷ Taana kad'iyawantta unttuntu, «Med'inaa Goday, hintte saro de'ana» yaagee yaagiino. K'ay barenttu wozanaa muumetetsaa

kaaletsiyaawantta ubbaa untunttu, «Hintte bolla ayaa iitabayenne yeenna» yaagiino» yaagee.

¹⁸ Shin be'anaw woy Aa k'aalaa sisanaw Med'inaa Goday zoriyaasan untuntuppe ooninne ek'k'ibeenna. Aa k'aalaa hayzeeddawe woy siseeddawe ooninne baawa.

¹⁹ Med'inaa Godaa gotii, aatsi yeggiyaa beetay hank'k'uu hawesho keseedda! I iita asatuwaa huup'iyaan ek'k'ana.

²⁰ Aa wozanaa k'ofaa ootsiide polennan de'iiddi, Med'inaa Godaa hank'k'uu simmenna. Wurssetsa gallassatuwaan hawaa hintte akeekana.

²¹ S'oossay hawaadan yaagee; «Taani timbbitiyaa odiyaawantta kiittabeykke; shin untunttu wos's'iino. Taani untunttoo odabeykke; shin untunttu timbbitiyaa odiino.

²² Untunttu taani zoriyaasan ek'k'eeddawaa gidintto, ta k'aalaa ta asaw odana shin! Untunttu untunttu iita ogiyaappenne untunttu iita oosuwaappe zaarana shin!» yaagee.

²³ K'aykka Med'inaa Goday, «Taani mata s'alala S'oossee? Haako san S'oossaa gidikkita?

²⁴ Taani be'ennaadan, geema sa'aan barena k'osanaw Asay danddayii? Saluwaaninne sa'aan kumeeddawe taana Med'inaa Godaa gidikkita?» yaagee Med'inaa Goday.

²⁵ S'oossay hawaadan yaagee; «Ta suntsan wordduwaa timbbitiyaa odiyaawanttu giyaawaa sisaad. Untunttu, «Taani akumetaad; taani akumetaad!» yaagiino.

²⁶ Ha yewuu bare wozana c'imuwaa timbbitiyaa odiyaa worddo nabetuwaa wozanaan awude gakkanaw gam"annee?

²⁷ Unttuntu aawotuu Ba'aala giyaa eek'aa gaa-suwaan ta suntsaa dogeeddawaadan, untuntu ittuu ittoo odiyaa akumuwaan ta Asay ta suntsaa doganaadan ootsanaw k'oppiino.

²⁸ Akumuwaa akumettiide timbbitiyaa odiyaawe bare akumuwaa odo. Shin ta k'aalaa siseeddawe he k'aalaa ashshenan gujjennan odo. Dalayne zarggay hak'an gakketii? yaagee Med'inaa Goday.

²⁹ Ta k'aalay tamaa mala gidennee? Zaalaa mentsereetsiyaa madooshaa mala gidennee?» yaagee Med'inaa Goday.

³⁰ Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Hewaa diraw, taani ta k'aalaa ittuu ittuwaappe wuu"iyaa timbbitiyaa odiyaawanttu bolla de'ay.

³¹ Hewaadankka, barenttu ins's'arssan haasayi-idde, Med'inaa Goday yaagee yaagiyaa timbbitiyaa odiyaawanttu bolla de'ay yaagee Med'inaa Goday.

³² Taani Med'inaa Goday hawaa oday! Wordduwaa akumetiide, timbbitiyaa odiyaawanttu bolla taani gidana. Untuntu he akumuwaa odiide, barenttu wordduwaaninne barenttu c'ee'k'inaan ta asaa wora kaaletsiino. Taani untunta kiittabeykke woy, odite gabeykke. Untuntu ha asaa ayinne maaddikkino. Med'inaa Goday hawaa odaad» yaagee.

S'oossaa Kiitaa

³³ Med'inaa Goday taana hawaadan yaageedda; «Ermaasaa, ha asaappe ittuu, woy timbbitiyaa odiyaawe, woy k'eesii, «Med'inaa Godaa kiitay ayee?» giide oochchooppe, neeni untunta,

«Med'inaa Godaa kiitay hinttena; hewaa diraw, ta hinttena agga bashana» yaagee yaaga.

³⁴ Timbbitiyaa odiyaawe, woy k'eesii, woy asaappe ittuu, «Hawe Med'inaa Godaa kiitaa» yaagiide haasayooppe, taani he bitaniyaanne Aa soo asaa murana.

³⁵ Hewaa aggiide asay, «Med'inaa Goday waageedee?» woy, «Med'inaa Goday odeeddabay ayee?» yaagiide bare laggetuwaanne bare dabbotuwaa oochchanaw bessee.

³⁶ Hewaa diraw, ooninne, «Med'inaa Godaa kiitaa» yaagiide laa"entso haasayanaw bessena. Ayaw gooppe, aawuu doonaappe kesiya k'aalay aawoo kiitaa gidee. Hewan de'uwwa S'oossaa, Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Godaa, nu S'oossaa k'aalaa hintte mirk'k'iita.

³⁷ «Neenikka timbbitiyaa odiyaawantta, «Med'inaa Goday hinttena waageedee? woy, Med'inaa Goday Ayaa odeeddee?» yaagaade oochchanaw bessee.

³⁸ Shin hintte, «Hawe Med'inaa Godaa kiitaa» gooppe, Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Taani hinttena, Hawe Med'inaa Godaa kiitaa gooppite» yaaginakka hintte, «Hawe Med'inaa Godaa kiitaa» geeddita.

³⁹ Hewaa diraw, tumuwaappe taani hinttena dogana; hinttewunne hintte aawoo immeedda katamaa ta sintsappe wora olana.

⁴⁰ Taani hintte bolla med'inaa kawushshaanne med'inaw dogettenna yeellaa ahana yaagee» yaageedda.

24

Balasiyaa

Teeraa

K'ok'ofiyaa

Laa"u

Keeshatuwaa Leemisuwaa

¹ Iyo'ak'eema na'aa, Yihudaa Kaatiyaa Yo'aakiina Yihudaa mooddiyaawanttunna, kushiya oosuwaa hiillatuwaananne birataa k'os's'iyaawanttuna Yerusaalameppe Baabloone Kaatii Naabukadanas'oori omoodiide, Baabloone afa simmina, Med'inaa Goday taana sas'aa besseedda; taani Med'inaa Godaa Geeshsha golliyaw sintsa baggana balasiyaa teeraa oykeedda laa"u keeshshatuwaa be'aad.

² Itti keeshshan koyiro teereeddawaa malatiyaa daro lo"o balasiyaa teeray de'ee. Laa"entso keeshshan k'ay maanaw giigenna daroppe iita balasiyaa teeray de'ee.

³ Med'inaa Goday taana, «Ermaasaa, hewe neeni be'iyawe ayee?» yaagiide oochcheedda.

Taani, «Balasiyaa teeraa be'ay. Lo"o teeray loytsi lo"a; iita teeray k'ay maanaw giigenna loytsi iita» yaagaade odaad.

⁴ Hewaappe guyyiyaan, Med'inaa Godaa k'aalay taakko yeedda;

⁵ «Med'inaa Goday Israa'eeliyaa S'oossay hawaadan yaagee; <Taani Yihudaa biittaappe omooduwaan Baabloone biittaa yeddeedda asatuwaa, ha lo"o balasiyaa teeraadan lo"a gaana.

⁶ Taani keeka ayifiyaan untuntta s'eelana; k'ay taani untuntta zaaraadde ha biittaa ahana. Taani untuntta kees's'anappe attina kolikke. Taani untuntta tokkanaappe attina shoddikke.

⁷ Taani Med'inaa Godaa gidiyaawaa untunttu eranaadan, taani untunttoo wozanaa immana. Untunttu barenttu kumentsaa wozanaappe

taakko simmanaw de'iyaa diraw, untunttu ta asaa gidana; taanikka untunttu S'oossaa gidana» yaagee.

⁸ «K'ay Med'inaa Goday hawaadan yaagee; ›Yihudaa Kaatiyaa Sedek'iyyaasa, Aa kaappatuwaa, ha biittan atteeda Yerusaalame asaa atteeddawanttanne Gibs'e biittan de'iyaa wantta, maanaw giigenna he loytsi iita balasiyaa teeraadan iita gaana.

⁹ Laalaade yeddiyaa biittaa ubbaan taani untuntta ha sa'aa kawutetsatuwaan untuntta be'iyaa ubbaw dagamaanne shek'aa, boriyaanne leemisuwaa, k'iliic'uwaanne bohetteeddawaa ootsana.

¹⁰ Taani untunttoonni untunttu mayzza aawaatoo immeedda biittaaappe untunttu ubbaanna d'ayana gakkanaw, mashshaa, koshaanne iita harggiyaa untunttu bolla yeddana» yaagee» yaageedda.

25

Laappun Tammu Laytsaa Omooduwaa Timbbitiyaa

¹ Iyoosiyaasa na'ay, Yihudaa Kaatii Iyo'ak'eemi kaateteedda oyddentso laytsan, Baabloone Kaatii Naabukadanas'oori kaateteedda koyiro laytsan, Yihudaa asaa ubbaa s'eelliyaaawaan Ermaasakko yeedda k'aalay hawaa.

² Timbbitiyaa odiiyaa Ermaasi Yihudaa asaa ubbawunne Yerusaalamen de'iyaa ubbatoo hawaadan yaageedda;

³ «Amoos'a na'ay, Yihudaa Kaatii Iyoosiyaasi kaateteedda tammanne heezzentso laytsaappe doommiide, hachchi gakkanaw, laatamanne heezzu laytsaa Med'inaa Godaa k'aalay taakko yeedda. Taanikka zaara zaaraadde hinttew odaad; shin hintte sisennan is's'eeddita.

⁴ «Med'inaa Goday bare k'oomatuwaa, timb-bitiyaa odiyaawantta ubbaa zaari zaariidekka hinttew kiitteedda; shin hintte hayziide sisennan is's'eeddita.

⁵ Unttuntu hawaadan yaageeddino; «Hintte ubbaykka hintte iita ogiyaappenne hintte iita oosuwaappe ha"i simmite. Simmooppe, Med'inaa Goday hinttewunne hintte mayzza aawaatoo med'i med'inaw immeedda biittan hintte de'ana.

⁶ Hara s'oossatoo ootsanawunne goyinnanaw kaalloppite. K'ay hintte kushii ootseeddabaan S'oossaa yiloyoppite. Yaatooppe S'oossay hinttena k'ohenna yaageeddino.

⁷ «Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Hintte taani odiyaawaa sisanawaa aggiide, hintte kushii ootseeddabaan taana yiloyeeddita; yaatiide hinttena k'ohiyaawaa hintte huup'iyaan aheeddita» yaagee.

⁸ «Hewaa diraw, Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Hintte ta k'aalaw azazettenan is's'eedda diraw,

⁹ taani huup'issa bagga asaa ubbaanne ta k'oomaa, Baabloone Kaatiyaa Naabukadanas'ooraa s'eesana. Unttunta ha biittaa bolla, ha biittan de'iyaa asaa bollanne hawaa heeraan de'iyaa kawutetsatuwaa ubbaa bolla ahana. Taani ha biittatuwaa ubbaanna d'ayissana; k'ay be'eeddawe dagammiyaabaa,

«Pooral!» giyaabaanne med'inaw ayinne baynawaa ootsana. Taani Med'inaa Goday hawaa odaad.

¹⁰ Taani untuntuppe ililssaanne nashshechchaa kooshshaa, bul-lachchiyaawaanne bullachchettiyaan kooshshaa, wos'aan gaac'c'iyaa kooshshaanne s'omppiyaa poo'uwa d'ayissana.

¹¹ Ha biittay ubbaanna bashshaa ayinne baynna biittaa gidanawaa; ha kawutetsatuukka Baabloone kaatiyaw laappun tammu laytsaa moodetana.

¹² «Laappun tammu laytsay poletti simmina, taani Med'inaa Goday Baabloone kaatiyaanne Aa kawutetsaa asaa untuntu bayzzuwaa diraw murana; untuntu biittaakka med'inaw ayinne baynawaa ootsana.

¹³ Taani he biittaa bolla haasayeeddawaa ubbaa, Ermaasi kawutetsatuwaa ubbaa bolla, «Hanana» giide odeedda, ha mas'aafan s'aafetteeddawaa ubbaa he biittaa bolla ahana.

¹⁴ Daro kawutetsatuunne wolk'k'aama kaatetuu Baabloonetuwa ayileyiide mooddana. Taani untunttoo untuntu hanuwaadaaninne untuntu kushiyaa oosuwaadan k'ans's'ana yaagee» yaageedda.

S'oossay Kawutetsatuwaa Bolla Ahiyaa Pird-daa

¹⁵ Med'inaa Goday, Israa'eeliyaa S'oossay taw hawaadan yaageedda; «Hawaa ta hank'k'uwa woyniyaa eessay kumeedda wanc'c'aa hey.

Afaade taani neena kiittiyaa kawutetsatuwaa ubbaa ushsha.

¹⁶ Unttuntu ushiide, taani untuntu giddo yed-diya mashsha gaasuwaan ganddigaarananne gooyana» yaageedda.

¹⁷ Taani Med'inaa Godaa kushiyaappe wanc'c'aa akkaade, I taana kiiteedda kawutetsatuwaa ubbaa ushshaad.

¹⁸ Hachchi haneeddawaadanka untuntu ubbaa bashshaanne dagama, c'ashshaanne k'anggetsaa ootsana mala, Yersaalamenne Yihudaa katamatuwaa, Aa kaatetuwaanne Aa kaappatuwaa ubbaa ushshaad.

¹⁹ Gibs'e biittaa kaatiyaa, Aa k'oomatuwaa, Aa kaappatuwaa, Aa biittaa asaa ubbaanne

²⁰ yaan de'iyaa allaga asatuwaa ubbaa ushshaad. Uus'a biittaa kaatetuwaa ubbaa ushshaad. Piliss's'eema biittan de'iyaa Ask'k'aloona, Gaaza, Ek'iroonanne Ashddoodappe atteeda bagga kaatetuwaa ubbaa ushshaad.

²¹ Eedooma, Moo'aabanne Amoonaa ushshaad.

²² S'iiroosa kaatetuwaa ubbaa, Sidoona kaatetuwaa ubbaanne Meediteraane Abbaappe hefintsa gas'an de'iyaa biittaa kaatetuwaakka ushshaad.

²³ Dadaana, Temaana, Buuzanne barenttu huup'iyaa shufeeriyaa meediyaa asatuwaa ubbatuwaa ushshaad.

²⁴ Araba biittaa kaatetuwaa ubbaanne baz-zuwaan de'iyaa zaratuwaa kaatetuwaa ubbaa ushshaad.

²⁵ Zimira, Elaamane Meedoona kaatetuwaa ubbaa ushshaad.

²⁶ Huup'issa bagga biittaa kaatetuwaa ubbaa, haakuwaaninne matan de'iyaa kaatetuwaa ubbaa untuntu kaali kaali, sa'aa bollan de'iyaa kawutetsatuwaa ubbaa ushshaad. Untuntu ubbaappe guyyiyaan, Baabloone kawuukka ushana.

²⁷ S'oossay; «Hewaa diraw, untunttoo oda; ›Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday, Israa'eeliyaa S'oossay hinttena, «Ushitenne matsottite. C'ooshitenne kunddite. Taani hintte giddo yeddiyaa mashshaa gaasuwaan laa"entso denddoppite» yaagee yaaga.

²⁸ Shin untuntu ne kushiyaappe wanc'c'aa akkenaaninne ushennaan is'sooppe, untunttoo hawaadan yaagaade oda; ›Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday hinttena, «Hintte ushanaw koshshee!

²⁹ Be'ite, taani ta suntsan s'eesetteedda kata-maa bolla iitabaa ootsanaw doommay. Yaan-ina hintte murettennaan attiide biitee? Hintte murettennaan attiide biikkita! Ayaw gooppe, taani sa'aan ubbaa bolla mashshaa s'eesay. Taani Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday hawaa odaad» yaagee yaaga.

³⁰ «Hewaa diraw, Ermaasaa, ha k'aalay ubbay untuntu bolla hananawaa untunttoo oda. S'oossay bolla d'ok'k'an guummana. Med'inaa Goday bare de'iyaa geeshsha sa'aappe bare gunttaa sissana. I bare hentsaa gadiyaa bollan wolk'k'aappe guummana. I woyniyaa teeraa yed'd'iide, gum"iyaawanttu waassiyaawaadan, sa'aan de'iyaa ubbaa bolla waassana.

³¹ Aa c'abbuu sa'aa gas'aa gakkiiide sisettee. Ayaw gooppe, Med'inaa Godaw kawutetsatuwaanna mootuu de'ee. S'oossay asaa

ubbaanna pirddettana; I iitatuwaa mashshaw aatsiide immana. Taani Med'inaa Goday hawaa odaad yaaga» yaageedda.

³² Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday, «Be'a, iitabay kawutetsaappe kawutetsaw laalettee; sa'aa gas'aappe gotiyaa c'arkkuu denddee» yaagee.

³³ He wodiyaan S'oossay wod'eeddawanttu anhay, biittaa bollan ha gas'aappe hini gas'aa gakkanaw laalettana. Unttunttoo yeekettenna, untunttu anhay shiik'enna woy moogettenna. Unttunttu biittan pituwaa mala gidanawaa.

³⁴ Hinttenoo, hentsanchchatoo, yeekkittenne waassite. Hinttenoo, wudiyaa kaaletsiyaawanttu, bidintsaan gonddorettite. Ayaw gooppe, hintte shukettiyaa wodii gakkeedda; hintte kunddananne lo"o urk'k'aa miishshaadan me"erettana.

³⁵ Hentsanchchatuu bak'atiide biyaasa'ay baawa; wudiyaa kaaletsiyaawanttukka kessi akkiyaa sa'ay baawa.

³⁶ Med'inaa Goday untunttu hentsaa gadiyaa d'ayissiyaa diraw, hentsanchchatuu waassiyaa waasuwaanne wudiyaa kaaletsiyaawanttu yeekkiyaa yeekuwaa sisite.

³⁷ Med'inaa Godaa suulo hank'k'uwaa gaa-suwaan saro de'iyaa hentsaa gadii onana.

³⁸ Gaammuu bare de'iyaa woraappe kesiyaawaadan, S'oossaykka bare de'iyaasaappe kesana. Unttunttu biittaykka naak'k'iyawanttu mashshaaninne Med'inaa Godaa suulo hank'k'uwaan ayinne baynawaa biittaa gidanawaa.

Ermaasi Worddo Nabatuwaa Ek'eteedda

26

(26:1-24)

Ermaasi Hayk'k'uwaa Pirddaappe Attee

¹ Iyoosiyaasa na'ay Yihudaa Kaatii Iyo'ak'eemi koyiro kaateteedda wode, ha k'aalay Med'inaa Godaappe yeedda.

² Med'inaa Goday taana hawaadan yaageedda; «Med'inaa Godaa Golliyaa dabaaban ek'k'a. Med'inaa Godaa Golliyaan goyinnanaw Yihudaa katamatuwaappe yiyaa ubbaw oda. Taani, «Oda» gaade azazeedda k'aalaa ubbaappe ittuwaanne ashshoppa.

³ Ooni erii, untunttu sisiide, barenttu iita ogiyaappe simmanenttonne. Yaattinto taanikka untunttu oosuwa iitatetsaa diraw, untuntta d'ayissanaw k'oppeeddawaa agga bashana.

⁴ «Untunttoo oda; Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Hintte taani odiyaawaa sisennan is's'ooppe, taani hinttew immeedda higgiiyan beennan is's'ooppe,

⁵ (hintte sisennan is's'inakka) taani zaara zaaraadde hinttekko kiitteen, timbbitiyaa odiyaa ta k'oomatuwaa k'aalaa sisennan is's'ooppe,

⁶ yaatooppe taani ha Geeshsha Golliyaa Seelodan ootsana. Ha katamaakka sa'aan de'iyaa kawutetsatoo ubbaw k'anggetsaa ootsana» yaagee» yaaga yaageedda.

⁷ Ermaasi Med'inaa Godaa Golliyaan ha k'aalaa odishin, k'eesatuu, timbbitiyaa odiyaawanttunne Asay ubbay siseeddino.

⁸ K'ay Ermaasi Med'inaa Goday, «Asaa ubbaw oda» giide Aa azazeedda k'aalaa ubbaa odiide poleedda wode, k'eesatuu, timbbitiyaa odiyaawanttunne Asay ubbay Aa oyk'k'eeddino. Oy'k'k'iide, «Neeni hayk'k'anaw bessaasa!

⁹ Neeni, «Ha Gollii Seelodan hanana; k'ay ha katamaykka bazuwaanne ona gidana» yaagaade, Med'inaa Godaa suntsan ayaw timbbitiyaa odaad-dii?» yaageeddino. Med'inaa Godaa Golliyaan shiik'eedda asatuu ubbay Ermaasa doodeeddino.

¹⁰ Yihudaa kaappatuu hewaa siseedda wode, kaatiyaa golliyaappe kesiide, Med'inaa Godaa Golliyaa yeeddino. Yiide Med'inaa Godaa Golliyaa yuushshuwaa gimbbiyaw Ooratsa Penggiyaa giyaa penggiyaan utteeddino.

¹¹ K'eesetuunne timbbitiyaa odiyaawanttu kaappatoonne asaa ubbaw hawaadan yaageeddino; «Hintte hintte haytsaan siseeddawaadan, ha bitanii ha katamaa bollan timbbitiyaa odeedda diraw, I hayk'k'anaw bessee!» yaageeddino.

¹² Ermaasi kaappatoonne asaa ubbaw hawaadan yaagiide haasayeedda; «Ha hintte siseedda k'aalay ubbay ha Golliyaa bollanne ha katamaa bolla, «Hanana» gaade taani odana mala, Med'inaa Goday taana kiitteedda.

¹³ Hewaa diraw, ha'i hintte ogiyaakka hintte oosuwaakka laammite; Med'inaa Godaa hintte S'oossaa k'aalaw azazettite. Yaatooppe, Med'inaa

Goday hintte bolla ahana geedda iitabaa aggi bashana.

¹⁴ Taana gidoope, taani hintte kushiyan de'ay. Hinttew lo"anne suure maleteeddabaa ta bolla ootsite.

¹⁵ Hintte mata sid'ii bayinnan ittibaa erite. Hintte taana wod'ooppe, hintte hintte bolla, ha katamaa bollanne Aa giddon asaa bolla s'illo suutsaa ac'uwaa ahana. Ayaw gooppe, taani ha k'aalaa ubbaa hintte haytsaan yeggana mala, tumuwaappe Med'inaa Goday taana kiitteedda» yaageedda.

¹⁶ Kaappatuunne Asay ubbay k'eesatoo nne timbbitiyaa odiyaawanttoo hawaadan yaageeddino; «Ha bitanii hayk'k'anaw bessena! Ayaw gooppe, I Med'inaa Godaa nu S'oossaa suntsan nuw odeedda» yaageeddino.

¹⁷ Gadiyaa c'imatuwaappekka ittuu ittuu ek'k'iide, shiik'eedda asaw ubbaw hawaadan yaagiide odeeddino;

¹⁸ «Hizk'k'iyaasi Yihudaan kaateteedda laytsan Mooreшетappe yeedda Mikiyaasi Yihudaa asaw ubbaw hawaadan yaagiide, timbbitiyaa odeedda; «Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «S'iyoonnee shoyk'aadan goshettana. Yerusaalame katamaykka koletiide, shuchchaa dooriyaa gidanawaa. Geeshsha Gollii kees'etteedda derii wora mayyana» yaagee» yaageedda.

¹⁹ Yaatina, Yihudaa Kaatii Hizk'k'iyaasinne Yihudaa Asay ubbay Aa wod'eeddee? Tuytti, Hizk'k'iyaasi Med'inaa Godaw yayyiide, S'oossaw

watiwateedda. Med'inaa Goday bare ootsana geedda iitabaa aggi basheedda. Shin nuuni nuurekka nu bolla loytsi iitabaa ahana haneetto» yaageedda.

Iyoo'aak'eeme Ooriyoona Wod'd'iseedda

²⁰ (K'iriyaati-Yi'aariima giyaa saan de'iyaa Shamaa'iyaa na'aa Ooriyoona giyaa itti hara bitanii de'ee; ikka Ermaasi odeeddawaadan, ha katamaa bollanne ha biittaa bolla Med'inaa Godaa suntsan timbbitiyaa odeedda.

²¹ Kaatii Iyo'ak'eemi, Aa olanchchatuu, Aa oosanchchatuu Ooriyoon odeeddawaa siseedda wode, kaatii Aa wod'anaw koyeedda. Ooriyoon hewaa sisiide yayyiide, Gibs'e biittaa bak'ateedda.

²² Gido shin, Kaatii Iyo'ak'eemi Akiboora na'aa Elnnaataananne hara asatuwaa Gibs'e kiitteedda.

²³ Unttuntu Ooriyoona Gibs'eppe kessiide, Kaatiyaa Yo'ak'eemaw afeedino. Mashshaan I Aa wod'isiide, Aa anhaa gadiyaa makkaan olisseedda.)

²⁴ Shin Saafaana na'aa Ahik'aami Ermaasa maaddeedda diraw, Asay Aa wod'anaw aatsiide immibeenna.

27

Ermaasi Bare Morggiyaan Wotseedda K'ambbaraa

¹ Iyoosiyaasa na'ay Sedek'iyaasi, Yihudaan kawutetsaa doommeedda heeraan, ha k'aalay Med'inaa Godaappe Ermaasakko yeedda.

² Med'inaa Goday taw odeeddawe hawaa; «New morgge mitsaanne gonniyaa dafuwaa

wodoruwaanna de'iyaa k'ink'k'iriitiyaa med'd'a;
ne morggiyaan wotsa.

³ Yihudaa Kaatiyaa Sedek'iyasakko
Yerusaalame kiitetteedda asatuwaa bolla,
Eedooma kaatiyaw, Moo'aaba kaatiyaw, Amoonaa
asatuwaa kaatiyaw, S'iiroosa kaatiyawunne
Sidoona kaatiyaw kiitta.

⁴ Unttuntu barenttu godatoo hawaadan
yaagiide odana mala, unttunta azaza; «Ubbaappe
Wolk'k'aama Med'inaa Goday, Israa'eeliyaa
S'oossay hawaadan yaagee;

⁵ «Ta wolk'k'aama wolk'k'aaninne ta yeddeedda
kushiyan ha sa'aa, sa'aan de'iyaa asaa,
mehiyaanne do'aa taani med'd'aad. Aa taani
ta koyiyaa uraw immay.

⁶ Simmi ha'i taani biittaa ubbaa ta k'oomaw,
Baabloone Kaatiyaa Naabukadanas'ooraw aat-
saade immaad. K'ay taani bazzo do'atuukka aw
moodetana mala ootsaad.

⁷ Aa biittay moodettiyaa wodii gakkanaw,
kawutetsatuu ubbay aw, Aa na'awunne Aa
na'aa na'aw moodetana. Hewaappe guyyiyaan,
daro kawutetsatuunne wolk'k'aama kaatetuu Aa
mooddana.

⁸ « < «Shin ay biittaynne woy ay kawutetsaynne
ha Baabloone Kaatiyaa Naabukadanas'ooraw
azazettenan is's'ooppe Aa morgge mitsaan
gelennaan is's'ooppe, taani Med'inaa Goday he
kawutetsaa Aa kushiyan d'ayissana gakkanaw,
mashshaan, koshaaninne iita harggiyaan
murana.

⁹ Hewaa diraw, hinttena, Baabloone kaatiyaw
haarettikkita yaagiyaa hintte timbbitiyaa
odiyaawantta, hinttew kaayiyaawanttu,

hintte akumuwaa biliyaawantta, hintte shareechchotuunne maliyaawanttu odiyaawaa sisoppite.

¹⁰ Ayaw gooppe, untunttu hinttew wordduwaa odiino; hewaa hinttena hintte biittaappe haasiino. Hinttena laaggaade kessana; hinttekka d'ayana.

¹¹ Shin ay kawutetsaynne Baabloone kaatiyaa morgge mitsaan geliide, aw moodetoope, taani Med'inaa Goday he kawutetsaa Aa biittan ashshana; untunttu he biittaa goshananne yaan de'ana» yaagee» yaaga» yaageedda.

¹² Taani Yihudaa Kaatiyaa Sedek'iyasawukka hawaa malatiyaa k'aalaa odaad; «Baabloone kaatiyaa morgge mitsaan hokkaade gela. Awunne Aa asaw moodeta. Yaatoope, neeni pas'a de'ana.

¹³ Med'inaa Goday Baabloone kaatiyaw moodettenaan is's'iyaa kawutetsaw geeddawaadan mashshaan, koshaaninne iita harggiyaan neeninne ne Asay ayaw hayk'k'iitee?

¹⁴ «Hintte Baabloone kaatiyaw haarettikkita» giyaa timbbitiyaa odiyaawanttu k'aalaa sisoppite. Ayaw gooppe, hewe untunttu hinttew odiyaawe wordduwaa.

¹⁵ Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Taani untunttu kiittabeykke; shin untunttu ta suntsan, «Timbbitiyaa» giide odiino. Hewaa diraw, taani hinttena laaggaade kessana; hinttekka hinttew timbbitiyaa odiyaawanttukka d'ayana» yaagee» yaagaad.

¹⁶ Hewaappe guyyiyaan, taani k'eesatoo nne ha asaa ubbaw hawaadan yaagaade haasayaad; «Med'inaa Goday hawaadan yaagee; Med'inaa

Godaa Golliyaa miishshay Baablooneppe ha'i mataana simmiide yaana» yaagiide odiyaa hintte timbbitiyaa odiyaawanttu k'aalaa sisoppite. Ayaw gooppe, untunttu hinttew odiyaawe wordduwaa.

¹⁷ Untunttu giyaawaa sisoppite; Baabloone kaatiyaw moodettitenne pas'a de'ite! Ha kata-mayenne ayaw koleti kichcheedda sa'aa gidanee?

¹⁸ Untunttu timbbitiyaa odiyaawantta gidooppenne Med'inaa Godaa k'aalay untunttun de'ooppe, Med'inaa Godaa Golliyaan, Yihudaa kaatiyaa golliyaaninne Yerusaalamen atteeda keeshshaa miishshay Baabloone beennaadan taana, Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Godaa woossino yaagee.

¹⁹ Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday, «Geeshsha golliyaappe sintsa baggan ek'k'eedda laa"u naasiyaa tuusatuwaabaa, Aako-Keriyabaa, C'aanaa gaaretuwaabaanne hara miishshatuwaa ubbatuwaabaa hawaadan yaagee,

²⁰ Baabloone Kaatii Naabukadanas'oori Iyo'ak'eema na'aa, Yihudaa Kaatiyaa Yo'aakiinanne Yihudaaninne Yerusaalamen de'iyaa wolk'k'aama asaa ubbaa omoodiide afeeda wode,

²¹ «Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday, Is-
raa'eeliyaa S'oossay Med'inaa Godaa Golliyaan, Yihudaa kaatiyaa golliyaaninne Yerusaalamen at-
teeda miishshatuwaabaa hawaadan yaagee;

²² «Untunttu Baabloone biittaw keezettana; taani untunttu diraw yaana gallassay gakkanaw, untunttu yaan de'ana. He wode taani untuntta guyye zaaraadde untunttu sa'aan wotsana. Taani

Med'inaa Goday hawaa odaad› yaagee» yaagaad.

28

Ermaasanne Timbbitiyaa Odiyaa Hanaaniyaa

¹ He laytsi, Yihudaa Kaatii Sedek'iyaasi kawutetsaa doommeedda heeraan, oyddentso laytsan, ichcheshentso aginaan Gabaa'oonappe yeedda Azuura na'ay timbbitiyaa odiyaa Hanaanii, Med'inaa Godaa Golliyaan k'eesetuwaanne asatuwaa ubbaa sintsan taw hawaadan yaagiide haasayeedda;

² «Ubbappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday, Is-
raa'eeliyaa S'oossay hawaadan yaagee; ‹Taani Baabloone kaatiyaa morgge mitsaa mentsana.

³ Baabloone Kaatii Naabukadanas'oori hawaappe dentsiide, Baabloone afeeda, Med'inaa Godaa Golliyaa miishshaa ubbaa taani laa"u laytsaa giddon zaaraadde, ha sa'aa ahana.

⁴ K'ay taani Iyo'ak'eema na'aa Yihudaa Kaatiyaa Iyo'aakiinakka, Yihudaappe omoodettiide, Baabloone beedda asaa ubbaa zaaraadde ha sa'aa ahana. Ayaw gooppe, taani Baabloone kaatiyaa morgge mitsaa mentsana. Med'inaa Goday hawaa odaad› yaagee» yaageedda.

⁵ Med'inaa Godaa Golliyaa giddon ek'k'eedda k'eesetuwaanne asatuwaa ubbatuwaa sintsan timbbitiyaa odiyaa Ermaasi timbbitiyaa odiyaa Hanaaniyaw

⁶ hawaadan yaageedda; «Amen"i! Med'inaa Goday yaato! Med'inaa Godaa Golliyaa mi-
ishshatuwaanne omoodettiide beedda asaa ub-
baa Baablooneppe zaariide, ha sa'aa ahiide, neeni
odeedda k'aalaa Med'inaa Goday polo!

⁷ Gidooppenne, ane taani newukka ha asaa ub-
bawukka odiyaawaa sisa.

⁸ Beni neeppenne taappe kase de'eedda
timbbitiyaa odiyaawanttu olay, iitabayenne
iita harggiyaa daro biittatuwaa bollanne
wolk'k'aama kawutetsatuwaa bolla hananawaa
odeeddino.

⁹ Shin, «Sarobay hanana» giide odiyaa
timbbitiyaa odiyaawaabaa gidooppe, he
odiyawaa k'aalay polettiyaa wode, he wode
tumuwaappe Med'inaa Goday Aa kiitteeddawaa
erettana» yaageedda.

¹⁰ Hewaappe guyyiyaan, timbbitiyaa
odiyaa Hanaanii timbbitiyaa odiyaa Ermaasa
morggiyaappe morgge mitsaa akkiide
mentseedda.

¹¹ Hanaanii asaa ubbaa sintsan hawaadan
yaagiide haasayeedda; «Med'inaa Goday
hawaadan yaagee; «Taani laa"u laytsatuu gidдон
Baabloone Kaatiyaa Naabukadanas'ooraa morgge
mitsaa kawutetsatuwaa ubbaa morggiyaappe
dentsaade hawaadan mentsana» yaagee»
yaageedda. Yaatina, timbbitiyaa odiyaa Ermaasi
denddiide, bare biyaasaa beedda.

¹² Timbbitiyaa odiyaa Hanaanii timbbitiyaa
odiyaa Ermaasa morggiyaappe morgge mitsaa
mentseeddawaappe guyyiyaan, Med'inaa Godaa
k'aalay timbbitiyaa odiyaa Ermaasaw yeedda;

¹³ «Ba; baade Hanaaniyaw oda; Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Neeni mitsaa morgge mitsaa mentsaadda; shin neeni Aa diraw birataa morgge mitsaa med'd'ana» yaagee.

¹⁴ K'aykka Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday, Israa'eeliyaa S'oossay hawaadan yaagee; «Unttuntu Baabloone Kaatiyaa Naabukadanas'ooraw moodetana mala, taani ha kawutetsatuwaa ubbaa morggiyaan birataa morgge mitsaa wotsana; untunttukka aw moodetana. Haray attina, bazzo do'atuwaakka aw immaad» yaagee yaaga» yaageedda.

¹⁵ Hewaappe guyyiyaan, timbbitiyaa odiyaa Ermaasi timbbitiyaa odiyaa Hanaaniyaa hawaadan yaageedda; «Hanaaniyaw, sisa! Med'inaa Goday neena kiittibeenna; shin neeni ha Asay word-dobaan ammanettana mala ootsaadda.

¹⁶ Hewaa diraw, Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Taani neena ha sa'aa bollaappe diggana. Neeni ha Asay ta bollan makkalanaadan zoreedda diraw, neeni ha laytsi hayk'k'ana» yaagee» yaageedda Med'inaa Goday.

¹⁷ He laytsikka laappunsa aginaan timbbitiyaa odiyaa Hanaanii hayk'k'eedda.

29

Ermaasi Baabloonon De'iyaa Omoodetteedda Asaw Yeddeedda Dabddaabbiyaa

¹ Timbbitiyaa odiyaa Ermaasi omoodetteed-dawanttu gidдон de'iyaa atteeda c'imatoo, k'eesatoo, timbbitiyaa odiyaaawanttoonне Naabukadanas'oori Yerusaalameppe omoodiide, Baabloone afeeda hara asatoo ubbaw

Yerusaalameppe yeddeedda dabddaabbii hawaappe kaalliide s'aafetteeddawaa.

² Hawe haneeddawe, Kaatii Yo'aakiini, kaatata Aa aata, Aa oosanchchatuu, Yihudaanne Yerusaalame kaappatuu, kushiya oosuwaa hiillanchchatuunne birataa k'os's'iyaawanttu Yerusaalameppe kesi simmina.

³ Ermaasi Yihudaa Kaatii Sedek'iyaaasi Baabloone Kaatiyaa Naabukadanas'ooraw kiittiyaa Saafaana na'aa El'aasanne Hilk'k'iyaa na'aa Gamaariyaa bollan he dabddaabbiyaa kiitteedda.

Dabddaabbii hawaadan yaageedda;

⁴ «Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday, Israa'eeliyaa S'oossay, taani Yerusaalameppe Baabloone omoodissaade yeddeedda asaw ubbaw hawaadan yaagay;

⁵ golletuwaa kees's'iide, untuntun de'ite. Kat-saa zeriide, ayifiyaa miite.

⁶ Mac'c'a asaa akkite; akkiide mac'c'awaa at-tumawaa yelite. Hintte naanatookka mac'c'a asaa giigissiide immite; hintte mac'c'a naanatuwaakka asinaw immite. Untunttukka mac'c'awaa at-tumawaa yelino. Yaan payduwaa c'orattite; guus's'oppite.

⁷ K'ay taani hinttena omoodoo yeddeedda kata-maw saruu de'anaadan koyite. He katamaw Med'inaa Godaa woossite. Ayaw gooppe, «Aw saruu de'ooppe, hinttewukka saruu de'ana» yaa-gay.

⁸ «Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday, Israa'eeliyaa S'oossay hawaadan yaagee; «Hintte

giddon hintte timbbitiyaa odiyaawanttunne sha-reechchotuu odiyaaban c'imettoppите. Unttuntu akumetiyyaa akumuwaakka sisoppite.

⁹ Ayaw gooppe, unttuntu ta suntsan «Timbbitiyaa» giide worddobaa odiino; taani unttunta kiittabeykke yaagee Med'inaa Goday.

¹⁰ «Med'inaa Goday hawaadan yaagee; Baabloone laytsay laappun tammuu polettiyaa wode, taani hintte diraw yaana; Taani hinttana hintte biittaa zaaraadde ahana geedda lo'o k'aalaa polana.

¹¹ Ayaw gooppe, taani hinttew halchchiyaa halchchuwaa taani Med'inaa Goday eray; hewekka, hinttew sintsa hidootaanne nashshechchaa immana mala, saro halchchuwaappe attina, iita halchchuwaa gidenna.

¹² Hewaappe guyyiyaan, hintte taana s'eesana; taakko yaananne taana woosana; taanikka hinttew sisana.

¹³ Hintte taana koyana; hintte taana hintte polo wozanaappe koyeedda wode demmana.

¹⁴ Taani hinttew beettana. Taani hinttana omooduwaappe zaarana. Taani hinttana laaleedda kawutetsatuwaa ubbaappenne sa'aa ubbaappe shiishshana yaagee Med'inaa Goday. Taani hinttana omoodoo yeddanaappe kase hintte de'eedda sa'aa guyye zaaraadde ahana. Taani Med'inaa Goday hawaa odaad yaagee.»

¹⁵ Hintte, «Med'inaa Goday timbbitiyaa odiyaabaa nuw Baabloonon dentseedda yaageeddita.

¹⁶ Hewaa diraw, Daawita kawutetsaa araatan uttiyaa kaatiyaabaa, ha kataman de'iyaa asaa ubbabaanne hinttenana omooduwaan kesibeenna hintte dabbotuwaabaa Med'inaa Goday hawaadan yaagee.

¹⁷ Ee, Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Taani untunttu bolla mashshaa, koshaanne iita harggiyaa ahana. K'ay taani untuntta maanaw giigenna wook'k'eedda balasiyaa teeraa mala ootsana.

¹⁸ Taani untuntta mashshaan, koshaaninne iita harggiyaan yederssana; taani untunttu sa'aan de'iyaa kawutetsaa ubbaw dagamaa ootsana. K'ay taani untuntta kessaade yeddeedda biit-taa ubbaan k'anggetsaa, dagama, boriyaanne shek'k'aa ootsana.

¹⁹ Ayaw gooppe, timbbitiyaa odiiyaa ta k'oomatuwaa bolla taani untunttoo zaara zaaraadde kiitteedda ta k'aalaa untunttu sisennan is's'eeddino yaagee Med'inaa Goday. Hinttekka omoodetti beeddawanttu sisennan is's'eeddita yaagee Med'inaa Goday.

²⁰ Taani Yersaalameppe Baabloone omood-issaade yeddeedda asatoo, hintte ubbaykka ta k'aalaa, Med'inaa Godaa k'aalaa sisite» yaagee.

²¹ «Hananawaa giide hinttew ta suntsan worddobaa odiiyaa K'olaaya na'aa Akaababaanne Ma'iseeya na'aa S'idik'iyaaubaa Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday, Israa'eeliyaa S'oossay hawaadan yaagee; «Taani untuntta Baabloone Kaatiyaa Naabukadanas'ooraw aatsaade immana. Hintte s'eellishshin, I untuntta wod'ana.

²² Hewaappe guyyiyaan, Yihudaappe

omoodettiide, Baabloone beedda Asay itti uraa shek'k'anaw koyooppe, «Med'inaa Goday neena Baabloone kaatii taman s'uuggeedda S'idik'iyaadaaninne Akaabadan ootso» yaagana.

²³ Ayaw gooppe, untunttu Israa'eeliyaan loytsi nagaraa ootseeddino. Untunttu barenttu shoorotuwaa mac'c'a asaa woshumeeddino; yaatiide taani untuntta azazabeena worddobaa ta suntsan haasayiino. Hewaa eriyaawe taana; hewoo taani markka. Taani Med'inaa Goday hawaa odaad yaagee» yaageedda.

Shamaa'iyaa Dabddaabbiiyaa

²⁴ S'oossay Nehelaamiyaa Shamaa'iyaw ha ki- itaa kiittana mala, Ermaasaw odeedda.

²⁵ «Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday, Israa'eeliyaa S'oossay hawaadan yaagee; «Neeni ne suntsan dabddaabbiiyaa Yerusaalamen de'iyaa asaw ubbaw, Ma'iseeya na'aa k'eesiyaa S'afaaniyaawunne hara k'eesetuwaa ubbaw yeddaadda. Neeni S'afaaniyaa hawaadan yaagaadda;

²⁶ «Med'inaa Godaa Golliyaan kaappuwaa gi- dana mala, neena Med'inaa Goday Yoodaahe di- raw k'eesiyaa ootsiide suntseedda. Timbbitiyaa odeetto giyaa gooyiyaa asatuwaa, k'ap'iyaaaninne tollan gelissanaw bessee.

²⁷ Hewaa diraw, hintte gidдон timbbitiyaa odiiyaa Anatootappe yeedda Ermaasa ayaw hewaadan ootsabeykkii?»

²⁸ Nuuni Baabloonon de'ishiina, Ermaasi s'aafiide, nuw hawaadan yaagiide kiitteedda;

Yaan hintte gam"ana. Golletuwaa kees's'iide, de'ite. Katsaa zeriide, ayifiyaa miite» yaageedda.»

²⁹ K'eesiyaa S'afaanii timbbitiyaa odiyaa Ermaasaw ha dabddaabbiyaa nabbabeedda.

³⁰ Med'inaa Godaa k'aalay Ermaasaw hawaadan yaagiide yeedda;

³¹ «Kiitaa omooduwaan asaw ubbaw hawaadan yaagaade kiitta; «Nehelaamiyaa Shamaa'iyaa Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Taani kiittennan Shamaa'ii hinttew, Hananawaa giide odeedda dirawunne hinttena wordduwaa amantseedda diraw,

³² taani Med'inaa Goday Nehelaamiyaa Shamaa'iyaa Aa soo asaa murana. Ta bolla I makkalabaa haasayeedda diraw, ha asaa gidдон aw itti urayenne pas'a de'enna. K'ay I bare huup'iyanka taani ta asaw ootsana keekkatetsaa be'enna. Taani Med'inaa Goday hawaa odaad» yaagee» yaaga» yaageedda.

S'oossay Bare Asaa Barenttu Biittaw Zaarana

30

(30:1–33:26)

S'oossay Bare Asaw Immana Geedda Hidootaa

¹ Med'inaa Godaappe Ermaasaw yeedda k'aalay hawaa.

² Med'inaa Goday Israa'eeliyaa S'oossay hawaadan yaagee; «Ermaasaa, taani new odeedda k'aalaa ubbaa s'aatsa mas'aafan s'aafa.

³ Ta asaa Israa'eeliyaanne Yihudaa omooduwaappe guyye zaaraadde ishalissiyaa gallassatuu yaana; taani untuntu mayzza

aawaatoo immeedda biittaw untuntta zaarana yaagee Med'inaa Goday; untunttukka laattanawantta. Med'inaa Goday hawaa oday» yaagee.

⁴ Med'inaa Goday Israa'eeliyaa asaabaanne Yihudaa asaawaa odeedda k'aalay hawaa.

⁵ Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Taani Asay yashshaw waassiyaa waasuwaa sisaad; dagama waasoppe attina, hawe saro waaso gidenna.

⁶ Ane lal"itenne wochchite! Attuma asi bannikkiide, na'aa yelanaw danddayii? Yaatina, attuma Asay ubbay oytsay oyk'k'eedda mac'c'a asaadan, bare kushiyan bare uluwaa oyk'k'a de'ishshin taani be'iyawe ayee? Asaa ubbaa som"ii ayaw tossu geeddee?

⁷ Aayye ana! He gallassay iita gallassaa; hewaa mala gallassi ubbakka baawa. He gallassay Yaak'ooba zaretoo meto wode gidanawaa. Gi-dooppenne untunttu hewaappe attana» yaagee.

⁸ Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «He gallassi taani untunttu morggiyaappe morgge mitsaa mentsana; untunttu k'ashetteedda sanssalataakka duutsana. Hawaappe sintsanaw allaga biittaa Asay untuntta ayileyena.

⁹ Hewaa aggiide untunttu Med'inaa Godaw, barenttu S'oossaw, ootsana; taani untunttoo dentsiyaa Kaatiyaa Daawitew untunttu moode-tana.

¹⁰ «Hewaa diraw, ta k'oomatoo, Yaak'ooba zaretoo, yayyoppite! Hinttenoo, Israa'eelatoo, dagam-moppite! Hintte haako san de'ishiina, taani hint-

tena ashshana; hintte zaratuwaakka untunttu omoodettiide biittaappe yedissana. Yaak'ooba zaaretsi simmiide, ayentto bochchennan saro de'ana; untuntta ay asaynne yashissenna. Taani Med'inaa Goday hawaa oday.

¹¹ Taani hinttena ashshanaw hinttenanna de'ay. Taani Med'inaa Goday hawaa oday. Taani hinttena laaleeddawaa ubbaa ubbaanna d'ayissana; shin hinttena ubbaanna d'ayissikke. Taani hinttena likke pirddan murana; muruwaa bayinnan hinttena ubbaanna c'oo yeddikke» yaagee.

¹² Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Hintte deshetsay pas'ennawaa; hintte madutsaykka iita.

¹³ Hintte yewuwaan hinttena maaddiyaawe baawa; hintte madutsaykka d'alii baawa; hinttew pas'uu baawa.

¹⁴ Hintte siik'otuu ubbatuu hinttena dogeeddino; untunttu hinttebaa giddikkino. Hinttena morkkiyaadan shoc'aad; mek'etsi bayinna Asay muriyaawaadan muraaddi. Ayaw gooppe, hintte bayzzuu dalggeedda; hintte nagaraykka dareedda.

¹⁵ Ha pas'enna hintte deshetsaw ayaw waassitee? Hintte bayzzuu dalggiide dirawunne hintte nagaray dariide diraw, hawaa hintte bolla taani ootsay.

¹⁶ «Shin hinttena biittaa kessi meedda ubbatuu meetettana; hintte morkketuu ubbatuukka omoodoo baana. Hinttena bonk'k'eeddawanttu bonk'k'ettana; hinttebaa olan akkeedawanttubaakka olan akkana.

¹⁷ Taani hinttew keekissana; hintte madutsaakka patsana. Ayaw gooppe, untunttu hinttena, «Hawanttu oletteeddawantta; S'iyoono giide

koyiyaawe baawa» yaagiino. Taani Med'inaa Goday hawaa oday» yaagee.

¹⁸ Med'ina Goday hawaadan yaagee; «Taani Yaak'ooba zaratuwaa golliyaa omoodettoodeppe guyye zaaraadde, ishalissana; untuntu de'iyaa sa'awukka k'arettana. Yerusaalame katamaykka kase bare koletteeddino, kaatiyaa golliikka kase bare sa'aan simmiide kees'ettana.

¹⁹ Yaan de'iyaa Asay ubbay galataa mazimuriyaanne nashshechchaa yetsaa yes's'ana. Taani untuntu payduwaa darissana; untuntu payduu laa"entso guus's'enna. Taani untuntu bonchchettedda deriyaa ootsana; untuntu kad'etikkino.

²⁰ Untuntu zeretsay beni wode de'uwaadan de'ana; untuntu maabaraykka ta sintsan min ek'k'ana. Untunta un"etsiyaawantta ubbaakka taani murana.

²¹ Untuntu kaappuu untuntu asaappe it-tuwaa gidanawaa; untunta mooddiyaawe untuntu giddoppe kesana. Taani Aa ta mata ahana; I taakko shiik'ana. Taani shiishshennan de'ishiina, s'aliide taakko shiik'anaw danddayiyaawe oonee? Taani Med'inaa Goday hawaa oday.

²² Hewaa diraw, hintte ta asaa gidana; taanikka hintte S'oossaa gidanawaa» yaagee.

²³ Be'ite, Med'inaa Godaa hank'k'uu gotiyaadan hanee; ikka sirimettiide, iiatuwaa huup'yaan yaana.

²⁴ Med'inaa Goday bare wozanaa halchchuwaa wurssiide polana gakkanaw, Aa ees's'iyaa hank'k'uu guyye simmenna. Hewaa guyyeppe yiyaa wodetuwaan hintte akeekana.

31

Israa'eeliyaa Asay Bare Biittaa Simmana

¹ Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «He wode taani Israa'eeliyaa yarattoo ubbaw S'oossaa gidana; untuntukka ta asaa gidanawaa» yaagee.

² Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Adaappe palaheedda Asay taappe aad'd'o keekkatetsaa Mela biittaan demmeedda. Israa'eeliyaa Asay shemppi akkanaw koyeedda wode,

³ taani Med'inaa Goday untunttoo haako saappe hawaadan yaagaade k'onc'c'aad; «Israa'eeliyaa asaw, taani hinttena med'inaa siik'uwaan siik'ay; ta aggena siik'uwaan taani hinttena taakko shiishshaad.

⁴ Israa'eeliyaa asaw, taani hinttena zaaret-saade kees's'ana; hinttekka kees'ettana. Zaaret-siidekka karabuwaa oyk'k'iide, nashettiyaawant-tunna yes's'ananne durana.

⁵ Hintte zaaretsiidekka Samaariyaa zoozetuwaa bolla woyniyaa turatuwaa tokkana; tokkeeddawanttu Aa teeran nashettana.

⁶ Efireema gezziyaan naagiyaawanttu, «Haayite; Med'inaa Godaakko, nu S'oossaakko, pude S'iyoonne ane boytte!» yaagiide s'eesiyaa wodii yaana» yaagaad» yaagee.

⁷ Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Yaak'ooba asaw nashshechchan yes's'ite; kawutetsatuwaa ubbaappe aad'd'iyaa Israa'eeliyaw hombboc'ite. Med'inaa Goday Israa'eeliyaa asaappe atteedawantta ashsheeda yaagiide galataa mazamuriyaa yes's'ite.

⁸ Be'ite, taani untunttu huup'issa bagga biit-taappe ahana; sa'aa gas'aappekka taani untuntta

shiishshana. K'ook'etuu, wobbatuu, shahaara mac'c'a asatuunne oytsay oyk'k'eedda mac'c'a asatuu untuntunna ittippe yaana; loytsi daro Asay bare biittaa simmana.

⁹ Taani untuntta zaaraadde ahiyaa wode, untuntu nashshechchaa daruwaan yeekkiiddenne woossiide yaana. Taani untuntta shaafaa lank'k'iyaana, untuntta d'ubbenna sitta ogiyaanna kaaletsana. Ayaw gooppe, taani Israa'eeliyaa asaw aawuwaa; Efireemikka taw bayira na'aa.

¹⁰ «Hinttenoo, kawutetsatoo, Med'inaa Godaa k'aalaa sisite! haako san, abbaa doonaan de'iyaa biittatuwaan hawaadan yaagiide awaayite; «Israa'eelatuwaa laaleeddawe I untuntta shiishshana; k'ay hentsanchchay bare wudiyaa dorssaa heemmiyaawaadan, I untuntta heemmana» yaagite.

¹¹ Ayaw gooppe, Med'inaa Goday Yaak'ooba zaratuwaa wozeedda; I untuntta untuntuppe minniyaawantuppe kushiyaappe ashsheeda.

¹² Untuntu yiide S'iyooone Deriyan nashshechchaw yes's'ana; untuntu Med'inaa Goday immiyaa keekkatetsan, katsaan, woyniyaa eessan, zayitiyaan, dorssaa maratuwaaninne miizzaa maratuwaan nashettana. Untuntu haatsaa loytsi ushsheedda ataakilttiyaa sa'aa mala gidanawaa; untuntu laa"entso shullikkino.

¹³ He wode geelayotuu nashettiide durana; wodallatuukka c'imatuukka nashettana. Taani untuntu yeekuwaa nashshechchaw laammanna; taani untuntta mintsetsana; untuntu kayyuwaa diraw taani untuntta nashshechchana.

14 Taani k'eesatoo daro k'umaa immana; ta asaykka ta keekatetsan kaallana. Taani Med'inaa Goday hawaa oday» yaagee.

S'oossay Israa'eeliyaa Maareedda

15 Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Yeeku-unne zilaassay Raama giyaa kataman sisetteedda; Raaheela bare naanaatoo yeekkaw; untunttu d'ayeedda diraw, agga giina, aggenaan is's'aaddu» yaagee.

16 Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Yeekkiyaawaa aggiide, hintte ayifiyaa afotsaa k'uc'c'ite. Ayaw gooppe, hintte ootseedda oosoo woytuwaa hintte akkana; morkkiyaa biittaappe hintte naanatuukka simmana. Taani Med'inaa Goday hawaa oday.

17 Hintte naanatuu barenttu biittaa simmanaw de'iyaa diraw, hinttew sintsanaw hidootay de'ee. Taani Med'inaa Goday hawaa oday.

18 «Efireema zaaretsi kayyottiide, hawaadan yaagiide odiyaawaa tumuwaappe taani sisaad; Neeni nuuna wad'ettibeenna korumaadan wad'd'aadda; nuunikka azazetibookko. Neeni Med'inaa Godaa nu S'oossaa gidiyaa diraw, ane nuuna zaara; nuuni neekko simmana.

19 Nuuni kase neeppe wora simmiide beeddo; shin ha"i paas'eeddo. Neeni nuuna mura simmina yeellatiide, nu tiraa bak'k'eeddo; nuuni nu yalagatetsaa laytsaa nagaraa diraw, kawusheed-donne yeellateeddo» yaageeddino.

20 «Tumu Efireeme taw al"o na'aa gidenee? I taani siik'iyaa na'aa gidenee? Ee! Taani daro gede Aa suntsaa dentseedda wode ubbaan, Aa

hassayiyaawaa aggabeyikke. Hewaa diraw, ta wozanay Aa laamotee; taani aw loytsi k'arettay. Taani Med'inaa Goday hawaa oday.

²¹ «Ogiyaan mallaa wotsite; mallaa mitsatuwaakka essite. Yaatiide hintte beedda ogiyaa akeekite. Israa'eeliyaa asaw, simmite; hintte katamatuwaakko simmite.

²² Hinttenoo, ammanuu bayinna Israa'eelattoo, awude gakkanaw toyilakattanitee? Med'inaa Goday sa'aa bollan itti ooratsabaa med'd'ana; hewenne, mac'c'a Asay attuma asaa yuushshuwaan ek'k'ana.»

S'oossaa Asay Sintsanaw Ishalana

²³ Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday, Israa'eeliyaa S'oossay, hawaadan yaagee; «Taani Israa'eeliyaa asaa omooduwaappe zaaraadde ahiyaa wode, Yihudaa biittaaninne Aa katamatuwaan untuntuu laa"entsuwaa, «Neenoo s'illotetsay de'iyaa sa'aw, nenoo geeshsha deriyaw, Med'inaa Goday neena anjjo» yaagana.

²⁴ Yihudaanne Yihudaan de'iyaa katamatuwaan ubbaan Asay de'ana; goshshanchchatuukka wudiyaanna yuuyyiyaa hentsanchchatuukka yaan de'ana.

²⁵ Taani daaburanchchatuwaa wolk'k'aa ooratsana; k'ay koshatiide gil'k'eeddawanntakka kalisana» yaagee.

²⁶ Hewan beegottaade ta yuushshuwaa s'eellaad; ta gem"ishuukka taw mal"o gem"ishuwaa gideedda.

²⁷ Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Taani Israa'eeliyaa biittaaninne Yihudaa biittan asaanne mehiyaa kuntsiyaa wodii yaana.

28 Unttuntu d'ok'ollanaw, kolanaw, aatsa aatsa yegganaw, d'ayissanawunne bayetsaa ahanaw dosaade naageeddawaa keeshshaa, unttunta zaaraadde gimbbanawunne tokkanaw dosaade naagana. Taani Med'inaa Goday hawaa oday.

29 «He wode asay, «Aawotuu gam'e woyniyaa teeraa miina, naanatuwaa achchay zil"eedda» yaagiide haasayiyaawaa aggana.

30 Shin Asay Ittuu Ittuu bare nagaran nagaran hayk'k'ana; gam'e woyniyaa teeraa miyaa asaa ubbaw Aa achchay achchay zil"ana» yaagee.

31 Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Taani Israa'eeliyaa asaananne Yihudaa asaana ooratsa c'aak'uwaa c'aak'k'etiyaa gallassatuu yaana.

32 He c'aak'k'uu taani unttunta Gibbs'eppe kessanaw unttuntu kushiya oyk'k'eedda wode, unttuntu mayzza aawotuwaana c'aak'k'eteedda c'aak'uwaa mala gidenna; taani unttunttoo asinaa mala gida uttinakka unttuntu ta c'aak'uwaa mentseeddino. Taani Med'inaa Goday hawaa oday.

33 Shin taani Med'inaa Goday he gallassat-uwaappe guyyiyaan Israa'eeliyaa asaanna c'aak'k'etana c'aak'k'uu hawaa: taani ta higgiiyaa unttuntu giddon wotsana; k'ay unttuntu wozanaanka s'aafana. Taani unttuntu S'oossaa gidana; k'ay unttuntukka ta asaa gidana.

34 Asay bare shooruwaa woy bare ishaa, «Med'inaa Godaa era» yaagiide tamarissiyaawaa aggana; ayaw gooppe, guutsaappe doommiide,

wogaa gakkanaw, untunttu ubbay taana erana. Taani untunttu naak'uwaa atto gaana; untunttu nagaraakka laa"entso hassaykke. Taani Med'inaa Goday hawaa oday» yaagee.

³⁵ Med'inaa Goday, aawaa gallassan poo'isseeddawe, aginayinne s'oolinttetuu k'ammen poo'anaadan higgiiyaa wotseeddawe, abbaakka k'aatsiide, beetay guummanaadan ootsiyaawe, Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Godaa geetettiyaawe, hawaadan yaagee;

³⁶ «Ha ek'k'iide de'iyaa med'etaa higgii ta sintsappe kichchooppe, he wode Israa'eeliyaa zeretsatuu ta sintsan med'inaw ta asaa gidiide de'iyaa attanawaa. Med'inaa Goday hawaa oday» yaagee.

³⁷ Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Bolla salotuu likkettanaw, woy garssa sa'aa baasuukka erettanaw danddayooppe, he wode taani Israa'eeliyaa zeretsatuwaa ubbaa, untunttu ootseedda bayzzuwaa ubbaa diraw, ta sintsappe diggana. Taani Med'inaa Goday hawaa oday» yaagee.

³⁸ Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Hanaani'eela Adussa Gimbbiyaappe doommiide, Zooziyaa Penggiyaa gakkanaw, Yerusaalame katamay taw, S'oossaw, katamaa gidiide, simmiide kees'ettiiyaa gallassatuu yaana.

³⁹ He katamaa zawaykka away wulliyaa baggaappe kaalli biide, Gaareeba zooziyaanne Go'a yuushshuwaa gakkanaw aakkana.

⁴⁰ Anhaa moogiyaanne bidintsaa oliyaa zanggaarayanne K'ediroona Zanggaaraappe

k'ommonna away doliyaa bagga baggana biide, Paraa Penggiyaa zooziyaa gakkanaw de'iyaa gadiyaa ubbay Med'inaa Godaw dummatiide, geeshsha gidanawaa. Hawaappe sintsanaw katamay med'inaw shodettennanne kolettenna» yaagee.

32

Ermaasi Gadiyaa Shammeedda

¹ Yihudaa Kaatii Sedek'iyaasi kaateteedda tammantsa laytsan, Baabloone Kaatii Naabukadanas'oori kaateteedda tammanne hosppuntsa laytsan Med'inaa Godaappe Ermaasaw kaalay yeedda.

² He wode Baabloone kaatiyaa olanchchatuu Yersaalame dooddeeddino; timbbitiyaa odiyaa Ermaasi Yihudaa kaatiyaa golliyaan de'iyaa, naagiyaawanttu dabaaban gorddetti utteedda.

³ Yihudaa Kaatii Sedek'iyaasi Aa hewan k'achchiide, hawaadan yaageedda; «Neeni ayaw hawaadan yaagaade timbbitiyaa oday? Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Be'a, taani ha katamaa Baabloone kaatiyaa kushiyan aatsaade immana hanay; immina I omooddana.

⁴ Yihudaa Kaatii Sedek'iyaasaw Baabloonatuwaa kushiyaappe kessi akka; I tumuwaappe Baabloone kaatiyaa kushiyan gelana. I Aa sintsan ek'k'iide, aanana haasayana; I Aa bare ayifiyaan be'ana.

⁵ Hewaappe guyyiyaan, Naabukadanas'oori Sedek'iyaasa Baabloone afana; taani aabaa be'ana gakkanaw, I yaan de'ana. Taani Med'inaa

Goday hawaa oday. Neeni Baabloonetuwaana olettiyaawaa gidoope, hewe neena kessenna yaagee» yaagaadda» yaageedda.

⁶ Ermaasi, «Med'inaa Godaa k'aalay he wode taakko hawaadan yaagiidde yeedda;

⁷ «Ne aawuwaa ishaa Shaaluuma na'ay, Hanaami'eeli neekko yiide, «Anatoota kataman de'iyaa ta gadiyaa shamma; ayaw gooppe, wozanaw dabbotay gatsiyaawe neena» yaaganawaa» yaageedda.

⁸ «Med'inaa Goday geeddawaadan, ta aawuwaa ishaa na'ay Hanaami'eeli taakko naagiyaawanttu dabaabaa yiide, «Biiniyaama biittan Anatootan de'iyaa ta gadiyaa shamma; gadiyaa wozanawunne buzotanaw bessiyaawe neena» yaageedda. Taani hewan Med'inaa Godaa k'aalaa gidiiyaawaa eraad.

⁹ Yaataade Anatoota kataman de'iyaa gadiyaa ta aawuwaa ishaa na'aa Hanaami'eelappe; shammaade I akkiyaa gatiyaa aw miizaanan likkaad; tammanne laappun s'agaraa biraa gideedda.

¹⁰ Shamaa paramaa markkatuu de'iyaa saan paramaade, ashagaade maatafaa an wotsaad; miishshaakka miizaanan likkaade immaad.

¹¹ «Hewaappe guyyiyaan, taani ashagetiide attametteedda shamaa hanotaa k'onc'c'isiyaa paramaanne attamettibeena shamaa hanotaa k'onc'c'isiyaa paramaa akkaad.

¹² Ta aawuwaa ishaa na'ay Hanaami'eeli, shamaa paramaa parameedda markkatuunne naagiyaawanttu dabaaban utteedda Ayihudatuu ubbay s'eellishshin, he shamaa paramaa

Mahiseeya na'aa na'aa, Neeriyaa na'aa Baarookkaw immaad.

¹³ Unttuntta sintsan taani Baaroka hawaadan yaagaade azazaad;

¹⁴ «Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday, Israa'eeliyaa S'oossay, hawaadan yaagee; «Daro wodiyaa gam"ana mala, ha shamaa hanotaa k'onc'c'isiyaa ashagetiide attametteedda paramaanne shamaa hanotaa k'onc'c'isiyaa attamettibeena paramaa akka afaade, urk'k'aappe med'etteedda otuwaan wotsa» yaagee.

¹⁵ Ayaw gooppe, Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday, Israa'eeliyaa S'oossay, hawaadan yaagee; «Ha biittan Asay zaariidekka golliyaa, gadiyaanne woyniyaa turaa tokkiyaa sa'aa shammana» yaagee» yaagaad» yaageedda.

Ermaasa Woosaa

¹⁶ Taani Neeriyaa na'aa Baarookkaw shamaa paramaa warak'ataa immeeddawaappe guyyiyaan, Med'inaa Godaa hawaadan yaagaade woossaad;

¹⁷ «Abeet Ubbaa Mooddiiyaa Med'inaa Godaw, neeni salotuwaanne sa'aa ne wolk'k'aama wolk'k'aaninne ne mic'eteedda kushiyan med'd'aadda! New danddayettennawe ubbakka baawa.

¹⁸ Neeni sha"atoo aggena siik'uwaa besaasa; shin aawotuwaaw bayzzuwaaw untunttu naanatuwaaw bolla zaaraasa. Abeet d'ok'k'anne wolk'k'aama S'oossaw, ne sunsay Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Godaa geetettee.

19 Ne zorii wolk'k'aama; ne ootsiyaa oosuukka wolk'k'aama. Asaa ogiyaa ubbaa neeni be'aasa; asaw ubbawukka Aa ogiyaadaaninne Aa oosuwaadan zaaraasa.

20 «Neeni Gibs'en malaataanne ooratsabaa ootsaadda; hachchi gakkanawukka ha ooratsa oosotuwaas Israa'eeliyaa asaa gidдонinne hara kawutetsatuwaas ubbaa gidдон ootsiyaawaa agga beyikka. Hewaappe denddeeddawaan ne suntsay ubba saan eretteedda.

21 Neeni ne asaa Israa'eeliyaa Gibs'eppe malaataaninne ooratsaban, ne mino k'esiyaaninne ne yeddeedda kushiyan, k'ay wolk'k'aama dagamaan kessaadda.

22 Unttuntu mayzza aawaatoo neeni immanaw c'aak'keedda biittaa, maatsayne eessay gog-giyaa ha biittaa unttunttoo immaadda;

23 unttuntu ha biittaa geliide laatteeddino. Shin unttuntu new azazettibeykkino; ne higg-iyaa akka kaallibeykkino; unttuntu ootsanaadan neeni azazeeddawaa ubbaakka ootsibeykkino. Hewaa diraw, neeni unttuntu bolla ha bashshaa ubbaa ahaada.

24 «Be'a, Baabloonetuu katamaa oyk'k'anaw gimbbiyaa yuushshuwaan biittaa dooriide dooddi de'iino; olaappe, koshaappenne iita harggiyaappe denddeeddawaan, katamay unttuntunna olettiyaa Baabloonatuwaas kushiyan aad'd'iide imetti de'ee. Neeni ha'i be'iyawaadan, ne geeddawe ubbay poletteedda.

25 Abeet Ubbaa Mooddiyaa Med'inaa Godaw, katamay Baabloonetoo imettanaw hanoodekka, neeni taana, «Markkatuwaa s'eesaade, shaluwaan

ha gadiyaa shamma» yaagaadda» yaagaade woosaad.

²⁶ Hewaappe guyyiyaan, Med'inaa Godaa k'aalay Ermaasaw hawaadan yaagiidde yeedda;

²⁷ «Taani Med'inaa Godaa, asaa ubbaa S'oossaa. Taw danddayettennawe de'ii?» yaageedda.

²⁸ Hewaa diraw, Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Taani ha katamaa Baabloonetoonne Baabloone Kaatiyaa Naabukadanas'ooraw aatsaade immana; untuntu Aa oyk'k'ana.

²⁹ Ha katamaa bolla olaw keseedda Baabloonetuu yiide, katamaa taman s'uuggana; golliyaa bollan dembbayiide ootseeddino Ba'aalaw is'aanaa c'uwaysiidinne hara s'oossatoo ushshaa yarshshuwaa gussiide, taana hank'k'etseedda asatuu de'eedda golletuwaakka s'uuggana.

³⁰ «Israa'eeliyaa asayenne Yihudaa Asay barenttu yalagatetsaappe doommiiide, ta sintsan iitabaa ootseeddinoppe attina, harabaa ootsibeykkino; untuntu barenttu kushiyan ootseedda oosuwaan taana hank'k'etseeddino yaagee Med'inaa Goday.

³¹ Kees'etteedda wodiyaappe hachchi gakkanaw, ha katamaa asatuu taana hank'k'etseeddinonne yiloyeeddino; hewaa diraw, taani ha katamaa ta sintsappe d'ayissana.

³² Israa'eeliyaa asayenne Yihudaa asay, untuntu kaatetuunne kaappatuu, untuntu k'eesatuu nne timbbitiyaa odiyaawanttu ootseedda iita oosuwaa ubbaan taana hank'k'etseeddino.

³³ Unttuntu barenttu som"uwaa aggiide, barenttu zokkiyaa taw zaareeddino. Taani untunta zaara zaaraadde tamarissintokka, untuntu sisibeykkinonne seeraakka akkibeyikkino.

³⁴ Unttuntu sheneyiyaa barenttu eek'atuwaa ta suntsan s'eesettedda Geeshsha Golliiyaa gidдон essiide tunisseeddino.

³⁵ Unttuntu barenttu attuma naanatuwaanne mac'c'a naanatuwaa Molooka eek'aw yarshshanaw Hinnooma Zanggaaraan Ba'aalaw yarshshiyaa d'ok'k'a sa'atuwaa giigisseeddino. Unttuntu hewaa ootsana mala, taani untunta azazabeykke; Yihudaa asaa untuntu nagaraa oosissanaw hewaa mala sheneyiyaawaa ootsanawe ta wozanaan ubbakka aad'd'ibeenna» yaageedda.

*S'oossay Israa'eeliyaa Asaa
Zaaraade Ishalissana Yaageedda*

³⁶ Hintte Yerusaalame asay, «Ha katamay olan, koshaaninne iita harggiyaan Baabloone kaatiyaa kushiyan aad'd'iide imettana» yaageedda ha katamaabaa Med'inaa Goday Israa'eeliyaa S'oossay hawaadan yaagee;

³⁷ «Be'ite, taani ta suulo hank'k'uwaaninne ta wolk'k'aama yiluwaan untunta laaleedda biitaa ubbaappe shiishshana; ha sa'aa zaaraadde ahaade, untuntu sarotetsaan de'anaadan ootsana.

³⁸ Unttuntu ta asaa gidana; taanikka untuntu S'oossaa gidana.

³⁹ Unttuntu taw med'inaw yayana mala, taani untunttoo itti wozanaanne itti ogiyaa immana; hewe untunttoonne untunttuppe guyyiyaan, untuntu naanaato lo"a gidanawaa.

⁴⁰ Taani untunttunna med'inaw k'aalaa c'aak'uwaa c'aak'k'etana. He c'aak'uwaan taani untunttoo lo"obaa ootsiyaawaa aggikke; untuntu taappe wora simmenna mala, taani untuntu taw yayanaadan ootsana.

⁴¹ Taani untunttoo lo"obaa ootsiyaawaadan nashettana; k'ay taani ta kumentsaa wozanaap-penne ta kumentsaa shemppuwaappe ha biittan untunta tumuwaappe tokkana» yaagee.

⁴² K'aykka Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Taani ha asaa bolla ha iita bayetsaa ubbaa aheed-dawaadan, hewaadankka taani untunttoo im-mana geedda lo"obaa ubbaa immana.

⁴³ Hintte, «Ha biittay asaykka mehiikka de'enna, ayinne bayinna biittaa gidanawaa; I Baabloone-too imetti kichcheedda» yaageedda biittan Asay zaaretsiide, gadiyaa shammana.

⁴⁴ Asay gadiyaa shaluwaan shammana; markkaa sintsan paramaa paramiide, maatafaa wotsana. Hawe ubbay Biiniyaama biittan, Yersaalame yuushshuwaan de'iyaa heeratuwaan, Yihudaa katamatuwaan, gezziyaan de'iyaa katamatuwaan, zooziyaappe garssaana de'iyaa katamatuwaaninne Neegeeba mela biittaa katamatuwaa ubbaan hanana. Ayaw gooppe, taani untuntu zaaraadde ishalissana. Med'inaa Goday hawaa oday» yaagee.

*S'oossay Laa"entsuwaakka Israa'eeliyaa
Asaa Ishalissana Yaageedda*

¹ Ermaasi biro naagiyaawanttu dabaa-ban de'ishiina, Med'inaa Godaa k'aalay laa"entsuwaakka yeedda.

² Sa'aa med'd'eedda Med'inaa Goday, giigissi-ide Aa sa'aan wotseedda Med'inaa Goday, Aa sunsaykka Med'inaa Godaa geetettiyaawe taana hawaadan yaagee;

³ «Neeni taana S'eesa; taani new koyana; neeni erenna woggabaanne wolk'k'aamabaa taani new odana.

⁴ Baabloonatuwaa biittaa dooriita, dooddetsaanne mashshaa diggana mala, dirssaa gimbbiyaa minisanaw koleedda ha katamaa golletuwaabaanne Yihudaa kaatetuwaa golletuwaabaa taani Med'inaa Goday, Israa'eeliyaa S'oossay oday.

⁵ Hinttenana olettanawunne taani ta hank'k'uwaaninne yiluwaan shoc'ana asatuwaa anhaa he sa'atuwaan kuntsanaw Baabloonetuu geliino. Ayaw gooppe, untunttu iitatetsaa ubbaa diraw, taani ha katamaappe ta som"uwaa gentsaad.

⁶ «Gidooppenne, taani ha katamaanne an de'iyaa asaa zaaraadde patsana; untunttu pas'atetsaakka zaarana; loytsi daro saruwaanne woppa de'uwaa taani untunttoo immana.

⁷ Yihudaa asaanne Israa'eeliyaa asaa omooduwaappe zaaraadde ishalissana; untunttu kase de'eeddawaadan ootsaade taani untuntta gimbbana.

⁸ Untunttu taana naak'k'eedda nagaraa

ubbaappe taani untuntta geeshshana;
geeshshaade untunttu taana naak'k'eedda
naak'uwaanne makkaledda makkala ubbaa
atto yaagana.

⁹ Hewaappe guyyiyaan, Yersaalame katamay
taw nashshechchaa, bonchchuwaanne galataa
sa'aan de'iyaa kawutetsatuwaa ubbaa sintsan
ahana. Taani Yersaalame asaw ootsiyaa
lo"obaanne he katamaw ahiyaa duretetsaanne
sarotetsaa sisiide, kawutetsatuu ubbay yashshan
kokkorana» yaagee.

¹⁰ Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Hintte,
«Asayinne mehii bayinna mela biittaa» geedda
ha sa'atuwaan, asayinne mehii bayinna Yihu-
daa katamatuwaaninne Yersaalame ogetuwaan,
nashshechchaanne ililssaa kooshshay,

¹¹ bullachchiyaawaanne bullachchettiyaan
kooshshayinne Med'inaa Godaa Geeshsha
Golliiyaa galataa yarshshuwaa ahiidde, hawaadan
yaagiide yes's'iyaa asaa kooshshay sisettana.

«Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Godaa galatite;
ayaw gooppe, I keeka.

Aggena Aa siik'uu med'inaawaa» yaagiino.

Ayaw gooppe, «Taani untuntta omooduwaappe
zaaraadde untunttu biittaa ahana; untuntta
kase de'eeddawaadan ootsaade, taani ishalis-
saade wotsana» yaagee Med'inaa Goday.

¹² Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday
hawaadan yaagee; «Ha asayinne mehii bayinna

ayinne baynna biittaaninne an de'iyaa katamatuwaan hentsanchchatuu barenttu dorssaa wudiyaa allas's'issiyaa gadii de'ana.

¹³ Gezziyaan de'iyaa katamatuwaan, zooziyaappe garssaana de'iyaa katamatuwaan, Neegeeba mela biittaan de'iyaa katamatuwaan, Biiniyaama biittan, Yersaalame yuushshuwaan de'iyaa heeratuwaaninne Yihudaa katamatuwaan hentsanchchatuu barenttu dorssaa zaaretsiide payduwaan. Taani Med'inaa Goday hawaa oday» yaagee.

¹⁴ Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Taani Israa'eeliyaa asawunne Yihudaa asaw ootsana geedda lo"o k'aalaa poliyaa gallassatuu yaana;

¹⁵ he gallassatwaaninne he wodetuwaan taani Daawita zariyaappe itti s'illo Aac'aa dentsana; I he biittan suure pirddaanne s'illotetsaa ootsana.

¹⁶ He wode Yihudaa Asay attana; Yersaalame asaykka woppu giide de'ana; ha katamaykka Med'inaa Godaa, Nu S'illotetsaa yaagetti s'eesettana.

¹⁷ Daawita zeretsaappe Israa'eeliyaa kawutetsaa araatan uttiyaa Asay ubbakka d'ayenna.

¹⁸ Hewaadankka, s'uuggiyaa yarshshuwaa, katsaa yarshshoonne hara yarshshuwaa ubbaa gede yarshshanaw Leewiyaa zariyaappe k'eesiyaa gidiyaa Asay med'inawukka ta sintsan d'ayenna. Taani Med'inaa Goday hawaa oday» yaagee.

¹⁹ Med'inaa Godaa k'aalay Ermaasakko yeedda.

²⁰ Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Taani gallassaananne k'ammaana k'aalaa c'aak'uwaa

c'aak'k'etaad; he c'aak'uwaan untunttu barent-too keerettedda wodiyaan simeretteeddino. He gallassaanne k'ammaa c'aak'uwaa hintte laammanaw danddayooppe,

²¹ taani Aa zariyaappe kawutetsaa araatan uttana Asay ubbakka d'ayennaadan, ta k'oomaa Daawitenna c'aak'k'eteedda c'aak'uwaa laammana; k'ay ubbatoo taw ootsiyaa, Leewiyaa zare gidiyaa k'eesetuwaana c'aak'k'eteedda c'aak'uwaakka laammana.

²² Taani ta k'oomaa Daawita zeretsatuwaanne ta sintsan ootsiyaa Leewiyaa zare k'eesetuwa paydanaw danddayettenna saluwaa s'oolinttetuwaadaaninne makkina wurena abbaa shafiyaadan c'orayana» yaagee.

²³ Med'inaa Godaa k'aalay k'aykka Ermaasakko hawaadan yaagiidde yeedda;

²⁴ «Ha asay, «Med'inaa Goday bare dooreedda laa"u kawutetsatuwaa, Israa'eeliyaanne Yihudaa aggi basheedda» yaagiide haasayiyaawaa neeni akeekabeyikkii? Untunttu ta asaa kad'iide, barena danddayeedda kawutetsaa kesikkino gide k'oppiino.

²⁵ Taani Med'inaa Goday gallassaananne k'ammaana c'aak'k'eteedda c'aak'uwaanne saluwaanne sa'aa higgiiyaa mintsabeennabaa gidintto,

²⁶ taani Yaak'ooba zeretsatuwaanne ta k'oomaa Daawita zeretsatuwaa agga bashana; yaatabeennawaa gidintto, Abrahaama, Yisaak'anne Yaak'ooba zaratuwaa bolla kaateyanaw Daawita zeretsaa doorennan aggana. Taani ta asaa maarana; taani untuntta zaaraadde ishalissana» yaageedda.

Ermaasa Duma Duma Oosotuwaa

34

*Kaatiyaa
Timbbitiyaa*

Sedek'iyaasaw

Odetteedda

¹ Baabloone Kaatii Naabukadanas'oori, Aa olanchchatuu ubbaynne I mooddiyaa kawutetsatuwaan Asay ubbay, Yerusaalamenne Yerusaalame yuushshuwaan de'iyaa katamatuwaa ubbaa oliyaa wode, ha k'aalay Med'inaa Godaappe Ermaasaw yeedda;

² Med'inaa Goday Israa'eeliyaa S'oossay hawaadan yaageedda; «Ba; baade Yihudaa Kaatiyaa Sedek'iyaasa hawaadan yaaga; Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Be'a, taani ha katamaa Baabloone kaatiyaa kushiyan aatsaade immana; I ha katamaa taman s'uuggana.

³ Neeni Aa kushiyaappe kessa akkakka; neeni omoodettananne aw aad'd'a imettana. Neeni ne ayifiyaan Baabloone kaatiyaa be'ana; ikka neenana haasayana. Hewaappe guyyiyaan, neeni Baabloone biittaa baana yaagee.

⁴ « «Gidooppenne, Yihudaa Kaatiyaw Sedek'iyaasaa, Med'inaa Goday giyaawaa sisa! Newaa Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Neeni olan hayk'k'akka;

⁵ neeni saro hayk'k'uwaa hayk'k'ana. Neepe kase de'eedda kaatetuwwa bonchchoo, ne mayzza aawaatoo is'aanaa c'uwayeeddawaadan, Asay ne bonchhookka is'aanaa c'uwissana. Yaatiide, Aayyee nu kaatiyaw yaagiide new yeekkana.

Taani Med'inaa Goday hawaa oday» yaagee» yaa-gaade oda» yaageedda.

⁶ Hewaappe guyyiyaan, timbbitiyaa odiiyaa Ermaasi ha timbbitiyaa ubbaa Yihudaa Kaatiyaa Sedek'iyaasaw Yerusaalamen odeedda.

⁷ He wode Baabloone kaatiyaa olanchchatuu Yerusaalame katamaanne Yihudaan atteeda katamatuwaa oleeddino. Laakishanne Azeek'a geetetiyyaa katamatuwaa s'alalay Yihudaan atteeda gimbbetteedda katamatuwaa.

*Ayiletuwaa Ayiletetsaappe Kessiyaa
Awaayuwaa*

⁸ Kaatii Sedek'iyaasi ayiletuwaa ayiletetsaappe kessiyaa awaayuwaa awaayanaw Yerusaalamen asaa ubbaanna k'aalaa c'aak'uwaa c'aak'k'eteeddawaappe guyyiyaan, Ermaasaw Med'inaa Godaappe k'aalay yeedda. He awaayuu,

⁹ «Asay ubbay bare Ibraawe attuma asatuwaanne mac'c'a asatuwaa ayiletetsaappe kesso; ooninne Ayihuda asaa gideedda bare ishaa ayile ootsoppo» yaagee.

¹⁰ Hewaa diraw, Asay ubbayanne kaappatuu ubbay c'aak'k'eteedda c'aak'uwaadan, barenttu attumanne mac'c'a ayiletuwaa ayiletetsaappe kessanawunne laa"entso zaariide ayileyenana agganaw mayyeeddino; untuntta ayiletetsaappe kesseeddino.

¹¹ Shin barenttu k'ofaa laammiide, ayiletetsaappe kesseedda barenttu attumanne mac'c'a ayiletuwaa zaariide ayileyeeddino.

¹² Hewaappe guyyiyaan, Med'inaa Godaa k'aalay Ermaasakko yeedda.

13 Med'inaa Goday Israa'eeliyaa S'oossay hawaadan yaagee; «Taani hintte mayzza aawotuwaaw Gibs'eppe, ayiletetsaa biittaappe kesseedda wode, untuntunna k'aalaa c'aak'uwaaw c'aak'k'a uttaad.

14 He k'aalaa c'aak'uwaaw maaran, «Ibraawe ay-illii de'iyaa Asay ubbay, ayiletuwaaw usuppun laytsaa oosissi simmiide, laappunsa laytsi ayiletessaappe kessi yeddite» yaagaade azazaad. Shin hintte mayzza aawotuu taani odiyaawaa sisenan is's'eeddino taw azazettibeykkino.

15 Hinttekka mata wodiyaappe kase hintte nagaraa aggiide, ayiletuwaaw ayiletessaappe kessanaw awaayeeddita; ta sintsan likkebaa ootseeddita. K'ay hewaa ootsanaw ta sintsan, ta suntsay s'esettiyaa ta Geeshsha Golliyaan c'aak'uwaaw c'aak'k'eteeddita.

16 Shin ha"ikka hintte hintte k'ofaa laammiide, ta suntsaa tunisseeddita. Wootiide gooppe, untuntu koyeeddawaadan, ayiletessaappe kesseedda hintte attumanne mac'c'a ayiletuwaaw zaariide ayileyeedita.

17 «Hewaa diraw, taani Med'inaa Goday odiyaawe hawaa: hintte taw azazettenan is's'iide, hintte ishaa woy hintte shooruwaaw ayiletessaappe kessiyaa awaayuwaaw awaayibeykkita. Be'ite, hintte bolla olay iita harggiinne koshay kesana mala, taani awaayay. Taani hinttena sa'aa bolla de'iyaa kawutetsatoo dagama ootsana.

18 Ta k'aalaa c'aak'uwaaw mentseedda asaa, ta sintsan k'aalaa c'aak'k'eteeddita c'aak'uwaaw k'aalatuwaaw naagennan is's'eedda asaa, untuntu

c'aak'k'oo shukkiide, bagga bagga kessi maaran wotsiide, laa"u baggaappe gidduwaana aad'd'iide, he maraadan taani untuntta ootsana.

¹⁹ He asatuukka Yihudaa kaappatuwaa, Yerusaalame kaappatuwaa, biittaa mood-diyaawantta, k'eesetuwaanne maaran wotseedda maraa ashuwaa gidduwaana mentseedda asaa ubbaa.

²⁰ Taani untuntta untuntu morkkatuwaa kushiyaaninne untuntta wod'anaw koyiyaa asatuwaa kushiyan aatsaade immana; untuntu anhay saluwaa kafotoonne sa'aa do'atoo k'uma gidanawaa.

²¹ «Taani Yihudaa Kaatiyaa Sedek'iyyaasanne Aa kaappatuwaakka untuntu morkkatuwaa kushiyan, untuntta wod'anaw koyiyaawanttu kushiyaaninne hinttena oliyaawaa aggeeda Baabloone kaatiyaa olanchchatuwaa kushiyan aatsaade immana.

²² Taani Med'inaa Goday Baabloone olanchchatuwaa azazana; untuntu ha katamaa simmana. Untuntu ha katamaa olana, omooddananne taman s'uuggana. Yihudaan de'iyaa katamatuwaakka Asay de'enna ayinne bayinna sa'aa ootsana» yaagee.

35

Ermaasanne Rekaaba Yaratuwaa

¹ Iyoosiyaasa na'aa Yihudaa Kaatiyaa Iyo'ak'eema laytsan, Ermaasaw Med'inaa Godaappe k'aalay hawaadan yaagiidde yeedda;

² «Rekaaba yara gidiyaa asaakko baade, untuntunna haasaya. Geeshsha Golliyaa kifiletuwaappe ittuwaa giddo gelissaade woyniyaa eessaa untunttoo imma» yaageedda.

³ Baade, Habaadiiniyaa na'aa na'aa, Ermaasa na'aa Ya'azaaniyaa, Aa ishatuwaanne Aa attuma naanatuwaa ubbaa, hewaa giyaawe Rekaaba yaraa muliyaa akkaade,

⁴ Med'inaa Godaa Golliyaa ahaad. Yigidaaliyaa na'aa, timbbitiyaa odiyaa Hanaana erissiyaa k'oomatuwaa kifiliyaa untuntta gelissaad. He kifilii penggiyaa naagiyaa Shaaluuma na'aa Ma'iseeya kifiliyaappe bolla baggana, kaappotuwaa kifiliyaa matan de'ee.

⁵ Hewaappe guyyiyaan, taani Rekaaba yaratuwaa sintsan woyniyaa eessay kumeedda s'uggatuwaanne s'uu'atuwaa wotsaade, «Woynniyaa eessaa ushite» yaagaad.

⁶ Shin untunttu zaariide, «Nuuni woyniyaa eessaa ushokko; ayaw gooppe, nu mayzza aawuwaa Rekaaba na'ay Yonadaabi nuuna, «Hinttekka hintte naanatuukka woyniyaa eessaa med'inaw ushoppite.

⁷ K'ay golliyaa kees's'oppite; zeretsaa zeroppite; woyniyaa turaakka tokkoppite. Hewaa aggiide, dunkkaane giddon de'ite. Yaatooppe hintte adussa laytsaa ha biittan de'ana» yaageedda.

⁸ Nu mayzza aawuwaa Rekaaba na'ay Yonadaabi nuuna azazeedda ubbaw nuuni azazetteeddo. Nuuni, woy nu mac'c'a asatuu, woy nu attuma naanatu, woy nu mac'c'a naanatu nu de'uwaa laytsaa ubbaan woyniyaa eessaa ushibeykko;

⁹ de'iyaa golliyaakka kees's'ibeykko; woyniyaa turaa sa'ay, woy goshshay, woy zeretsaykka nuw baawa.

¹⁰ Nuuni dunkkaane gidдон de'eeddo; nu mayzza aawuu Yonadaabi azazeedda ubbawukka azazetteeddo.

¹¹ Shin Baabloone Kaatii Naabukadanas'oori nu biittaa bolla woraajjeedda wode, «Baabloone-tuwaanne Sooretuwaa olanchchatuwaappe at-tanaw, haa Yersaalame ane boytte» yaageedda. Ha"i nuuni Yersaalamen de'iyawe hewaassa» yaageeddino.

¹² Hewaappe guyyiyaan, Med'inaa Godaa k'aalay Ermaasaw yeedda.

¹³ Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday, Is-
raa'eeliyaa S'oossay hawaadan yaagee; «Ba; baade Yihudaa asanne Yersaalame asaa hawaadan yaaga; «Ta k'aalaa sisiyaawaanne taani tamaris-seeddawoo azazettiyaawaa ayaw is's'eedditee? Taani Med'inaa Goday hawaa oday.

¹⁴ Rekaaba na'ay Yonadaabi bare attuma naanatuwaa woyniyaa eessaa ushennaadan azazeedda azazuwaa untunttu naageeddino; untunttu barenttu mayzza aawuwaa azazoo azazetteedda diraw, hachchi gakkanaw woyniyaa eessaa ushokko. Hinttew zaara zaaraadde oday; shin hintte taani odiyaawaa sisibeykkita.

¹⁵ K'ay taani zaara zaaraadde timbbitiyaa odiyaa ta k'oomatuwaa ubbaa hinttekko yeddaad; untunttu, «Hintte ubbaykka hintte iita ogiyaappe ha"i simmite; hintte oosuwaakka loytsite; hara s'oossatoo goynnoppitenne ootsoppite. Yaatooppe, taani S'oossay hinttewunne hintte

mayzza aawaatoo immeedda biittan hintte de'ana» yaageeddino. Shin hintte taani odiyaawaa sisanaw hintte haytsaa taakko yeggikkita.

¹⁶ Rekaaba na'aa Yonadaaba zeretsatuu untuntu mayzza aawuu untuntta azazeedda azazuwaa poleeddino; shin ha Asay taw azazettibeenna» yaaga» yaagee.

¹⁷ Hewaa diraw, Med'inaa Goday S'oossay, Ubbaappe Wolk'k'aamay, Israa'eeliyaa S'oossay hawaadan yaagee; «Sisite, taani Yihudaa asaa bollanne Yerusaalamen de'iyaawanttu bolla ahana geedda iitabaa ahana. Ayaw gooppe, taani untunttoo odaad; untuntu sisennan is'seeddino. Taani untuntta s'eesaad; s'eesina untuntu koyennan is'seeddino» yaagee.

¹⁸ Hewaappe guyyiyaan, Ermaasi Rekaaba yatuwaa hawaadan yaageedda; «Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday, Israa'eeliyaa S'oossay hinttena hawaadan yaagee; «Hintte hintte mayzza aawuwaa Yonadaabaw azazetteedda diraw, Aa wogaa kaalleedda dirawunne I azazeeddawaa ubbaakka poleedda diraw,

¹⁹ Rekaaba na'ay Yonadaabi taw Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Godaw Israa'eeliyaa S'oossaw ootsiyaa attuma asaa awudenne d'ayenna» yaagee» yaageedda.

36

*Baaruki S'aatsaa Mas'aafaa Asaw
Nabbabeedda*

¹ Iyoosiyaasa na'ay Yihudaa Kaatii Iyo'ak'eemi kaateteedda oyddentso laytsan, Med'inaa Goday Ermaasa hawaadan yaageedda;

² «Itti s'aatsa mas'aafaa akkaade, taani Iyoosiyaasa wodiyaan koyiro new odeedda gallasaappe doommaade, hachchi gakkanaw Israa'eeliyaa bolla, Yihudaa bollanne hara kawutetsatuwaa ubbaa bolla haasayeedda k'aalaa ubbaa s'aafa.

³ Taani Yihudaa asaa bolla ahana gaade halchcheedda boshaa ubbaa sisiide, ooni erii, untunttu barenttu iita oosuwaappe simmanent-tonne. Taani untunttu naak'uwaanne untunttu nagaraa atto gaana» yaageedda.

⁴ Hewaa diraw, Ermaasi Neeriyaa na'aa Baaroka s'eeseedda; Med'inaa Goday aw odeeddabaa ubbaa Baarookkaw odina, I s'aatsa mas'aafan s'aafeedda.

⁵ Hewaappe guyyiyaan, Ermaasi Baaroka, «Taani k'asho golliyaan de'iyaa diraw, Med'inaa Godaa Geeshsha Golliyaa gelanaw danddaykke.

⁶ Hewaa diraw, neeni Asay s'oomiyaa gallassi Med'inaa Godaa Golliyaa baade, taani odina, neeni s'aatsa mas'aafan s'aafeedda Med'inaa Godaa k'aalaa untunttoo nabbaba; barenttu kata-matuwaappe yeedda Yihudaa asaw ubbawukka nabbaba.

⁷ Ha asaa bolla Med'inaa Goday awaayeedda hank'k'uunne yiluu iita gidiyaa diraw, ooni erii, untunttu barenttu iita oosuwaappe simmiide, Med'inaa Godaa woossanenttonne» yaageedda.

⁸ Neeriyaa na'ay Baaruki timbbitiyaa odiyaa

Ermaasi azazeeddawaadan, Med'inaa Godaa Golliyaan Med'inaa Godaa k'aalaa ubbaa nabbabeedda.

⁹ Iyoosiyaasa na'ay Yihudaa Kaatii Iyo'ak'eemi kaateteedda ichcheshentso laytsan, udduppuntsa aginaan, Yerusaalamen de'iyaa asawunne Yihudaa katamatuwaappe yeedda asaw ubbaw Med'inaa Godaa sintsan s'oomanaadan awaayeeddino.

¹⁰ Baaruki Med'inaa Godaa Geeshsha Golliyaan, k'ommo bagga dabaaban, Ooratsa Penggiyaa giyaasan de'iyaa, s'aafiyaa Saafaana na'aa, Gamaariyaa kifiliyaan ek'k'iide, Ermaasa k'aalay s'aafettiide s'aatsa mas'aafaa asaw ubbaw nabbabeedda.

Baaruki S'aatsaa Mas'aafaa Kaappatoo Nab-babeedda

¹¹ Saafaana na'aa na'ay, Gamaariyaa na'ay Mikaayi mas'aafaappe Med'inaa Godaa k'aalaa Baaruki nabbabishina siseedda wode,

¹² kaatiyaa golliyaan s'aafii uttiyaa kifiliyaa beedda. I biyaa wode, s'aafii Elishamaa'i, Shamaa'iyaa na'ay Dalaayi, Akiboora na'ay Elnaataani, Saafaana na'ay Gamaarii, Hanaaniyaa na'ay S'idik'eenne hara kaappatuu hewan utteeddino.

¹³ Baaruki asaw mas'aafaappe nabbabishina siseedda k'aalaa ubbaa Mikaayi untunttoo odeedda.

¹⁴ Kaappatuu Nataaniyaa na'aa Yihuda Baaruukakko kiittiide, «Asaw neeni nabbabeedda mas'aafaa akkaade haaya» yaageeddino. Nataanii Sheleemiyaa na'aa; Sheleemi Kuusha

na'aa. Yaagina Baaruki mas'aafaa akkiide, untunttukko yeedda.

¹⁵ Untunttukka Aa, «Ane uttaade, nuw mas'aafaa nabbaba» yaageeddino.

Baaruki mas'aafaa nabbabeedda.

¹⁶ I nabbabeedda k'aalaa ubbaa siseeddino; ubbaykka yayyiide, Ittuu ittuwaa s'eelliide, Baaroka, «Ha k'aalaa ubbaa nuuni kaatiyaw odanaw koshshee» yaageeddino.

¹⁷ K'aykka zaariide Baaruka, «Neeni ha k'aalaa ubbaa wootaade s'aafeddentto nuw oda. Hawaa new Ermaasi bare doonaappe odina s'aafaadii?» yaageeddino.

¹⁸ Baaruki, «Ee, ha k'aalaa ubbaa Ermaasi bare doonaappe taw odeedda; taani k'alamiyaan ha s'aatsa mas'aafan s'aafaad» yaageedda.

¹⁹ Unttuntu Baaroka, «Neeninne Ermaasi biide k'osettite; hintte de'iyaa sa'aakka ooninne eroppo» yaageeddino.

Kaatii S'aatsaa Mas'aafaa S'uuggeedda

²⁰ Kaappatuu mas'aafaa s'aafiyaa Elishamaa'a kifiliyaan wotsowaappe guyyiyaan, kaatii de'iyaa dabaabaa biide, haneeddawaa ubbaa kaatiyaw odeeddino.

²¹ He mas'aafaa ahana mala, kaatii Yihuda kiitteedda; Yihuday s'aatsa mas'aafaa Elishamaa'a kifiliyaappe ahiide, kaatiyawunne Aa yuushshuwaan ek'k'eedda kaappatoo nabbabeedda.

²² Udduppuntsa aginaan sa'ay balgguwaa gidiyaa diraw, kaatii balgguwaa aatsiyaa golliyaan utteedda. He wode kaatiyaa sintsan de'iyaa c'ooc'iyaan tamay ees's'ee.

23 Yihuday heezzu woy oyddu sa'atuwaa nabbabeeddawaappe guyyiyaan, kaatii he sa'atuwaa s'aatsa mas'aafaappe sans's'iyān k'ans's'i k'ans's'iide, taman oleedda; hewaadan ootsiide, he mas'aafaa mulennakka s'uuggi aggeeda.

24 Ha k'aalaa ubbaa sisiidekka kawuunne aanana ootsiyaa kaappatuu ayinne yayy-ibeykkino; woy kayyotiide, barenttu mayuwaa peed'ibeykkino.

25 Haray atto Elnaataani, Dalaayinne Gamaarii kaatii he mas'aafaa s'uuggennaadan woossinakka, untunttu woosaa sisennan is's'eedda.

26 Kaatiyaa na'aa Yiraahima'eela, Aziri'eela na'aa Saraayanne Abddi'eela na'aa Sheleemiyaa, s'aafiyaa Baarokanne timbbitiyaa odiyaa Ermaasa oyk'k'ana mala kaatii azazeedda. Shin Med'inaa Goday untuntta k'oseedda.

Ermaasi Zaari S'aafeedda S'aatsaa Mas'aafaa

27 Ermaasi odina, Baaruki s'aafeedda k'aalay de'iyaa mas'aafaa kaatii s'uuggi simmina, Med'inaa Godaa k'aalay Ermaasakko hawaadan yaagiidde yeedda;

28 «Ha"ikka hara s'aatsa mas'aafaa akkaade, Yi-hudaa Kaatii Iyo'ak'eemi kase s'uuggeedda s'aatsa mas'aafaa giddon de'iyaa k'aalaa ubbaa s'aafa.

29 K'ay Yihudaa Kaatiyaa Iyo'ak'eema hawaadan yaaga: «Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Neni, Baabloone kaatii tumuwaappe yiide, ha biittaa bayzzana; k'ay izi giddon de'iyaa asaanne mehiyaakka wurssana» gaade ayaw s'aafaadii?» yaagaade mas'aafaa s'uuggaadda.

³⁰ Hewaa diraw, taani Med'inaa Goday new Yihudaa Kaatiyaa Yo'ak'eemaw hawaa oday: Daawita kawutetsaa araatan uttiyaa zarii new ubbakka de'enna. Ne anhayikka c'oo olettiide, gallassi awaa suuluwaaninne k'amma meeguwaan shoc'ettana.

³¹ Hintte nagaraa diraw neena, ne zariyaanne neenana ootsiyaa ubbaa taani murana. Hintte taani odeeddawaa sisennan is's'eedda diraw, taani odeedda iitabaa ubbaa hintte bollanne Yihudaaninne Yerusaalamen de'iyaa asaa bolla ahana yaagee yaaga» yaageedda.

³² Hewaappe guyyiyaan, Ermaasi hara s'aatsa mas'aafaa akkiide, Neeriyaa na'aa s'aafiyaa Baarookkaw immeedda. Baaruki Yihudaa Kaatii Iyo'ak'eemi taman s'uuggeedda s'aatsa mas'aafaa k'aalaa ubbaa Ermaasi aw doonaan odina s'aafeedda. K'ay Ermaasi hewaa malatiyaa hara k'aalaakka gujjin, ubbaakka Baaruki s'aafeedda.

37

Ermaasanne Kaatiyaa Sedek'iyaasa

¹ Baabloone Kaatii Naabukadanas'oori Iyo'ak'eema na'aa Yo'aakiina sa'aan Iyoosiyaasa na'aa Sedek'iyaasa Yihudaa biittan kawutseedda.

² Sedek'iyaasi, aanana ootsiyaa Kaappatuunne he biittan de'iyaa Asay ubbaykka Med'inaa Goday timbbitiyaa odiyaa Ermaasa baggana odeedda k'aalaw azazettibeykkino.

³ Shin Kaatii Sedek'iyaasi Sheleemiyaa na'aa Yehukaalanne Ma'iseeya na'aa k'eesiyaa S'afaaniyaa hawaadan yaagiide, Ermaasakko

kiitteedda; «Hayana nu diraw Med'inaa Godaa nu S'oossaa woossa» yaageedda.

⁴ He wode Ermaasi biro k'ashetti beenna diraw, asaa giddon simerettee.

⁵ Gibs'e kaatiyaa olanchchatuu, Gibs'eppe kesiide yiyaawaa Yerusaalame dooddeedda Baabloone olanchchatuu siseedda wode, untuntu Yerusaalameppe aggiide, guyye simmeeddino.

⁶ Hewaappe guyyiyaan, Med'inaa Godaa k'aalay timbbitiyaa odiyaa Ermaasakko yeedda.

⁷ Med'inaa Goday Israa'eeliyaa S'oossay hawaadan yaagee; «Taana hintte oochchana mala, hinttena kiitteedda Yihudaa kaatiyaw hawaadan yaagite; «Be'ite, hinttena maaddanaw keseedda Gibs'e kaatiyaa olanchchatuu barenttu biittaa simmiide baana.

⁸ K'ay Baabloone olanchchatuu simmiide yaana; olettiide, ha katamaa oyk'k'ana; tamankka Aa s'uuggana» yaagee.

⁹ Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Baabloone olanchchatuu laa"entso simmiide yiikkino» yaagiide hinttena hintterekka c'immoppite. Ayaw gooppe, untuntu simmiide yaanawe de'enna!

¹⁰ Hintte Baabloone olanchchatuwaa muliyaa s'ooninttonne untuntuppe attiide, olan madus's'iide, dunkkaaniyaa giddon giseeddawanttukka denddiide, ha katamaa taman s'uuggana» yaagee.

Ermaasi K'ashetteedda

¹¹ Gibs'e kaatiyaa olanchchatuu mateedda di-raw, Baabloone olanchchatuu Yerusaalame aggiide, barenttu de'iyaa sa'aappe guyye simmeeddino.

¹² He wode Ermaasi barena gakkiiyaa gadiyaa akkanaw Biiniyaama biittaa baanaw Yerusaalameppe denddee.

¹³ Gido shin, I biide, Biiniyaama Penggiyaa giyaa penggiyaa gakkishina, penggiyaa naagiyaawanttuppe ittuu, Hanaaniyaa na'aa Sheleemiyaa na'ay, Yiiriyaa giyaawe Aa, «Ne nuuna kadaade Baabloone baasa gidikkii?» yaagiide oyk'k'eedda.

¹⁴ Ermaasi zaariide, hawaadan yaageedda; «Neeni giyaawe wordduwaa; taani Baabloone biyaa asaa gidikke» yaageedda. Shin Yiirii I giyaawaa sisennan is's'eedda; Ermaasa oyk'k'i akkiide, kaappatuwaakko afeeda.

¹⁵ Kaappatuukka loytsi hank'k'ettiide, Ermaasa wad'd'eeddino; untuntu k'asho golliyaa kesseedda, s'aafiyaa Yoonataana golliyaan afiide wotseeddino.

¹⁶ Ermaasi hewan biittaa gidдон de'iyaa kifiliyaan daro wodiyaa gam"eedda.

¹⁷ Hewaappe guyyiyaan, Kaatii Sedek'iyaasi asaa kiittiide, Ermaasa bare de'iyaasaa kaatiyaa golliyaa s'eesisseedda; Asay erennan Aa, «Med'inaa Goday new odeeddawe ayentto de'ii?» yaagiide oochcheedda.

Ermaasi zaariide, «Ee de'ee; neeni Baabloone kaatiyaa kushiyan aad'd'aade imettana» yaageedda.

18 K'aykka Ermaasi Kaatiyaa Sedek'iyaasa hawaadan yaagiide oochcheedda; «Taana hintte k'asho golliyaan yegganaw taani ne bollan, new ootsiyaa kaappotuwaaw bollan woy ha asaa bollan ayaa bayzzuwaa ootsaadditaa?

19 K'ay, «Baabloone kaatii hintte bollaninne ha biittaa bollan yiide olenne» yaagiide new timbitiyaa odeedda ne nabatuu ha"i hak'an de'ino?

20 Hewaa diraw, ta godaw kaatiyaw, sisa! Taani oochchiyaawaa neeni polana mala, neena woos-say. Taani he sa'aan hayk'k'ennaadan, k'asho golliyaa gidiyaa s'aafiyaa Yoonataana golliyaw taana guyye zaaroppa» yaageedda.

21 Hewaa diraw, Kaatii Sedek'iyaasi naagiyaawanttu dabaaban Ermaasa wotsana mala azazeedda. Hewan Aa wotsi de'ishshin, katamaappe daabbuu d'ayana gakkanaw, hachchi hachchi itti itti daabbuwaa uukkiyaasaappe ayi ahiide, aw immeeddino. Hewaa diraw Ermaasi kaatiyaa zabban naaguwaan gam"eedda.

38

Ermaasi Haatsaa Ollaan Oletteedda

1 Mataana na'ay Shafaas'e, Paashihuura na'ay Gadaalee, Sheleemiyaa na'ay Yehukaalinne Malkkiyaa na'ay Paashihuuri Ermaasi asaa ubbaw odeedda k'aalatuwaaw siseeddino.

2 Ermaasi giidde, «med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Ha kataman attiyaa ooninne olan, koshaaninne iita harggiyaan hayk'k'ana. Shin Baabloonetuwaakko biyaa ooninne hayk'k'enna.

Bare huup'iyaa ashshana; pas'akka de'ana» yaagee.

³ K'aykka Med'inaa Goday, «Hawe Yerusaalame katamay tumuppe Baabloone kaatiyaa olanchchatuwaa kushiyan aad'd'iide imettana; untunttukka Aa omooddana» yaagee» yaageedda.

⁴ Hewaappe guyyiyaan, kaappatuu kaatiyaakko biide, hawaadan yaageeddino; «Ha bitanii hayk'k'anaw koshshee; hawaa mala s'ala k'aalaa haasayiide, ha kataman de'iyaa olanchchatuunne Asay ubbay shugganaadan ootseedda. I asaa k'ohiyaawaa amotteeppe attina, sarobaa amottenna» yaageeddino.

⁵ Kaatii Sedek'iyaasi zaariide, hawaadan yaageedda; «Hintte Aa bolla ootsana geeddawaa ayaanne taani hinttena digganaw danddaykke» yaageedda.

⁶ Untunttu Ermaasa kaatiyaa golliyya dabaa-ban de'iyaa, kaatiyaa na'aa Malkkiyaa haatsaa ollaan yegeeddino; untunttu wodoruwaan Aa duge wotseeddino. He wode he ollaan silimuwaappe attina, haatsi baawa; Ermaasi he silimuwaa giddo geleedda.

⁷ Shin Toop'p'iyaa asaa gidiyaa, kaatiyaa golliyaan ootsiyaa, Abedmeleeka giyaawe Ermaasi ollaan oletteeddawaa siseedda. He wode kaatii Bi-iniyaama Penggiyaan pirda chilootan utteedda.

⁸ Abedmeleeki kaatiyaakko biide, hawaadan yaageedda;

⁹ «Ta godaw kaatiyaw, ha asatuu wolk'k'aama iitabaa ootseeddino; hewekka ayee gooppe, timbitiyaa odiyaa Ermaasa haatsaa ollaan yeggeed-

dino. K'ay kataman k'umi bayinna diraw, I hewan koshaan hayk'k'ee» yaageedda.

¹⁰ Kaatii zaariide, Toop'p'iyaasaa asaa gidiyaa Abedmeleeka, «Hawaappe hattamu asaa neenana akkaade baade, Ermaasi hayk'k'ennan de'ishiina, haatsaa ollaappe kessite» yaageedda.

¹¹ Abedmeleeki asaa akkiide beedda; kaatiyaa golliyaan duretaa minjjiyaa kifiliyaappe garssa baggana de'iyaa kifiliyaa geliide, ec'a mayuwaa c'urk'k'aa akkeedda. He c'urk'k'aa wodoruwaa s'eeran k'achchiide, Ermaasaw duge ollaa giddo yeddeedda.

¹² Toop'p'iyaasaa asaa gidiyaa Abedmeleeki Ermaasa ollaa giddo duge s'eegiide, «Hawaa mayuwaa c'urk'k'aa wodoruwaappe garssa baggana ne shop'p'iyaan wotsa» yaageedda. Ermaasikka I geeddawaadan ootseedda.

¹³ Yaatina, he wodoruwaan goochchiide, Ermaasa ollaappe kesseeddino. Naagiyaawanttu dabaabaa gelissiide gorddeeddino.

Sedek'iyaasi Ermaasa Laa"entsuwaakka Oochcheedda

¹⁴ Hewaappe guyyiyaan, Kaatii Sedek'iyaasi Ermaasakko kiitti ahisiide, Med'inaa Goday Geeshsha Golliyaa geliyaa heezzentso penggiyaa matan Aa, «Taani ittibaa neena oochchana. Neeni taappe ayaanne k'osoppa» yaageedda.

¹⁵ Ermaasi zaariide Sedek'iyaasaw, «Taani odooppe, neeni taana wod'ikkii? Taani zorinakka, neeni sisakka» yaageedda.

¹⁶ Kaatii Sedek'iyaasi Ermaasaw k'osuwaa hawaadan yaagiide c'aak'k'eedda; «Taani neena wod'ennawaanne k'ay neena wod'anaw

koyiyaawanttoo aatsaade immennawaa nuw de'uwaa immeedda Med'inaa Godaa suntsan c'aak'k'ay» yaageedda.

¹⁷ Ermaasi Sedek'iyaasaw zaariide, «Med'inaa Goday, Ubbaappe Wolk'k'aama S'oossay, Israa'eeliyaa S'oossay hawaadan yaagee; ›Baabloone kaatiyaa kaappotoo kushiya immooppe, neeni pas'a attana; ha katamaykka taman s'uugettenna; neenikka ne golliyaa asaykka pas'a de'ana.

¹⁸ Shin neeni untunttoo kushiya immennan is's'ooppe, ha katamaa Baabloonetuu omood-dana; untuntu Aa s'uuggana; neenikka untunt-tuppe kessa akkakka» yaagee» yaageedda.

¹⁹ K'aykka Kaatii Sedek'iyaasi Ermaasa, «Taani yayyiyaawe ha biittaappe kaddiide, Baabloonetuwaakko beedda Ayihudatuwaassa. Ayaw gooppe, Baabloonetuu taana untuntu kushiyan aatsiide immooppe, Ayihudatu taana tuggayana» yaageedda.

²⁰ Ermaasi zaariide, «Ayentto baawa! Untuntu neena untunttoo aatsiide immikkino. Odiyaa Med'inaa Godaa k'aalaw hayyanaa azazetta. Hewe new lo"o gidanawaa; neenikka pas'a attanaassa.

²¹ Shin neeni kushiya immennan is's'ooppe, Med'inaa Goday taana besseedda sas'ay de'ee.

²² Hewekka ayee gooppe, Yihudaa kaatiyaa goliyaan atteeda mac'c'a asatuu ubbay omoodettiide, Baabloone kaappatuwaakko baana. Untuntu neena hawaadan yaagana; ›New mata lagge gidiyaawanttu neena baletseeddino; untuntu neena s'ooneeddino. Shin ha"i ne gedii sil-

imuwaa giddo gelina, he laggetuu neena yeggiide beeddino» yaagana.

²³ K'ay ne machchetuunne ne naanatuubbay Baabloonetuwaan omoodettiide baana. Neenikka untuntu kushiyaappe kessa akkakka; Baabloone kaatii neena oyk'k'ana. Ha katamaykka taman s'uugettana» yaageedda.

²⁴ Sedek'iyaasi Ermaasaw zaariide, hawaadan yaageedda; «Hawaa neeni taw odeeddawaa asaw odana d'ayooppe, neeni hayk'k'akka.

²⁵ Kaappatuu taani neenana haasayeeddawaa sisiide yiide, «Neenana kaatiyaanna ayaa haasayeeddentto, nuw oda. Neeni nuw k'osennan odooppe, nuuni neena wod'okko» yaagiide neena oochchana.

²⁶ Neeni, «Taani he sa'aan hayk'k'ennaadan, taana zaaraadde k'asho golliyaa gidiyaa Yoonataana golliyaa yeddennaadan, kaatiyaa woossaad» yaagaade zaara» yaageedda.

²⁷ Hewaappe guyyiyaan, kaappatuu ubbay Ermaasakko yiide, he ooshaa oochcheeddino. Kaatii Aa azazeeddawaadan, ikka untunttoo odeedda. Untunttukka c'o"u giide bashi aggeeddino; ayaw gooppe, Ermaasi kaatiyaanna haasayishin siseeddawe ooninne baawa.

²⁸ Yerusaalame oyk'k'ettana wodii gakkanaw, Ermaasi naagiyaawanttu dabaaban gorddettiide gam"eedda.

39

Yerusaalame

Kunddetsaanne

Yihudaan

Med'etteedda Hanotatuwaa
(2 Kat. 25:1-12; Erm. 52:4-16)

¹ Sedek'iyaasi Yihudaan kaateteedda uddup-puntsa laytsan, tammantsa aginaan, Baabloone Kaatii Naabukadanas'oorinne Aa olanchchatuu ubbay yiide, Yerusaalame dooddeeddino.

² Sedek'iyaasi kaateteedda tammanne ittentsa laytsan, oyddentso aginaan, udduppuntsa gallas-san Baabloone olanchchatuu katamaa gimbbiyaa mentseeddino.

³ He wode Baabloone kaatiyaa kaappatuu, Nerggaali-Sharees'era, Samggari-Neba, Sarssekiimanne hara Nerggaali-Sharees'era geetettiyaawanttu, hara c'ora mooddiyaawant-tunna ittippe yeeddino; Giddo Penggiyaa giyaa penggiyaan utteeddino.

⁴ Yihudaa Kaatii Sedek'iyaasinne Aa olanchchatuu ubbay Baabloone olanchchatuwaa be'eedda wode, k'amman katamaappe kesiide, kaatiyaa ataakilttiyaa sa'aa afiyaa ogiyaa oyk'k'iide, laa"u dirssaa gimbbetuwaaw ittippe gatsiyaa penggiyaanna bak'ateeddino. Unttuntu Yorddaanoosa Dilbbuwaakko simmiide beeddino.

⁵ Shin Baabloone olanchchatuu unttunta guyyenna yederssiide, Iyaarikko dembbaa gatsiidde, Sedek'iyaasa oyk'k'eeddino. Hamaata biittan, Ribila kataman de'iyaa Kaatiyaa Naabukadanas'oorakko afeedino. Kaatii Naabukadanas'oori yaan Sedek'iyaasa bolla pirddeedda.

⁶ K'ay Sedek'iyaasa attuma naanatuwaa Sedek'iyaasi s'eellishshin, yaan Ribila kataman

wod'eedda; Yihudaa kaappatuwaa ubbaakka wod'eedda.

⁷ Hewaappe guyyiyaan, Sedek'iyaasa ayifetuwaa wooc'i kessiide, Aa Baabloone biittaa afanaw sanssalatan k'achcheeda.

⁸ He wode Baabloone olanchchatuu kaatiyaa golliyaanne Asay de'iyaa keetsatuwaa ubbaa taman s'uuggeeddino; Yerusaalame gimbbiyaakka koleeddino.

⁹ Kaatiyaa naagiyaawanttu kaappuu Naabuzaradaani kataman atteeda asatuwaanne kaddiide barenan gakketeedda asatuwaa ubbaa ittippe omooduwaan Baabloone biittaa afeeda.

¹⁰ Shin kaatiyaa naagiyaawanttu kaappuu Naabuzaradaani ayayne untunttoo bayinna hiyyeesatuwaappe amareedawantta Yihudaan aggiide, untunttoo woyniyaa turaa sa'atuwaanne goshiyaa gadetuwaa immeedda.

Ermaasa Biletsaa

¹¹ Naabukadanas'oori kaatiyaa naagiyaawanttu kaappuwaa Naabuzaradaana hawaadan yaagiide azazeedda;

¹² «Baade Ermaasa koya demmaade, aw koshshiyaabaa ubbaa ootsa; Aa bolla hara iitabaa ayaanne ootsoppa» yaageedda.

¹³ Hewaa diraw, Naabuzaradaani, Naabushaazibaani, Nerggaali-Sharees'erinne Baabloone kaatiyaa kaappatuu ubbay ittippe gidiide kiittiide,

¹⁴ Ermaasi k'ashetti utteedda, naagiyaawanttu dabaabaappe kesseeddino. Bare golle afiide wot-sana mala, Saafaana na'aa na'aa, Ahik'aama na'aa Gadaaliyaw hadaraa immeeddino. Hewaappe

denddeeddawaan Ermaasi bare biittaa asaana ittippe de'eedda.

Abemeleekaw Odetteedda Hidootaa

¹⁵ Ermaasi naagiyaawanttu dabaaban gorddetti utti de'ishshin, Med'inaa Godaa k'aalay aakko hawaadan yaagiidde yeedda;

¹⁶ «Baade Top'p'iyaa asaa gidiyaa Abed-meleekaw hawaadan yaaga; ›Ubbaaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday, Israa'eeliyaa S'oossay, hawaadan yaagee; «Hawaappe kase taani odeeddawaadankka ha katamaa bollan lo"obaa gidennaan, bayetsaa ahana. Hewe ubbay haniyaa wode, neenikka ha kataman uttaade, ne ayifiyaan be'ana.

¹⁷ Gido shin, he gallassan taani Med'inaa Goday neena wotsa akkana; neeni yayyiyaa ne morkkatuwaa kushiyankka aad'd'aade imettakka.

¹⁸ Taani neena ashshana; neeni olan hayk'k'akka; neeni taanan ammanetteeda diraw, hayk'k'uwaappe attanaassa. Taani Med'inaa Goday hawaa oday» yaagee› yaaga» yaageedda.

40

Ermaasi Gadaaliyaana De'eedda

¹ Kaatiyaa naagiyaawanttu kaappuu Naabuzaradaani Ermaasa Raaman billi simmina, Med'inaa Godaa k'aalay Ermaasakko yeedda. Ermaasi kase Naabuzaradaani Yerusaalameppenne Yihudaappe omoodiide, Baabloone biittaa afanaw sanssalatan k'achcheeda asaa giddon de'ee.

² Kaatiyaa naagiyaawanttu kaappuu Ermaasa dumma kessiide, hawaadan yaageedda; «Med'inaa Goday ne S'oossay ha bayetsaa ha biittaa bollan ahana geedda.

³ Geeddawaadan ha"i Med'inaa Goday aheedda; Med'inaa Godaa bollan hintte nagaraa ootseedda dirawunne aw azazettenan is's'eedda diraw, hawe ubbay haneedda.

⁴ Be'a, ha"i taani ne kushiyan de'iyaa sanssalataa billaade neena yeddaad. Taananna Baabloone biittaa baana gooppe dendda; taani new kosshiyaabaa ubbaa kuntsana. Baabloone biittaa baanaw koyana d'ayooppe booppa. Biittay ubbay ne sintsan de'ee; neena lo"eedda sa'aa hak'anne ba» yaageedda.

⁵ Ermaasi Aa matappe beennan de'ishiina, Naabuzaradaani gujjiidekka yaageedda; «Saafaana na'aa na'aa, Ahik'aama na'aa Gadaaliyaakko ba; ayaw gooppe, Baabloone Kaatii Naabukadanas'oori Aa Yihudaa katamatuwaa mooddiyaawaa ootsiide suntseedda. Hewaa diraw, aanana ittippe gidaade, hewan asaana de'a. Woy neena lo"eedda sa'aa hak'anne ba» yaageedda. Hewaappe guyyiyaan, kaatiyaa naagiyaawanttu kaappuu aw k'umaanne hara shink'k'aa immiide yeddeedda.

⁶ Ermaasi Mis'ip'p'an de'iyaa Ahik'aama na'aa Gadaaliyaakko beedda. I hewan atteeda asaana ittippe de'eedda.

Gadaalii Yihudaa Mooddeedda
(2 Kat. 25:22-24)

⁷ Yihudaa olaa gadaawatuwaappenne
olanchchatuwaappe amareedawanttu

barenttu kushiya Baabloone kaatiyaw
biro immibeykkino. Unttuntu Baabloone
kaatii Gadaaliyaa he biittaa mooddiyaawaa
ootsiide suntseeddawaanne Baabloone biittaa
omoodettiide beennan Yihudaan atteeda
hiyyeesatoo kaappuwaa ootseeddawaa
siseeddino.

⁸ Nataaniyaa na'ay Isimaa'eeli, K'aareeha
naanatuu Yohanaaninne Yoonataani,
Taanihumeeta na'ay Saraayi, Nas'oofa
katamaappe yeedda Efaaya naanatuunne
Maa'ika katamaappe yeedda itti bitaniyaa na'ay
Yazaanii barenttu olanchchatuwaa ubbaanna
Gadaaliyaakko Mis'ip'p'a yeeddino.

⁹ Saafaana na'aa na'ay, Ahik'aama na'ay
Gadaalii unttunttoo hawaadan yaagiide
c'aak'k'eedda; «Baabloonetoo kushiya immanaw
yayyoppite; ha biittan uttiide de'ite; Baabloone
kaatiyawukka moodettite. Yaatooppe, ubbabay
hinttew lo" a gidanawaa.

¹⁰ Taani Mis'ip'p'an uttaade, Baabloone biit-
taappe hinttenana gakketanaw yiyaa ubbaanna
hintte doonaa gidaade haasayana. Shin hintte
hintte de'iyaa heeraan heeraan woyniyaa, wog-
araa zayitiyaanne hara ofintsaa katsaa ayifiyaa
ubbaa shiishshiide dagayite» yaageedda.

¹¹ He wode Moo'aaba biittan, Amoonaa biittan,
Eedooma biittaaninne hara biittatuwaan
Ayihuda ubbay Baabloone kaatii amareeda
Yihudaa asatuu Yihudaan attana mala
ootseeddawaanne untunta mooddiyaawaa
ootsiide, Shaafaanna na'aa Ahik'aama na'aa
Gadaaliyaa suntseeddawaa siseeddino.

¹² Barenttu laalettiide de'iyaa biittatuwaappe Yihudaa simmiide, Gadaalii de'iyaasaa Mis'ip'p'a yeeddino. Hewan untuntu daro woyniyaanne hara ofintsaa katsaa ayifiyaa shiishshiide dagay-eeddino.

Isimaa'eeli Gadaaliyaa Wod'eedda

(2 Kat. 25:25-26)

¹³ Hewaappe guyyiyaan, K'aareeha na'ay Yohanaaninne kushiya immibeenna olaa gadaawatuu ubbay Gadaaliyaakko Mis'ip'p'a yiide,

¹⁴ «Amoona Kaatii Ba'aliisi Nataaniyaa na'aa Isimaa'eela neena wod'ana mala yeddeeddawaa eray?» yaageeddino. Shin I untuntu giyaawaa ammanennan is's'eedda.

¹⁵ Hewaappe guyyiyaan, K'aareeha na'ay Yohanaani Mis'ip'p'an de'iyaa Gadaaliyaakko yiide, s'uuran hawaadan yaageedda; «Ooninne erennan de'ishiina baade, Nataaniyaa na'aa Isimaa'eela taani wod'ana. Ayaw gooppe, I neena wod'iyaawaa gidoope, ne matan shiik'eedda Ayihuda ubbay laalettana; k'ay Yihudaan atteeda Asay ubbaykka wurana» yaageedda.

¹⁶ Shin Ahik'aama na'ay Gadaalee zaariide, hawaadan yaageedda; «Isima'eelabaa neeni odiyaabay ubbay wordduwaa gidiyaa diraw, hewaa malabaa ootsoppa» yaageedda.

41

¹ Laappuntsa aginaan kaatiyaa zare gidiide, kaatiyaanna ootsiyaa kaappatuwaappe ittuu, Elishamaa'a na'aa na'ay, Nataaniyaa na'ay Isimaa'eeli tammu asatuwaana ittippe biittaa

mooddiyaa Gadaaliyaana gakketanaw Mis'ip'p'a beedda. Ubbaykka ittippe uttiide k'umaa miishshin,

² Nataaniyaa na'ay Isimaa'eelinne aanana de'iyaa tammu asatuu barenttu mashshaa mashshaa kessiide, Baabloone kaatii Yihudaa mooddiyaawaa ootsiide suntseedda Ahikaama na'aa Gadaaliyaa wod'eeddino.

³ Hewaa bollakka k'ay Isimaa'eeli Mis'ip'p'an Gadaaliyaana de'iyaa Ayhudatuwaanne Baabloone olanchchatuwaa ubbaa wod'eedda.

⁴ Gadaalii hayk'k'eedda wonttetsa gallassi, Aa hayk'k'uwaa ooninne eranaappe kasetiide,

⁵ Sekeemappe, Seeloppenne Samaariyaappe hosppun tammu asatuu kayyottiidde, barenttu buuchchaa meediide, barenttu mayuwaa peed'iidenne barenttu bollaakka puuziide yeeddino. Unttuntu Med'inaa Godaa Golliyaw immiyaa katsaa yarshshuwaanne is'aanaa imotaa aheeddino.

⁶ Isimaa'eeli Mis'ip'p'appe kesiide, yeekkiidde untuntunna gakketanaw beedda; untuntunna gaketteedda wode, «Ahik'aama na'aa Gadaaliyaakko haa yiite; Aa be'ite» yaageedda.

⁷ Unttuntu katamaa giddo geliyaanin, Isimaa'eelinne aanana de'iyaa asatuu he asatuwaa wod'iide, haatsaa dagaiyyaa ollaan oli aggeeddino.

⁸ Shin he hosppun tammu asatuwaappe tammatuu Isimaa'eela hawaadan yaagiide woosseeddino; «Ha"i nuuna wod'oppa! Nuuni nu shoyk'an

k'oseedda daro zarggay, banggay, wogaraa zay-itiinne eessay de'ee» yaageeddino. I untunttu wod'enaan yeddi aggeeda.

⁹ Isimaa'eeli wod'eedda asaa ubbaa oleedda haatsaa dagayiyaa ollay, Israa'eeliyaa kaatii Baa'ishi olanaw yeedda wode, Kaatii Asaa bookisseedda wolk'k'aama haatsaa dagayanaw gimbbeedda ollaa. Nataaniyaa na'ay Isimaa'eeli he ollaa anhaan kuntseedda.

¹⁰ Isimaa'eeli kaatiyaa mac'c'a naanatuwaanne Mis'ip'p'an atteeda asaa ubbaa omooddedda. Hewanttu kaatiyaa naagiyaawanttu kaappuu Naabuzaradaani Ahik'aama na'aa Gadaaliyaana ittippe Mis'ip'p'an wotseeddawannta. I untuntta omoodiide, barenanna akkiide, Amoona biittaa baanaw denddee.

¹¹ K'aareeha na'ay Yohanaaninne aanana ittippe de'iyaa olaa gadaawatuu Isimaa'eeli ootseedda iitabaa ubbaa siseeddino.

¹² Barenttu asaa akkiide, aanana olettanaw beeddino; Isimaa'eelakka Gabaa'oonan de'iyaa wolk'k'aama del"iyaa matan gakkiide oyk'k'eeddino.

¹³ Isimaa'eeli omoodiide barenanna afeeda Asay ubbay K'aareeha na'aa Yohanaananne aanana de'iyaa olaa gadaawatuwaa be'eedda wode, loytsi nashetteeddino.

¹⁴ He omoodetteeddawanttu ubbay guyye simmiide biide, K'aareeha na'aa Yohanaan gakteeddino.

¹⁵ Shin Isimaa'eelinne hara hosppun asatuu ittippe Yohanaanappe kessi akkiide, Amoona biittaa bak'ateeddino.

¹⁶ Hewaappe guyyiyaan, Isimaa'eeli Gadaaliyaa

wod'i simmiide, Mis'ip'p'appe omoodiide aheedda olanchchatuu, mac'c'a asatuu, naanatuunne mureessatuu ubbay K'aareeha na'aa Yohanaananne hara olaa gadaawatuwaana denddiide beeddino.

¹⁷ Unttuntu yaappe denddiide, Gibs'e baanaw Beeteleeme matan de'iyaa Geeruuta-Kimhaama giyaa sa'aan shemppeeddino.

¹⁸ Unttuntu Gibs'e beeddawe Baabloona kaatii suntseedda Akik'aama na'aa Godooliyaa Isma'eelii wod'eedda diraw Baabloonatoo yayyiide Baabloonappe bak'atiide, Gibs'e baanaw danddayeeddino.

42

Gibs'e Beennaadan S'oossay Odeedda

¹ Olaa gadaawatuu ubbay, K'aareeha na'ay Yohanaani, Hoshaya na'ay Azaariyaasinne Asay ubbay, guutsaappe wogaa gakkanaw yiide,

² timbbitiyaa odiyaa Ermaasa hawaadan yaageeddino; «Nuuni neena oochchiyaawaa nuw ootsaarikkii! Ha atteeda nu diraw Med'inaa Godaa ne S'oossaa woossaarikkii! Nuuni kase dara; shin ha'i neeni be'iyawaadan, guutsatuwaa s'alalay atteedo.

³ Nuuni biyaa ogiyaanne nuuni ootsanabaa I nuuna bessanaadan, Med'inaa Godaa ne S'oossaa nu diraw woossa» yaageeddino.

⁴ Timbbitiyaa odiyaa Ermaasi zaariide, «Lo"a. Hintte geeddawaadankka, Med'inaa Godaa hintte S'oossaa taani woosana; k'ay hintteppe ayaanne k'osennan, Med'inaa Goday odiyaabaa ubbaakka hinttew odana» yaageedda.

⁵ Unttuntu zaariide, Ermaasaw hawaadan yaageeddino; «Med'inaa Goday ne S'oossay ne baggana nuw kiittiyaawaa ubbaa nuuni polana d'ayooppe, S'oossay bare huup'iyaan nu bolla tumunne ammanetteeda markka gido.

⁶ Nuuni dosiyaawaa gidina, is's'iyaaawaa gid-inakka, nuuni neena aakko kiittiyaa Med'inaa Goday nu S'oossay azaziyaawaa nuuni ootsana. Ayaw gooppe, Med'inaa Godaw azazettooppe, nuw ubbabay lo"a gidanawaa» yaageeddino.

⁷ Tammu gallassaappe guyyiyaan, Med'inaa Godaa k'aalay Ermaasakko yeedda.

⁸ Yaatina, I K'aareeha na'aa Yohanaana, aanana de'iyaa olaa gadaawatuwaanne asaa ubbaa, guutsaappe wogaa gakkanaw s'eegiide,

⁹ hawaadan yaageedda; «Hintte woosaa taani aakko shiishshana mala, hintte taana kiitteedda Med'inaa Goday Israa'eeliyaa S'oossay hawaadan yaagee;

¹⁰ «Hintte ha"i ha biittan uttooppe, taani hinttena kees's'anappe attina kolikke; tokkanappe attina, shoddikke. Ayaw gooppe, taani kase hintte bollan aheedda iitabay taana kayyoyeedda.

¹¹ Hintte ha"i yayyiyaa Baabloone kaatiyaw ayinne yayyoppite! Hinttena Aa kushiyaappe ashshanaw taani hinttenanna de'iyaa diraw yayyoppite! Taani Med'inaa Goday hawaa oday.

¹² Taani hinttew k'arettana; yaataade I hinttew k'arettiide, hinttena hintte biittaw zaaranaadan ootsana» yaagee.

¹³ «Shin hintte Med'inaa Godaw, hintte S'oossaw, azazettenan is's'iide, «Ha biittan uttokko» gooppe,

14 k'ay hintte, «Olaa woriyaanne olaw punniyaa malakataa sisennasaaninne koshay bayinnasaa Gibs'e biide, yaan de'ana» gooppe,

15 hinttenoo Yihudaan atteedawanttoo, Med'inaa Goday hinttena giyaawaa sisite. Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday, Israa'eeliyaa S'oossay hawaadan yaagee; «Hintte Gibs'e biide, yaan de'anaw k'ofaa k'achchooppe,

16 he hintte yayyeedda olaw Gibs'en hinttena oyk'k'ana; hintte hirggeedda koshaykka hinttena kaalliide baana; hinttekka yaan Gibs'en hayk'k'ana.

17 Gibs'e biittaa biide de'anaw k'ofaa k'achcheeda Asay ubbay olan, woy koshan woy iita harggiyaan hayk'k'ana. Taani untunttu bollan ahiyaa iitabaappe ittuunne kessi akka; ittuunne attena» yaagee.

18 «Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday, Israa'eeliyaa S'oossay hawaadan yaagee; «Yerusaalamen de'iyawanttu bollan ta hank'k'uunne ta yiluu gukkeeddawaadan, hintte Gibs'e geliyaa wode hintte bollankka ta hank'k'uu hewaadan gukkana. Hintte dagama, shek'k'aa, tooshiyaanne k'iliic'iyawaa gidanita; ha sa'aa laa"entso ubbakka be'ikkita» yaagee.

19 «Yihudaan atteedawanttoo, Med'inaa Goday hinttena, «Gibs'e booppite!» yaageedda. Taani hachchi hinttena, «Ye'e!» geeddawaa erite.

20 Hintte taana, «Nu diraw Med'inaa Godaa nu S'oossaa woossa; I new odiyaabaa ubbaakka nuw oda; nuuni ootsana» yaagiide, taana Med'inaa Godaakko, hintte S'oossaakko, kiitteeddita; hewan wolk'k'aama balaa baleeddita.

²¹ I geeddawaa ubbaa hachchi hinttew odaad. Shin Med'inaa Goday hintte S'oossay ta baggana hinttew kiitteedda k'aalaw hintte azazettenan is's'eeddita.

²² Simmi hawaa erite: hintte biide de'anaw koyiyaa biittan hintte olan, koshaaninne iita harggiyaan hayk'k'iide wurana» yaageedda.

43

Ermaasi Gibbs'e Beedda

¹ Med'inaa Goday untunttu S'oossay kiitteedda k'aalaa ubbaa Ermaasi untunttoo odiide wursseeddawaappe guyyiyaan,

² Hoshaaya na'ay Azaariyaasi, K'aareeha na'aa Yohanaaninne otoranchcha Asay ubbay Ermaasa hawaadan yaageeddino; «Neeni wordduwaa odaasa! Med'inaa Goday nu S'oossay nuuni Gibbs'e biide uttenna mala odanaw, neena nuukko mule kiittibeenna.

³ Shin Baabloone biittaa Asay nuuna wod'anaadan woy omoodiide barenttu biittaa afanaadan, neeni nuuna untunttu kushiyan aatsaade immana mala, neena nu bollan dentseeddawe Neeriyaa na'aa Baaroka» yaageeddino.

⁴ Hewaa diraw, K'aareeha na'ay Yohanaani, olaa gadaawatuu ubbayne Asay ubbay Yihudaa biittan de'anaw, Med'inaa Goday untuntta azazeedda azazuwaa polennan is's'eeddino.

⁵ K'aareeha na'ay Yohanaaninne olaa gadaawatuu ubbay barenttu laaletteedda kawutetsatuwaa ubbaappe Yihudaan de'anaw

simmeedda Yihudaa asaa barenttuna akkiide, Gibs'e beeddino.

⁶ K'ay kaatiyaa naagiyaawanttu kaappuu Naabuzaradaani Saafaana na'aa, Ahik'aama na'aa Gadaaliyaana ittippe de'ana mala ashsheeda attuma asatuwaa, mac'c'a asatuwaa, naanatuwaanne kaatiyaa mac'c'a naanatuwaa ubbaa afeedino. K'aykka timbbitiyaa odiyaa Ermaasanne Neeriyaa na'aa Baarokakka afeedino.

⁷ Hewaadan haniide, Med'inaa Goday azazeed-dawaa is's'iide, Gibs'e biittaa geliide, S'aafinaasa giyaa katamaa gakkanaw beeddino.

⁸ S'aafinaasan Med'inaa Godaa k'aalay Ermaasakko hawaadan yaagiidde yeedda;

⁹ «Wolk'k'aama shuchchatuwaa ne kushiyan oyk'k'a akkaade, Yihudaa Asay be'ishina, s'aafinaasan de'iyaa Gibs'e kaatiyaa golliyyaa geliyaa saappe sintsa baggana de'iyaa baasuwaan mooga.

¹⁰ Unttuntta hawaadan yaaga; «Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday, Israa'eeliyyaa S'oossay hawaadan yaagee; «Taani kiittaade, ta k'oomaa Baabloone Kaatiyaa Naabukadanas'ooraa ahissana; ha moogetteedda shuchchatuwaa bollan Aa kawutetsaa araataa wotsana. Yaatooppe I bare kawutetsaa dunkkaaniyaa Aa bollan essana.

¹¹ I yiide Gibs'e biittaa olana. Hayk'k'oo de'iyaaawanttu hayk'k'ana; omoodoo de'iyaaawanttukka omoodettana; k'ay olan hayk'k'anaw de'iyaaawanttukka olan hayk'k'ana.

¹² Gibbs'e s'oossatuwaa keetsatuwaa I taman oytsana; eek'atuwaakka s'uuggana, woy omoodoo akkiide afana. Hentsanchchay bare c'alaa mayiyaawaadan, I Gibbs'e biittaa mayyana. Yaatiide hewaappe saro baana.

¹³ Gibbs'e biittan Heliyoolpoolisa giyaa kataman de'iyaa hawulttiyaa I mentsereetsana; Gibbs'e s'oossatuwaa golletuwaakka taman s'uuggana» yaagee» yaaga» yaageedda.

44

Gibs'en De'iyaa Ayihudatoo Odetteedda S'oossaa K'aalaa

¹ Gibbs'e biittan Migidoola, S'aafinaasanne Memppiisa geetettiyaa katamatuwaaninne gedissa baggana de'iyaa Patiroosa biittan de'iyaa Ayihudatuwaa s'eelliyawaan S'oossaa k'aalay Ermaasakko hawaadan yaagiidde yeedda;

² «Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday, Israa'eeliyaa S'oossay, hawaadan yaagee; Yerusaalame bollaninne Yihudaa katamatuwaa ubbaa bollan taani aheedda bayetsaa ubbaa hintte hintte huup'iyaa be'eeddita. Unttuntu hachchi gakkanaw, koletti utteeddino; ooninne yaan de'enna.

³ Hewe haneeddawe unttuntu iita oosuwaa ootsiide, taana hank'k'etsissiide diraassa. Unttuntu gidina, hinttena gidina, woy hintte mayzza aawotuwwa gidina, ooninne erenna hara s'oossaw is'aanaa c'uwayiide, aw goyinneeddino.

⁴ «Hawaa malaa taani S'oossay is's'iyaa sheneyiyaabatuwaa ootsoppite!» yaagiide

odana mala, zaara zaaraadde ta k'oomatuwaa, timbbitiyaa odiyaawantta, kiittaad.

⁵ Shin odiyaawaa untunttu sisennan woy hayzzennan is's'eeddino. Untunttu hara s'oossatoo is'aanaa c'uwayiyaa iita oosuwaa aggenaan is's'eeddino.

⁶ Hewaa gaasuwaan ta suulliyaa hank'k'uunne yiluu tigetteedda; Yihudaa katamatuwaaninne Yersaalame ogetuwaan ees's'eedda. Untunttukka hachchi hintte be'iyawaadan, koletteeddawanttanne ayinne baynawantta gideedino» yaagee.

⁷ «Ha"ikka Med'inaa Goday, Ubbaappe Wolk'k'aama S'oossay, Israa'eeliyaa S'oossay, hawaadan yaagee; «Hinttew zeretsay de'enna mala, mac'c'a asaa, attuma asaa, naanatuwaanne zeretsaa Yihudaa biittaappe d'ayissanaadan, ha loytsi iitabaa hintte hintte bolla ayaw ootsiitee?

⁸ Hintte de'anaw geledda ha Gibs'e biittan hara s'oossatoo is'aanaa c'uwayiyaawaan taana ayaw hank'k'etsiitee? Woy sa'aan de'iyaa kawutetsatuwaa ubbaa giddon shek'anne bore gidiide, hintte huup'iyaa bayzzanaw ayaw koyiitee?

⁹ Kase hintte aawotuu, Yihudaa kaatetuunne untunttu machchetuu, k'ay hinttenne hintte machchetuu Yihudaa katamatuwaaninne Yersaalame ogetuwaan ootseedda iitatetsaa ubbaa dogeedditeeyye?

¹⁰ Hintte hachchi gakkanaw, hinttenatetsaa hokisibeykkita; tawukka yayyibeykkita. K'ay taani hinttewunne hintte mayzza aawaatoo immeedda higgiiyaaninne wogaan bibeykkita» yaagee.

11 «Hewaa diraw, Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday, Israa'eeliyaa S'oossay, hawaadan yaagee; taani hinttena yihudaa zeretsaa ubbaa, d'ayissanaw k'ofaa k'achchaad.

12 Yihudaan atteedawanttu giddoppe, Gibs'e biide, yaan de'anaw k'ofaa k'achcheeddawantta taani d'ayissana. Unttunttu ubbay Gibs'en wurana; olaaninne koshan hayk'k'ana. Wogaappe guutsaa gakkanaw de'iyaa ubbay olaaninne koshan wurana. Unttunttu dagama, shek'k'aa, tooshiyaanne k'iliic'iyawaa gidanawantta.

13 Taani Yerusaalame olan, koshaaninne iita harggiyaan mureeddawaadan, Gibs'e biittan de'iyawanttakka murana.

14 Atteedda Yihudaa asatuwaappe Gibs'en de'anaw yeeddawanttu Gibs'etuwa kushiyaappe kessi akkikkino. Unttunttu simmi yiide de'ana giide amottiyaa Yihudaa biittaa ay asayenne simmenna; hayk'k'uwaappe palaheedda itti amara asaappe attina, simmiide yaana hara Asay de'enna yaagee» yaageedda.

15 Barenttu mac'c'a asatuu hara s'oossatoo is'aanaa c'uwayiyaawaa eriyaa attuma asatuu ubbayenne hewan ek'k'eedda mac'c'a asatuu ubbay wolk'k'aama maabaraa gidiide, Gibs'en gedissa baggana Patiroosa giyaa saan de'iyaa Asay ubbay Ermaasa hawaadan yaageeddino;

16 «Neeni Med'inaa Godaa suntsan nuw odiyaabaa ubbaa nuuni sisokko.

17 Nuuni ootsana geeddawaa ubbaa ootsana. Nuuni, nu mayzza aawotuu, nu kaatetuunne nu kaappatuu Yihudaa katamatuwaaninne

Yerusaalame ogetuwaan kase ootseeddawaadan, Saluwaa Kaatatto geetettiyaa nu s'oossattiw is'aanaa c'uwissana; ushshaa yarshshuwaakka iw gussana. Ayaw gooppe, nuuni kase hewaa ootsiyaa wode, nuw daro k'umay de'ee; he wode nuw sa'ay keeka; nuuna ayaynne metibeenna.

¹⁸ Shin Saluwaa Kaatatiw is'aanaa c'uwayiyaawaanne ushshaa yarshshuwaa gussiyaawaa aggoodeppe haa simmina, nuw ubbabaykka pac'c'eedda; nuuni olaaninne koshan wureeddo» yaageeddino.

¹⁹ Mac'c'a asatuu gujjiidekka hawaadan yaageeddino; «Nuuni Saluwaa Kaatato malatiyaa ukitsaa uukkiyaa wode, is'aanaa c'uwayiyaa wodenne ushshaa yarshshuwaa iw gussiyaa wode ubbaan, nu asinatuu erennan de'ishiina, nuuni ootseeddawe ayaynne baawa» yaageeddino.

²⁰ Aw hewaadan giide zaareedda asaw ub-baw, mac'c'anne attumawoo, Ermaasi hawaadan yaageedda;

²¹ «Hinttenne hintte mayzza aawotuu, hintte kaatetuunne hintte kaappatuu, k'ay biittan de'iyaa Asay ubbay Yihudaa katamatuwaaninne Yerusaalame ogetuwaan is'aanaa c'uwayeeddawaa Med'inaa Goday erenna woy dogeedda giide k'oppiitee?

²² Hintte ootsiyaa iitanne sheneyiyaa oosuwaa Med'inaa Goday c'o"u gaanaw danddayibeenna diraw, hintte biittay bayeedda, bazuwaanne shek'etteedda biittaa ootseedda. Hachchi hintte be'iyawaadan, hintte biittay Asay de'enna biittaa gideedda.

²³ Ha bashshay ubbay hinttena gakkeeddawe hintte hara s'oossatoo is'aanaa c'uwayeedda diraassa, Med'inaa Godaa naak'k'eedda diraassa, Med'inaa Godaa k'aalaa sisennan is's'eedda gishshaassanne Aa higgiiyawunne Aa wogaw azazettenan is's'eedda diraassa» yaageedda.

²⁴ Hewaappe guyyiyaan, Ermaasi asaw ubbaw, mac'c'anne attumawoo hawaadan yaageedda; «Hinttenoo, Yihudaappe yiide, Gibs'e biittan de'iyaa asatoo, ubbaykka Med'inaa Goday giyaawaa sisite!

²⁵ Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday, Israa'eeliyaa S'oossay, hawaadan yaagee; «Hinttenne hintte machchetuu, «Nuuni Saluwaa Kaatattiw is'aanaa c'uwissana; ushshaa yarshshuwaakka iw gussana» giide c'aak'k'eedda c'aak'uwaa poliide, oosuwaan besseedita. Ha"ikka gidooappe, hintte c'aak'uwaa minisittenne polite» yaagee.

²⁶ «Gidooppenne, hinttenoo, Gibs'e biittan de'iyaa Yihudaa asatoo, Med'inaa Goday giyaawaa sisite! Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Hawaappe hini baggan Gibs'e biittan de'iyaa Yihudaa asaappe ittuunne ta suntsan, «Ubbaa Mooddiyaa Med'inaa Goday ero!» giide c'aak'k'enna mala, taani ta wolk'k'aama suntsan c'aak'k'aad.

²⁷ Taani untuntu bolla lo"obaa ahanaw gidennaan, iitabaa ahanaw s'eellay. Gibs'en de'iyaa Yihudaa Asay ubbaanna wurana gakkanaw, olaaninne koshan hayk'k'ana.

²⁸ Shin olaappe atteeda itti amareedawanttu Gibs'eppe Yihudaa simmana. He wode Gibs'en de'iyaa Yihudaa Asay ta k'aalaappenne untuntu

k'aalaappe oogi tumatteeddenttonne akeekiide erana.

²⁹ «‹Taani hinttena ha sa'aan murananne, «Taani hintte bolla iitabaa ahana» geeddawe tumattana-woo, taani Med'inaa Goday hinttew mallaa im-may:

³⁰ taani Yihudaa Kaatiyaa Sedek'iyaasa aw morkke gidiide, Aa wod'anaw koyiyaa Baabloone Kaatiyaa Naabukadanas'ooraw aatsaade immeeddawaadan, Gibs'e Kaatiyaa Hofirakka Aa wod'anaw koyiyaa Aa morkketoo aatsaade immana. Med'inaa Goday hawaa oday» yaagee» yaageedda.

45

Baarookkaw Odetteedda Timbbitiyaa

(45)

¹ Iyoosiyaasa na'ay Iyo'ak'eemi Yihudaan kaateedda oyddentso laytsan, Neeriyaa na'ay Baaruki ha k'aalatuwaa Ermaasi odina sisiide, mas'aafan s'aafeedda. He wode Ermaasi aw odeedda k'aalay hawaa.

² «Baaroka, neena Med'inaa Goday, Israa'eeliyaa S'oossay hawaadan yaagee;

³ «Neeni, «Med'inaa Goday ta sakuwaa bollan kayyuu gujjeedda diraw, aayye taanoo! ooliyaan daaburaade shemppuwaakka d'ayaad» yaagaadda» yaagee.

⁴ «Baaroka, neena Med'inaa Goday hawaadan yaagee; ‹Taani kees's'eeddawaa taani kolana; taani tokkeeddawaakka taani shoddana.

Hewaakka k'ay taani biittan sa'aan ubbaan ootsana.

⁵ Yaatina, neeni new wolk'k'aamabaa koyayiyye? Hewaa koyoppa. Ayaw gooppe, asaa ubbaa bollan taani iitabaa ahana. Taani S'oossay hawaa oday. Shin neeni beeddasaan ubbaan taani neena hayk'k'uwaappe ashshana» yaagee» yaageedda.

Nabii Duma Duma Asaw Odeedda Timbbitiyaa

46

¹ Kawutetsatuwaabaa odanaw Med'inaa Goday Ermaasaw kiitteedda k'aalay hawaa.

Gibs'e Pirddaa

² Iyosiyaasa na'ay Iyo'ak'eemi Yihudaan kaateteedda oyddentso laytsan, Efiraas'iisa Shaafaa matan, Karkkamiisha giyaa sa'aan, Baabloone Kaatii Naabukadanas'oori s'ooneedda Gibs'e Kaatiyaa Nako olanchchatuwaabaa S'oossay hawaadan yaagee;

³ «Hintte wogga gondalliyaanne k'eeri gondalliyyaa giigissite; olaw salppite!

⁴ Hintte paraa bis'aaliide toggite; hintte huup'iyaan birataa k'oobiyyaa wotsiide, hintte sa'aa sa'aa oyk'k'ite! Hintte tooraa leefite; hintte olaa mayuwaakka mayyite! yaagiino.

⁵ «Shin hawe taani be'iyaaawe ayee? Gibs'e olanchchatuu yayyiide, guyye simmeeddino. Wolk'k'aamatuu s'oonetteeddino; guyyenne s'eellennan elleelliide bak'ateeddino. Unttuntu

yuushsho ubbaan dagamay de'ee! Med'inaa Goday hawaa oday.

⁶ Elleelliide wos's'iyaawanttu kessi akkanaw danddaykkino; mino olanchchatuukka attanaw danddaykkino. Huup'issa bagga biittan, Efiraas'iisa Shaafaa matan ubbaykka d'ubettiide kunddi aggiino.

⁷ «Hewe Nayle Shaafay kumiide, yuushshuwaa ubbaa kumiyaawaadan, biittaa ubbaa kumeeddawe oonee?

⁸ Hewe Nayle Shaafay kumiide, yuushshuwaa ubbaa kumiyaawaadan, biittaa ubbaa kumeeddawe Gibbs'e! Gibbs'e hawaadan yaagee; «Taani kis's'aade, biittan sa'aan eellana; katamatuwaanne katamatuwaan asaa ubbaa bayzzana.

⁹ Paratoo, piriis'ite! Paraa gaaretuwaa laaggiyaawanttoo, ellekka laaggite! Gonddalliyaa oyk'k'eedda Top'p'iyaappenne Liibiyaappe* yeedda olanchchatoo, kesite! Liidiyaappe yeedda wonddaafiyaa duketsan looheedda olanchchatoo, woraajjite!» yaagee» yaageedda.

¹⁰ He gallassay Goday, Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Godaa gallassaa, S'oossay bare morkkatuwaa bollan haluwaa kesiyaa gallassaa. Aa mashshay kallana gakkanaw, untuntta maana; alana gakkanaasikka untunttu suutsaa ushana. Ayaw gooppe, Goday, Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday huup'issa bagga biittan, Efiraas'iisa Shaafaa matan untuntta yarshshuwaa ootsiide akkana.

* **46:9 Liibiyaappe:** Ibraawetsuwaan «Puus'a» geetettee.

¹¹ Hinttenoo, Gibbs'e asatoo, Gala'aade biittaa biide, hinttew okettiyaa d'aliyaa demmite. Gido shin, hintte c'oo mela d'aliyaa darissiitappe attina, hinttew pas'uu mule baawa.

¹² Hintte yeellaa kawutetsatuu siseeddino; Hintte yeekkiyaa yeekuwa biittay sa'ay siseedda. Ayaw gooppe, hintte olanchchatuu ittuu ittuwaan d'ubettiide, ubbay ittippe kunddeeddino.

Naabukadanas'ooraa Yuussaa

¹³ Baabloone Kaatii Naabukadanas'oori Gibbs'e biittaa olanaw yiyaa wode, Med'inaa Goday timb-bitiyaa odiyaa Ermaasaw odeedda k'aalay hawaa:

¹⁴ «Hawaa Gibbs'en oda; k'ay Gibbs'e katamatuwaan Migidoolan, Memppisaaninne S'aafinaasan awaaya. «Olay hintte yuushshuwaan de'iyaa asaa ubbaa wurssiid de'iyaa diraw, denddi ek'k'iide gigettite!» yaaga.

¹⁵ Hintte wolk'k'aama olanchchatuu ayaw kunddeeddino? Med'inaa Goday untuntta sugeedda diraw kunddeeddino.

¹⁶ Hintte olanchchatuu d'ubettiide kunddeeddino. Ittuu ittuwaa, «Denddite! ha morkkiyaa mashshaappe attanaw, nu asaakko, nu biittaa ane simmeetto» yaagiino.

¹⁷ Untunttu yaan Gibbs'e kaatiyaa paroona, «Bare kaac'aan go"etenan c'oo aatsiyaa odanchchaa» giide suntsana» yaageedda.

¹⁸ Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Godaa geetettiyaa Kaatii hawaadan yaagee; «Taani ta de'uwaan c'aak'k'ay: deretuwa gidduwaan Taaboora Derii, woy abbaa lank'kiyaan

de'iyaa K'armmeloosa Derii aduk'k'iyaaawaadan aduk'k'iyaa morkkii hintte bolla yaana.

¹⁹ Hinttenoo, Gibbs'e biittan de'iyaaawanttoo, omooduwaan baanaw giigite. Ayaw gooppe, Memppiisa katamay kolettiide, ooninne de'enna bazzo gidanawaa.

²⁰ «Gibs'e biittay lo"iyaa ussatti mala; shin huup'issa bagga biittaappe yiyaa dukkiyaa uduns's'iyaaan Aa sa"ettana.

²¹ Gibbs'en miishshay c'igetiyyaa olanchchatuu mod'd'eedda korumatuwaa mala. Ee, untuntukka ittippe guyye simmiide bak'ateeddino; untuntu barenttu sa'aan ek'k'ibeykkino. Ayaw gooppe, untuntu bayetsaa gallassay, untuntu murettana wodii gakki kichcheedda.

²² «Morkketuu wolk'k'an geliyaa wode, Gibbs'e Asay bak'atiyaa shooshshaadan solddana; he morkketuu mitsaa k'ans's'iyaa asatuwaadan, kalttaa akkiide, Aa bolla yaana.

²³ Asay sis'ima wora butsiide d'ayissiyaawaadan, Gibbs'e asaa siifi wurssana. Taani Med'inaa Goday hawaa oday. Morkketuwaa payduu booliyaappekka c'oratte; untunta paydanaw danddayettenna.

²⁴ Gibbs'e Asay kawushshana; huup'issa baggappe yiyaa asatuwaa kushiyankka aad'd'iide imettana» yaagee.

²⁵ Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday, Israa'eeliyaa S'oossay hawaadan yaagee; «Taani Teebisa katamaa s'oossaa Amoona, Gibbs'e kaatiyaa, Gibbs'e biittaanne Gibbs'e s'oossatuwaa, Gibbs'e kaatetuwaanne Gibbs'e kaatiyaan zemppiyaawantta ubbaa murana.

26 Unttuntu wod'anaw koyiyaa Baabloone Kaatiyaa Naabukadanas'ooraa kushiyaaninne Aa olanchchatuwaa kushiyan aatsaade immana.

«Hewaappe simmina, Gibbs'e biittay kasewaadan Asay de'iyaa biittaa gidanawaa. Med'inaa Goday hawaa oday.

S'oossay Bare Asaa Ashshana

27 «Hinttenoo, ta k'oomatoo, Yaak'ooba zaretoo, yayyoppite! Hinttenoo, Israa'eelatoo, dagammoppite! Hintte haako san de'ishiina, taani hinttena ashshana; hintte zaratuwaakka untuntu omoodettiide biittaappe yedissana. Yaak'ooba zaratuu simmiide, ayentto bochchennan saro de'ana. Unttunta ay asayenne yashissenna.

28 Hinttenoo, ta k'oomatoo, Yaak'ooba zaretoo, taani Med'inaa Goday hinttenanna de'iyaa diraw, yayyoppite! Taani hinttena laaleedda kawutet-satuwaa ubbaa ubbaanna d'ayissana; shin hinttena ubbaanna d'ayissikke. Taani hinttena likke pirddan murana; muray bayinnan hinttena ubbaanna c'oo yeddikke. S'oossay hawaa oday» yaagee.

47

Piliss's'eema Pirddaa

1 Gibbs'e kaatii Gaaza oliide s'oonanaappe kasetiide, Piliss's'eema biittaa s'eelliaawaan Med'inaa Godaappe timbbitiyaa odiyaa Ermaasakko yeedda k'aalay hawaa.

² Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Be'ite, huup'issa bagga biittappe haatsay d'uuk'k'ananne di'uu geleedda kuntso haatsaadan goggana. Biittanne biittaa bollan de'iyaaawaa ubbaa, katamatuwaanne katamatuwaa gidдон de'iyaa asaa ubbaakka muukkana. Yaatooppe Asay waassana; he biittan de'iyaa ubbay yeekkana.

³ Ayaw gooppe, untuntu paratuwaa kottiyaa, paraa gaaretuwaa giiretsanne gaaretuwaa yingiriyaawaan gondorssaa sisana; aawotuu barenttu kushii arggaac'eedda diraw, barenttu naanatuwaa maaddanaw guyye simmikkino.

⁴ Piliss's'eema asaa d'ayissanawunne S'iirroosanne Sidoona Asay piliss's'eematuwaan maaddetenaadan, atteedawantta biittappe wod'anaw wodii gakeedda. Med'inaa Goday Piliss's'eema asatuwaa, hewanttukka Meedit-eraane Abbaa haatsaan dooddetteedda sa'aan atteedawantta Kafttoorappe yeeddawantta d'ayissana hane.

⁵ Gaaza Asay wolk'k'aama kayyuwaa kayy-otteedda; Ask'k'aloona asaykka sirp'p'i geedda. Hinttenoo, abbaa zanggaaraan bashshaappe atteedawanttoo, hintte awude gakkanaw, hintte bollaa k'ans's'eretsiidde kayyottiitee?

⁶ «Hintte, «Nenoo Med'inaa Godaa mashshaw, neeni c'o'u geenan is's'iyawe awude gakkanaasee? Ne shookuwaan simma gela! C'o'u gaade shemppa!» yaagiita.

⁷ Shin Med'inaa Goday Aa azazina, I waan c'o'u go giitee? Ask'k'aloona bollanne abbaa zanggaaraan biittan de'iyaa asaa bolla I Aa sunt-sidiggeedda» yaagee.

48

Moo'aaba Pirddaa

¹ Moo'aaba biittaa s'eelliaawaan Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday, Israa'eeliyaa S'oossay hawaadan yaagee; «Nabo katamaw aayye ana! Ayaw gooppe, I bayana. K'iriyaatayima katamay kawushshananne omoodettana; untuntu geessuukka kawushshananne me"erettana.

² Hawaappe hini baggan Moo'aaba c'ee'k'uu d'ayana. Ayaw gooppe, Haseboona kataman de'iyaa Asay Moo'aaba bolla, «Haayite! He biittaa ane ubbaanna d'ayisseeto» yaagiide iitabaa mak'etteedda. Neenoo, Maadimeena katamatiw, neenakka sirp'p'i ootsana; ne geeduwaa olay kaallana.

³ «Horonayma asay, «Laaletsayenne wolk'k'aama bashshay gakeeda» yaagiide waassiyaa waasuwa sisite!

⁴ Moo'aabe me"erettana; Aa naanatu yeekkiyaa yeekuwa sisite!

⁵ Untuntu yeekkiidde, Luhiita pudetsaa ke-sana; Horonayma dugetsakka bashshaw waasiyaawantu waasuwa sisiide wod'd'ana.

⁶ Untuntu ittuu ittuwaa, «Bak'atite! hintte shemppuwaa ashshite!» Mela dembbaan de'iyaa Aaro'eera katamaa mala gidite.

⁷ Neenoo, Moo'aaba biittaw, neeni ne wolk'k'aaninne ne duretetsan c'ee'k'etteedda diraw, neenikka omoodettana. K'ay Kaamoosha giyaa s'oossaykka bare k'easetuwaanne bare

mooddiaawanttunna ittippe omoodettiide,
harasaa baana.

⁸ Med'inaa Goday odeeddawaadan,
katamatuwaa ubbaa d'ayissiyaawe yaana; itti
kataminne de'enna; wombbaynne dembbay
ubbay ittippe d'ayana.

⁹ Moo'aabaw I paalliide attiyaa k'efiyaa immite.
Aa katamatuubbay ayinne baynnawaa gidana;
itti asaynne untuntun de'enna.

¹⁰ «Med'inaa Godaa oosuwa sheneko giide
ootsiyaa uray shek'k'etteeddawaa gido! S'oossay
azazi wotsina, suutsaa gussennaadan bare
mashshaa te"iyaa uraykka shek'k'etteeddawaa
gido!

¹¹ «Moo'aabe yalagatetsaappe doommiide,
ishaluwaan de'eedda asaa mala; I hara biittaw
omoodettibeenna. Moo'aabe baatsaappe
baatsaw tigettennaaninne k'aas's'ennan, mal"uu
laamettennaaninne sawuu aggenaan, uttiide
de'iyaa woyniyaa eessaa mala.

¹² Moo'aaba aatsi yeggiyaawantta taani
Med'inaa Goday kiittiyaa gallassatuu yaana.
Untunttu Aa aatsi yeggiide, baatsaappe
c'inggirssana; Aa baatsaa mentseertsana.

¹³ Yaatina, Israa'eeliyaa Asay bare
ammanetteeda, Beeteelen de'iyaa eek'an
kawusheeddawaadan, Moo'aaba asaykka bare
s'oossan Kaamooshan kawushshana.

¹⁴ «Hintte, «Nuuni wolk'k'aama asanne mino
olanchchaa» giide ayaw c'EEK'ettiitee?

¹⁵ Be'ite, Moo'aaba biittaynne yaan de'iyaa kata-
matuu bayeeddino. Aa yalaga attuma asat-
uukka shukettanaw duge beeddino. Taani Kaatii,

Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Godaa geetet-tiyaawe hawaa oday.

¹⁶ Moo'aaba bashshay matatteedda; tuggay Aa bollan yiyaa wodiikka elleelliide gakteedda.

¹⁷ «Aa yuushshuwaan de'iyaa asaw, Aa woggatetsaakka eriyaa ubbaw, «Mino gideedda kawutetsaa s'am"ay waan me"eeddee! Bonchchetteedda s'am"ay waan kinchchet-teedee!» yaagiide zilaalite.

¹⁸ «Hinttenoo, Diboona kataman de'iyaa wanttoo, hintte bonchcho sa'aappe wod'd'iide, mela biitan uttite. Ayaw gooppe, Moo'aaba d'ayissiyaawe hintte bollanka yaana; hintte geessuwaa ubbaakka laalana.

¹⁹ «Aaro'eera kataman de'iyaa wanttoo, ogiyaa doonaan ek'k'iide s'eellite; kessi akkiide bak'atiyaa attuma asanne mac'c'a asaa, «Ayee kesseeddawe?» yaagiide oochchite.

²⁰ «Unttuntu, «Moo'aabe me"eedda diraw kawusheedda; aw yeekkittenne zilaalite! Moo'aabe bayeeddawaa Arnnoona Shaafaa lank'k'iyaan awaayite!» yaagiide zaarana.

²¹ «Gezziyaan de'iyaa Holoona, Yaahis'a, Mefa'aata,

²² Diboona, Nabo, Beeti-Dibilaatayima,

²³ K'iriyaatayima, Beeti-Gamuula, Beeti-Ma'oona,

²⁴ K'iriyaatanne, Boos'ira geetettiyyaa katamatuwaa bollaninne mataaninne haakuwaan de'iyaa Moo'aaba katamatuwaa bollan pirdday yeedda.

²⁵ Moo'aaba kac'ii k'ans's'etteedda; Aa k'esiikka me"eedda.

26 «Med'inaa Godaa bollan otoretteedda diraw, Moo'aaba ushshiide matsoyite. Bare c'oosheedda c'ooshshaa bollan gondoretto; Asay ubbaykka Aa bollan k'iliic'o.

27 Kase neeni Israa'eeliyaa bollan k'iliic'abeykkii? Aabaa haasayiyaa wode, neeni kad'aade huup'iyaa k'aatseeddawe Israa'eelii kayisotuwaa giddoppe oyk'k'ettiineeyye?

28 «Hinttenoo, Moo'aaban de'iyaaawanttoo, kata-maappe kesi biide, Shuchchaa gonggoluwaa gid-don de'ite. Aafuwaa doonaan bare golliiyaa kees's'iyaa harap'p'atti mala gidite.

29 Moo'aabe loytsi otoretteedda; Moo'aaba Asay ay keeshshaa ayyintto, aleek'inttonne otorettintto, k'ay barentta untunttu ay keeshshaa d'ok'k'issi wotseeddentto, taani sisaad.

30 Taani Med'inaa Goday untunttu aleek'k'uwaa eray; shin ayinne maaddenna; untunttu c'ee'k'uukka ayaakka ootsenna.

31 Hewaa diraw, taani Moo'aabaw waassay; K'iirihereesa asawukka kayyottaade yeekkay.

32 «Hinttenoo, Siibima asaw, Yaa'izeera asaw yeekkiyaawaappe aatsaade taani hinttew yeekkay. Hintte tashii daashiide, Mas'iyaa Abbaa pinniide, Yaa'izeera gakkedda woyniyaa turaa mala; shin hintte ofintsaa teeraanne hintte woyniyaa wurc'c'uwaa bonk'k'iyaaawanttu yiide d'ayissidiggeeddino.

33 Lo"o katsay ayifiyaa Moo'aaba biittaappe pashikkayenne nashechchay aketti kichcheedda. Woynniyaa teeraa gum"iyaa sa'atuwaappekka woyniyaa eessay goggennaadan te"a diggaad. Ooninne laa"entso Aa ililiiddi gum"enna. Asaa

kooshshay sisettooppekka, nashshechchaa kooshsha gidenna.

³⁴ «Unttuntu Haseboonaaninne El'aalen waassiyaa waasuu Yahaas'a gakkanaw sisettee. K'ay S'oo'aaroppe biide, Horonaymanne Egilaati-Shaliishiyaa gakkanaw sisettee. Haray atto Nimiriima haatsaykka meleedda.

³⁵ «Taani Moo'aaban Asay goyinniyaa d'ok'k'a sa'atuwaan yarshshiyaawantta barenttu s'oossatoo is'aanaa c'uwayiyaawantta d'ayissana. Taani Med'inaa Goday hawaa oday.

³⁶ Unttuntu kase demmeedda duretetsay ubbay ha"i d'ayikichcheedda diraw, ta wozanay Moo'aabawunne K'iirihereesa asaw baliyaan his'is'iyaaan yeekkiyaawaadan yeekkee.

³⁷ Unttuntu ubbay barenttu huup'iyaaanne barenttu buuchchaa meedeeddino; barenttu kushiyaakka k'ans's'iide madutseeddino; k'ay barenttu s'eessankka maak'aa danc'c'eeddino.

³⁸ Moo'aaban de'iyaa golliiyaa huup'iyaa ubbaaninne dabaaban yeekuwaappe attina, harabay baawa. Ayaw gooppe, Moo'aaba taani ooninne koyenna otuwaadan mentsaad. Taani Med'inaa Goday hawaa oday.

³⁹ «Moo'aabe ay me'uwaaw me"eeddee! Aa asayanne ay waasuwaaw waassi! Moo'aabe yeellatiide, bare zokkiyaa wora ay zaaruwaaw zaarii! Hewaa diraw, Moo'aabe bare yu-ushshuwaan de'iyaa ubbatoo miic'c'iyaaawaanne dagammiyaabaa gideedda» yaagee.

⁴⁰ Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Arggantsay bare k'efiyaa pididi ootsi paalliidde yiyaawaadan, morkkii Moo'aaba bollan yaana.

⁴¹ Aa katamatuu oyk'k'ettana; Aa geesatuukka aketana. He gallassi Moo'aaba mino olanchchatuwaa wozanaykka oytsay oyk'k'eedda mac'c'a mishirati wozanaa mala gidanawaa.

⁴² Moo'aabe ta bollan, Med'inaa Godaa bollan makkaleedda diraw d'ayana; hawaappe sintsaw I kawutetsaa gidenna.

⁴³ «Hinttenoo, Moo'aaban de'iyaaawanttoo, yashshiyaawe, ollayenne p'irii hinttena naagee. Taani Med'inaa Goday hawaa oday.

⁴⁴ Yashshiyaawaappe bak'atiide wos's'iyaa ooninne ollaan kunddana; k'ay ollaappe pude kesiya ooninne p'iriyaan oyk'k'ettana. Ayaw gooppe, taani Moo'aaba muriyaa wodiyaan hewaa ootsana. Med'inaa Goday hawaa oday.

⁴⁵ «Bak'atiide beeddawanttu wolk'k'aa d'ayiide, Haseboona katamaa kuwan ek'k'eeddino. Ayaw gooppe, Haseboona katamaappe tamay, k'ay Kaatii Sihooni beni de'eedda golliyaappe lac'uu kesiide, Moo'aaba biittaa ubbaanne an de'iyaa makkalanchcha asaa maana.

⁴⁶ Moo'aaba asaw, hintteew aayye ana! Kaamoosha giyaa s'oossaw goyinniyaawanttu d'ayeeddino; untunttu attuma naanatuunne mac'c'a naanatu oomoodettiide beeddino.

⁴⁷ «Gidoopenne, wurssetsa wodetuwaan taani Moo'aaba asaw zaaraadde sa'aa ishalissana. Taani Med'inaa Goday hawaa oday» yaagee.

Moo'aaba bolla odetteedda timbbitii hawaan wureedda.

49

Amoona Pirddaa

¹ Amoona asaa s'eelliyaawaan Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Israa'eeliyaw attuma na'ay baawee? Woy laattiyaawe baawee? Yaatina, Molooka giyaa s'oossaw goyinniyaa asatuu Gaada biittaa ayaw oyk'k'eeddino? Unttuntu kata-mankka ayaw utteeddino?

² Amoona Asay de'iyaa Raaba katamaa bol-lan olaa waasuu sisettanaadan, taani Med'inaa Goday ootsana gallassatuu yaana. He katamay koletide, mela attanawaa. Aa yuushshuwaan de'iyaa k'eeri katamatuukka taman s'uugettana. Israa'eeliyaa asaykka barena bare laataappe yed-ersseeddawannta yederssana. Taani Med'inaa Goday hawaa oday.

³ «Hinttenoo, Haseboona asatoo, Aata katamay koletti kichcheedda diraw zilaalite! Hinttenoo, Raaba asatoo, yeekkite! Maak'aa mayyiide kayyottite! K'ay wozanaa bayiide, katamaa gimbbiyaa gidдон wos'ereettite! Ayaw gooppe, hintte s'oossay Molooki bare k'eresetuwaanne bare mooddiyaawanttunna omoodettana.

⁴ Hinttenoo, ammanuu bayinna asatoo, hintte, «Nu bollan ooni woraajjii?» yaagiide hintte duretetsaaninne hintte aradda wombbatuwaan ayaw c'ee'ettiitee?

⁵ Taani ne yuushshuwaan de'iyaawanttu ubbay neena dagantsanaadan ootsana. Taani Med'inaa Goday, Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday hawaa oday. Hintte ubbaykka kesiide bak'atana; k'ay bak'atiide beeddawannta shiishshiyaawe d'ayana.

⁶ «Gidooppenne, wurssetsa wodetuwaan taani Amoona asaw zaaraadde ishalissana. Taani Med'inaa Goday hawaa oday» yaagee.

Eedooma Pirddaa

⁷ Eedooma biittaa s'eelliaawaan Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Temaana asaw aad'd'eeda eratetsay baawee? C'inc'c'a asatuwaappe zorii d'ayi kichcheeddee? Unttuntu aad'd'eeda eratetsay untuntuppe goozeti kichcheeddee?

⁸ Hinttenoo, Dadaanan de'iyaawanttoo, bak'atiide c'iimma gonggoluwaan k'osettite! Ayaw gooppe, taani Eesaa zeretsaa muriyaa wodiyaan, Aa bolla bayetsaa ahana.

⁹ Woynniyaa mas'iyaawanttu yooppe, mas'iidde k'aarimiyaa ashshikkino? Kayisatuu k'amma gelooppekka, barentta koshshiyaawaa s'alala akkikkino?

¹⁰ Shin taani Eesaa zeretsaa k'aaraade kallo ashshana; untuntu k'osettanaw danddayenna mala, untuntu k'osettiyaa sa'atuwaakka taani k'aaraade, k'onc'c'e sa'aa ootsana. Eesaa zeretsay, Aa dabbotuunne Aa shoorotuu ubbay d'ayana.

¹¹ Hintte gidдон de'iyaa aawuu hayi diggeedda naanatuwaa taw aggi bashite; untunta taani dichhana. K'ay hintte am"etuukka taanan am-manettino» yaagee.

¹² Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Simmi murettanaw bessena asatuu muruwaa s'uu'aa ushiyaawantta gidowaappe attina, hintte waan

murettenan attana giide k'oppiitee? Tuma hinttekka muruwaa s'uu'aappe ushiitappe attina, c'oo attikkita.

¹³ Boos'ira katamay mela gidiide attana; Aa be'eedda asaw ubbaw dagantsiyaabaa, k'iliic'iyaabaanne boriyaabaa gidanawaa. K'ay Aa yuushshuwaan de'iyaa k'eeri katamatuubbaykka med'inaw kolettiide attanawaa. Hawaa taani Med'inaa Goday ta suntsan c'aak'k'ay» yaagee.

¹⁴ Taani Med'inaa Godaappe yeedda itti kiitaa sisaad. Kawutetsatuwaa giddo kiitetteeddawe, «Eedooma bolla dooddanaw shiik'ite! Aanana olettanaw denddite!» yaageedda.

¹⁵ Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Simmi taani hinttena kawutetsatuwaa gidдон guutsana; asaa gidдонkka kad'etteeddawantta ootsana.

¹⁶ Hinttenoo, shuchchaa gonggoluwaaanne deriyaa bollan de'iyaaawanttoo, hintte yashissiyaa yashshayanne hintte otoruu hinttena c'immeedda. Hintte hintte golliiyaa arggantsawaadan d'ok'k'an kees's'ooppekka, taani hinttena hewaappekka duge wotsana.

¹⁷ «Eedooma biittay asaa dagantsiyaa biittaa gidanawaa. Yaana aad'd'iyaa Asay ubbay Aa bayet-saa be'iide, dagamananne, «Poora!» gaana.

¹⁸ Sodoominne Gamoori barenttu yuushshuwaan de'iyaa katamatuwaanna bayiyaa wode haneeddawaadan, ooninne yaan de'enna; Asay ubbakka yaan uttenna. Taani Med'inaa Goday hawaa oday.

¹⁹ «Yorddaanoosa Shaafaa lank'k'iyaaan de'iyaa woraappe lo'o k'ooruu de'iyaasaa k'oppennaan kesiyaa gaammuwaadan, taani yaade, Eedooma asatuwaa k'oppennaan untuntu biittaappe yederssana. Hewaappe guyyiyaan, ta dooreedda asaa Aa bollan suntsana. Ta malay baawa; taani ootsana geeddawaakka te"anaw danddayiyaa Asay baawa. Ay hentsanchchay taananna ek'ettanaw danddayii?

²⁰ «Hewaa diraw, taani Med'inaa Goday Eedooma bollaninne Temaana katamaa asaa bollan ootsanaw halchcheeddawaanne k'oppeeddawaa sisite! Untuntu naanatuwaa wolk'k'an goochchiide afana; hewaa gaasuwaan untuntu soo Asay ubbay dagamana.

²¹ Eedooma kunddetsaa giiretsay biittaa k'aatsana; Eedoomatuwaa waasuukka Zo'o Abbaa gakkanaw sisettana.

²² Arggantsay bare k'efiyaa piddi ootsiide, bollappe duge ellekka paalliide yiyaawaadan, morkkii Boos'ira bollan yaana. He gallassi Eedooma olanchchatuu oytsay oyk'k'eedda mishirattiidan hirggana» yaagee.

Damask'k'o Pirddaa

²³ Damask'k'o s'eelliaawaan S'oossay hawaadan yaagee; «lita oduwaa siseedda diraw, Hamaatanne Arifaada katamatuwaan de'iyaa Asay yeellateeddanne yayyeedda. Beetay shoc'iyaa abbaadan, untuntta wozanay shemppuwaa demmanaw danddayibeenna.

24 Damask'k'o Asay daabureedda; untuntuntu dagamaan shabbaretiide bak'ateeddino; mishirato oytsay oyk'k'iyawaadan, metuunne tuggay untuntta oyk'k'eedda.

25 Nashechchay kumeedda he eretteedda katamay Asay de'enna sa'aa gidanawaa!

26 Hewaa diraw, he gallassan he kataman de'iyaa yalaga attuma asaa ubbay katamaa giddo ogetuwaan hayk'k'ana; olanchchatuu ubbaykka wurana. Taani, Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday hawaa oday.

27 Taani Damask'k'o katamaa dirssaa gimbiyaan tamaa yeddana; he tamay Benihadaada kawutetsaa golliyya ubbaa maana» yaagee.

*K'eedaare Yaratuwaa Bollanne Has'oor
Kawutetsatuwaa Bolla Yaana Pirdaa*

28 Baabloone Kaatii Naabukadanas'oori oliide s'ooneedda K'eedaarenne Has'oor kawutetsatuwaa s'eelliyawaan Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Denddite; K'eedaare asaa olite! He away doliyya baggana de'iyaa asaa wurssite!

29 Untunttu dunkkaanetuwaanne untunttu wudetuwaa akkite! Untunttu gariddotuwaa, untunttu mas'uwaa ubbaanne untunttu gaalotuwaa akkite! Yaatiide untunttoo, «Hintte yuushsho ubbaan shabbirssay denddeedda!» yaagiide odite.

30 «Hinttenoo, Has'ooran de'iyawanttoo, Baabloone Kaatii Naabukadanas'oori hintte bollan iitabaa ootsanaw mak'etti utteedda diraw, bak'atite; haako sa'aa biide, c'iimma gonggoluwaa k'osettite! Med'inaa Goday hawaa odaad.

³¹ «Naabukadanas'ooraa, dendda! Hirggi bayinnan saro de'iyaa kawutetsatuwaa bolla woraajja! Taani Med'inaa Goday hawaa oday. Unttuntu katamaa gimbbiyaw ifitsay woy kulubbuu baawa. Unttuntu barekka de'iino.

³² «Unttuntu gaalotuu bonk'k'ettana; unttuntu wudiikka omoodettana. Barenttu huup'iyaa shufeeriyaa meedissiyaawantta ubbaa taani c'arkkuwaan laalana; taani ubba saanna unttuntu bolla bayetsaa ahana. Taani Med'inaa Goday hawaa oday.

³³ Has'oori med'inawukka worakanatuu de'iyaa bazzo gidiide attanawaa. Ooninne yaan de'enna; Asay ubbakka yaan uttenna» yaagee.

Elaama Pirddaa

³⁴ Yihudaa Kaatii Sedek'iyaasi koyiro kaateteedda wode, Elaama biittaa s'eelliyaawaan Med'inaa Godaappe Ermaasakko yeedda k'aalay hawaa.

³⁵ Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Elaamaw waanna wolk'k'aa gidiyaa unttuntu wonddaafiyaa asatuwaa taani wod'ana.

³⁶ Ubba saanna taani Elaama bollan c'arkkuwaa ahana; unttunttakka he c'arkkuwaan ubbasaa laalana. Hewaa diraw, Elaama Asay laalettiide gakkenna biittay de'enna.

³⁷ Unttuntu morkkatuwaa sintsaaninne unttunta wod'anaw koyiyaawanttu sintsan taani Elaama dagantsana. Taani ta wolk'k'aama hank'k'uwaan unttuntu bolla bayetsaa ahana. Taani Med'inaa Goday hawaa oday. Taani

unttuntta d'ayissana gakkanaw, mashshaan yederssana.

³⁸ Taani Elaama kaatiyaanne untunttu kaap-potuwa d'ayissaade, ta kawutetsaa araataa yaan wotsana yaagee Med'inaa Goday.

³⁹ «Gidooppenne, wurssetsa wodetuwaan taani Elaama asaa zaaraadde ishalissana. Taani Med'inaa Goday hawaa oday» yaagee.

50

Baabloone Pirddaa

¹ Baabloone biittaanne Baabloone asaa s'eelliaawaan timbbitiyaa odiiyaa Ermaasa baggana Med'inaa Goday odeedda k'aalay hawaa:

² «Kawutetsatuwaa gidдон oditenne awaayite. Banddiraa d'ok'k'u ootsi oyk'k'iide, ayaanne k'osennan, hawaadan yaagiide odite; «Baabloone kunddeedda! Beelanne Mardduuka geetettiyaa Aa s'oossatuukka yeellateeddinonne me"eretteeddino. K'ay Aa misiletuunne Aa eek'atuu me"eretteeddino.

³ Huup'issa bagga biittaappe itti kawutetsay yaana; Baabloone biittaa bayzzana. Yaatooppe asaykka mehiikka ubbay bak'atana; ooninne yaan de'enna» yaagite» yaageedda.

Israa'eeliyaa Asay Simmana

⁴ Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «He wodiyaaninne he gallassatuwaan Israa'eeliyaa asaynne Yihudaa Asay ittippe gidiide, yeekkiidde yaana; Med'inaa Godaa barenttu S'oossaa koyana.

⁵ Unttuntu S'iyoonne afiyaa ogiyaa oochchiide, barenttu sintsa yaa zaariide, «Haayite!» Nuuni ubbakka dogettenna med'inaa c'aak'uwaa Med'inaa Godaana ane c'aak'k'eteetto yaagana.

⁶ «Ta Asay bayeedda dorssatuwaa mala gideedda; unttuntu hentsanchchatuu unttunta baletsiide, deriyaan wora yeddeeddino. Itti saappe hara deriyaa toyilakattiidde, barenttu ak'iyaa sa'aa dogeeddino.

⁷ Demmeedda ubbay unttunta shankkateedda. Unttuntu morkketuu, «Nuuni ayinne bayzzibeykko; hawe metuu ubbay unttunta gakkeeddawe, unttuntu Med'inaa Godaa, barenttu shemppuwaa sa'aa, Med'inaa Godaa barenttu mayzza aawotuwwa hidootaa naak'k'eedda gishshaassa» yaageeddino.

⁸ «Hinttenoo, Israa'eeliyaa asatoo, ha'i simmi Baabloone asaa giddoppe kesiide bak'atite! Baabloonatuwaa biittaappe biite! Yaatiide wudiyaa kaaletsiyaa deeshsha orggiyaa mala gidite.

⁹ Ayaw gooppe, taani huup'issa bagga biittaappe wolk'k'aama wolk'k'aama kawutet-satuwaa c'itatuwaa dentsaade, Baabloone bolla ahaade de'ay. Unttuntu Aa oliidekka oyk'k'ana; unttuntu wonddaafii dukkiide yedeedda hiilanchcha olanchchaa mala.

¹⁰ Baabloone biittay bonk'k'ettana; Aa bonk'k'iyaa ubbay kallana. Taani Med'inaa Goday hawaa oday.

Baabloone Kunddetsaa

11 «Hinttenoo, Baabloone asatoo, ta asaa bonk'k'iyaawanttoo, hintte nashettiide, pooc'u geeddita. K'ooruwaa kalleedda ussattiidan, hintte p'is's'illeeddita; wotara paraadan c'aaggeeddita.

12 Shin ha"i hintte waanna katamay yeellatananne kawushshana. K'ay kawutetsatuwaa giddonkka Baabloone ubbaappe wurssetsa gidanawaa; haatsi bayinna mela biittaa gidanawaa.

13 Med'inaa Godaa hank'k'uwaa gaasuwaan, Baabloone Asay de'ennasaa gidanawaa; I ubbaanna kolettenna. Aa lank'k'iyana aad'd'iyaa ubbay Aa bollan gakkeedda boshaa be'iide, daga-mananne, «Poora!» gaana.

14 «Hinttenoo, wonddaafiyaa dukkiyaawantto, Baabloone olanaw Aa yuushshuwaan salppite; I Med'inaa Godaa bollan nagaraa ootseedda diraw, hintte pootsatuwaan ubbaan Aa dukkite.

15 Ubbaa bagganakka Baabloone bollan olaa waasuwaa waassite! Baabloone kushiyaa immeedda; Aa adussa gimbbetuu kunddeeddino; Aa gimbbiyaa dirssaykka koletteedda. Med'inaa Goday Aa bollan haluwaa kesiidde de'iyaa diraw, hinttekka Aa bollan haluwaa kesite! I haratuu bollan ootseeddawaa hinttekka Aa bollan ootsite!

16 Zeretsaa zeriyaawaanne c'akaa wode shiishshanaw kesiyaawaa ubbaa Baablooneppe d'ayissite. Un"etsiyaawanttu mashshaw yayyeedda diraw, he biittan de'iyaa Asay ubbay bare yaraakko yaraakko simmiide, bare biittaa biittaa bak'atana.

Israa'eeliyaa Asay Simmana

17 «Israa'eelii gaammuu yederssiide laaleedda dorssaa mala. Koyiro Asoore kaatii Aa ashuwaa

meedda; wurssetsan k'ay Baabloone Kaatii Naabukadanas'oori Aa mek'etsaa d'ogeedda.

¹⁸ Hewaa diraw, Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday, Israa'eeliyaa S'oossay, taani hawaa oday: Asoore kaatiyaa taani mureeddawaadan, Baabloone kaatiyaakka Aa biittaakka murana.

¹⁹ Shin Israa'eeliyaa I heemettiyaa sa'aa zaarana; K'armmeloosanne Baasaane Deretuwaan I heemettana. K'ay untunttu Efireema gezziyaaninne Gala'aade gezziyaan kalliide maana.

²⁰ He wodiyaaninne he gallassatuwaan Asay Israa'eeliyaan bayzzuwaa koyana; shin bayz-zuu d'ayana; Yihudaan nagaraa koyana; shin beettena. Ayaw gooppe, hayk'k'uwaappe taani ashsheeda Israa'eeliyaa asaa atteeddawanttu nagaraa taani atto yaagana. Taani Med'inaa Goday hawaa oday» yaagee.

Baabloone Pirddaa

²¹ K'aykka Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Miraatayima biittaanne Pik'ooda biittan de'iyaa asaa bollan denddite; untuntta olite, wod'itenne untuntta mule d'ayissite. Taani hinttena azazeeddawaadan ubbabaa ootsite.

²² He biittan olaa waasuu sisettee; wolk'k'aama bashshayikka gakkeedda.

²³ Biittaa sa'aa ubbaa liik'issiyaa dijinuu ay me'uwaa me"eeddee! Ayiba liik'uwaa liik'eedee! Kawutetsatuwaa ubbaa gidдон Baabloone ayiba dagantsiyaabaa gideedee!

²⁴ Neenoo, Baabloone, taani neena oyk'k'anaw p'iriyaa wotsaad; neeni erennan de'aadde

gelaade oyk'k'ettaadda. Neeni taananna, Med'inaa Godaana gaaddateedda diraw oyk'k'ettaadda.

²⁵ Taani Med'inaa Goday ta olaa miishshaa wotsiyaa golliiyaa dooyaad; ta hank'k'uwaa olaa miishshaa aappe kessaad. Ayaw gooppe, taani Goday, Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday Baabloone biittan ootsiyaa oosuu de'ee.

²⁶ Yaana haana Aa bolla dooddite! Katsay de'iyaa Aa gootaratuwaa pogite; omooduwaakka katsaadan itti diiran guuppite! Ayaanne ashshenan wurssi d'ayissite!

²⁷ Booratuwaa shukkiyaawaadan, untunttu olanchchatuwaa siifite! Baabloone asaw aayye ana! Ayaw gooppe, untunttu gallassay, untunttu muretiyaa wodii gakkeedda.

²⁸ «Omoodetteedda asatuu Baablooneppe kessi akkiide, Yerusaalame bak'atana. Baabloone biittaa Asay Geeshsha Golliiyaa bollan ootseeddabaw Med'inaa Goday untunttu S'oossay haluwaa ke-siyaawaa untunttu S'iyoonen haasayana.

²⁹ «Baabloone olanaw wonddaafiyaa dukkiyaawantta ubbaa s'eegite; ittuunne kessi akkenaadan, untunttu Aa yuushshuwaan dooddino. Med'inaa Godaa bolla, Israa'eeliyaa Geeshsha bolla, I otoretteedda diraw, aw Aa oosuwaadan zaarite. I haratuu bollan ootseeddawaadan, Aa bollankka ootsite.

³⁰ Hewaa diraw, Aa yalaga attuma asatuu kata-maa giddo ogiyaan hayk'k'ana; he gallassi Aa olanchchatuu ubbay d'ayana. Taani Med'inaa Goday hawaa oday» yaagee.

³¹ Goday, Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Neenoo, otoranchchaw, taani ne bolla denddaad. Ayaw gooppe, ne gallas-say, neeni muretiyaa wodii gakkeedda.

³² Otoranchchay d'ubettiide kunddana; Aa pude dentsiyaawekka de'enna. Taani Aa katamatuwaa gidдон tamaa eetsana; he tamay yuushshuwaan de'iyaa ubbaa mi diggana» yaagee.

³³ Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Israa'eeliyaa asaynne Yihudaa Asay ittippe naak'etteedda. Unttunta omooddiide afeeddawanttu unttunta wolk'k'appe minissi oyk'k'eeddino; yeddennan diggeeddino.

³⁴ Shin unttunta Woziyaawe mina; Aa suntsaykka Ubbaappe Wolk'k'aama S'oossaa. I unttuntu biittaw shemppuwaa immanaw, unttuntu diraw mootettee. Shin Baabloone biittan de'iyaawanttu shabbirssaa immana.

³⁵ «Baabloone asaynne Baabloone biittan de'iyaawanttu mashshaan hayk'k'ino!

«Aa Kaappatuunne Aa aad'd'eeda eranchchatuu mashshaan hayk'k'ino! Taani Med'inaa Goday hawaa oday.

³⁶ «Aa wordduwaa timbbitiyaa odiyaawanttu, eeyyatuu mashshaan hayk'k'ino!

«Aa wolk'k'aama olanchchatuu, dagammeed-dawanttu mashshaan hayk'k'ino!

³⁷ «Aa paratuwaa bollanne Aa paratuwaa gaaretuwaa bolla, k'ay mac'c'a asaa mala gideedda Aa allaga olanchchatuwaa bolla mashshay yo!

«Aa duretaa minjjiyaa golliyyaa bolla mashshay yo! Yaatooppe Aa duretay ubbay bonk'k'ettana.

³⁸ «Aa bolla koshay yo! Yaatoope Aa haatsay melana. Ayaw gooppe, Baabloone biittay eek'aa misiletuu kumeedda biittaa; he misiletuu asaa dagantsiinonne eeyyayiino.

³⁹ «Hewaa diraw, Baabloone bazzo do'atuunne worakanatuu de'iyaa sa'aa gidanawaa; k'ay so-gonetuukka an de'ana. An med'inawukka Asay de'enna; yeletaa ubbankka Asay an uttenna.

⁴⁰ S'oossay beni Sodoomaanne Gamooraa unt-tuntu yuushshuwaan de'iyaa katamatuwaanna ittippe d'ayisseeddawaadan, Baabloonon ooninne de'enna; Asay ubbakka yaan uttenna. Taani Med'inaa Goday hawaa oday.

⁴¹ «Be'ite, Asay huup'issa bagga biittaappe yee; mino kawutetsatuunne daro kaatetuu sa'aa gas'aappe yaanaw denddiino.

⁴² Unttuntu barenttu wonddaafiyaanne tooraa oyk'keeddino; unttuntu mek'etsaa iitanne yeddi maarena asaa. Unttuntu barenttu paraa toggiide biyaa wode, beetay shoc'iyaa abbaa guntsaadan hanee. Neenoo, Baabloone, unttuntu ubbaykka olaw giigeedda asaa gidiide, ne bollan salpeeddino.

⁴³ «Baabloone kaatii unttuntu oduwaa siseedda; Aa kushii daaburiide, hilssi geedda; oytsay oyk'keedda mishirattiidan, un"uu Aa oyk'keedda.

⁴⁴ «Yorddaanoosa Shaafaa lank'k'iyaan de'iyaa woraappe lo'o k'ooruu de'iyaasaa k'oppennaan kesiyaa gaammuwaadan, taani yaade, Baabloone asaa unttuntu biittaappe yederssana. Hewaappe guyyiyaan, ta dooreedda asaa Aa bollan suntsana.

Ayaw gooppe, ta mali baawa; taani ootsana geed-dawaakka te"anaw danddayiyaa Asay baawa. Ay hentsanchchay taananna ek'ettanaw danddayii?

⁴⁵ Hewaa diraw, taani Med'inaa Goday Baabloone asaa bollaninne Baabloone biittaa bollan halchcheeddawaanne k'oppeeddawaa sisite! Unttuntu naanatuwaa wolk'k'an goochchiide afana; hewaa gaasuwaan unttuntu soo Asay ubbay dagamana.

⁴⁶ Baabloone kunddetsaa giiretsay biittaa k'aatsana; Baabloonatuwaa waasuukka kawutetsatuwaa ubbaan sisettana» yaagee.

51

Baabloone Bollan Gujja Pirddaa

¹ Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Baabloone asaanne Baabloone biittaa d'ayissiyaa c'arkkuwaa taani kiittana.

² Taani Baabloone bolla allagatuwaa, c'arkkuwaadan punniyaawantta kiittana; Aa biittaa ayinne baynawaa ootsana. Aa bayetsaa gallassi unttuntu ubba saanna Aa dooddana.

³ Aa olanchchatuu wonddaafiyaa dukkanaw woy barenttu olaa miishshaa danc'c'anaw naagoppite. Aa yalagatuwaa ashshoppite; Aa olanchchatuwaa muliyaa d'ayissite.

⁴ Unttuntu Baabloone biittan siifetti wurana; unttuntu katamatuwaa ogetuwaanka c'adetti kunddana.

⁵ Israa'eeliyaa biittayenne Yihudaa biittay Israa'eeliyaa Geeshsha, taana, naak'k'eedda nagan kumeeddawaa gidooppenne, Israa'eeliyaa

gidina, Yihudaa gidina, laa"uwaakka taani unt-tuntu S'oossay, Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday am"atiidan yeggabeykke.

⁶ «Baablooneppe bak'atite! Asay ubbay bare shemppuwaa shemppuwaa ashsho! I ootseedda nagaraa gaasuwaan hintte wod'oppite! Hawe wodii taani Med'inaa Goday ta haluwaa kesiya wode.

⁷ Baabloone sa'aan de'iyaa Asay ubbay ushiide matsottiyaa woyniyaa eessay tigettiyaa, Med'inaa Godaa kushiyan de'iyaa work'k'aa wanc'c'aa mala. Kawutetsatuu ubbatuu he woyniyaa eessaa ushiide gooyeeddino.

⁸ Baabloone k'oppennaan kunddiide me"eedda. Hewaa diraw, aw yeekkite! Aa madutsaw d'aliyaa immite. Ooni erii, I pas'anenttonne.

⁹ Baabloon de'iyaa allaga asatuu, «Nuuni Baabloone patsanaw koyeeddo; shin pas'anaw danddayibeenna. Ane Aa aggi bashiide, nu biittaa biittaa simmeetto. Ayaw gooppe, Aa pirdday haakkiide, saluwaa gakkeedda; bolla shaariyaa gakkanaw pude d'ok'k'eedda» yaageeddino» yaagee.

¹⁰ Israa'eeliyaa asay, «Med'inaa Goday nuuna shatintseedda! Ane S'iyoonne biide, Med'inaa Goday nu S'oossay ootseeddawaa asaw odoytte!» yaagana.

¹¹ Med'inaa Goday Baabloone d'ayissanaw k'ofaa k'achcheeda diraw, Meedoonatuwaa kaatetuwaaw olaw dentseedda; Med'inaa Goday bare Geeshsha Golliyaa haluwaa hawaadan ootsiide c'igetana. Meedoonatuwaa gadaawatuu

hawaadan yaageeddino; «Wonddaafiyaa leefite; gondalletuwaa oyk'k'ite!

¹² Baabloone bolla olaa banddiraa dentsite; naagiyaawanttakka mintsetsite! Wochchiyaawanttakka untuntu sa'aan sa'aan wotsite; zuggiide naagiya olanchchatuwaakka giigissite!» yaageeddino. Ayaw gooppe, Med'inaa Goday Baabloonon de'iyaa asaa bolla haasayeeddawaanne k'oppeeddawaa ootsana.

¹³ Baabloone, neeni daro shaafatuunne daro mas'uu kumeedda biittaa; shin ne wurssetsay gakeedda; neeni bessena ogiyaan demiyaa go'aykka duus's'eedda.

¹⁴ Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday, «Booli biittaa kumiyaawaadan, taani asatuwaa ne biittan kuntsana; untunttukka neena s'oneedda nashshechchaa barenttu k'aalaa d'ok'k'u ootsiide, ne bollan gayrana» yaagiide bare suntsan c'aak'k'eedda.

Galataa Yetsaa

¹⁵ S'oossay bare wolk'k'an sa'aa med'd'eedda; bare aad'd'eeda eratetsan biittaa baaseeda; salotuwaakka bare akeekan mic'c'eedda.

¹⁶ I haasayiyaa wode, saluwaan de'iyaa haatsatuu guummiino. Shaaratuwaa I sa'aa gas'aappe ayee.

K'ay iray bukkiiyaa wodekka, walk'k'antsaa wolk'k'amissee. Bare minjiyaa sa'aappekka c'arkkuwaa kessee.

¹⁷ Asay ubbay akeekayinne eray bayinnawaa. K'ay work'k'aa tigiide,

eek'aa misiletuwaa med'd'iyaawanttu
ubbatuu yeellateeddino.

Ayaw gooppe, untunttu misiletuu
worddonne shemppuu bayinnawantta.

¹⁸ He misiletuu patsennawanttanne,
kad'etteeddawantta.

Untunttu bollan pirdday yiyaa wode, untunttu
d'ayana.

¹⁹ Shin Yaak'ooba S'oossay,
hewaa mala gidenna.

Ayaw gooppe, I ubbabaa med'd'eeddawaa.

Israa'eeliyaa Asay I barew dooreedda zare.

Aa suntsaykka Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa
Godaa.

S'oossaa Dijinuwaa

²⁰ S'oossay hawaadan yaagee; «Baabloone, neeni
ta dijinuwaanne ta olaa miishshaa. Neenan
go'ettaade taani biittatuwaa mentsereetsaad;
kawutetsatuwaakka d'ayissaad.

²¹ Neenan go'etaade paratuwaanne paraa
toggiyaawantta, paraa gaaretuwaanne untuntta
laaggiyaawantta mentsereetsaad.

²² Neenan mac'c'awaanne attumawaa,
c'imaanne naanatuwaa, wodallatuwaanne
geelayotuwaa mentsereetsaad.

²³ Neenan hentsanchchaanne Aa wudiyaa,
goshiyaawaanne Aa waatsa booratuwaa,
deriyaa mooddiyaawanttanne kaappotuwaa
mentsereetsaad» yaagee.

Baabloone Pirddaa

²⁴ Med'inaa Goday hawaadan yaagee;
«Baabloone asayne Baabloonon de'iyaawanttu

S'iyooone bolla ootseedda iitaa haluwaa taani hintte s'eellishshin kessana.

²⁵ «Neenoo, Baabloone, neeni biittaa sa'aa bayzziyaa wogga deriyaa mala; shin taani Med'inaa Goday neena morkkay. Taani ta kushiya yeddaade, neena deriyaa bollappe duge gondдорssana; hewaappe guyyiyaan, neeni s'uugeteedda deriyaa gidaade attana.

²⁶ Laa"entso neeppe baasuwaan yeggiyaa woy gimbbiyaw akkiyaa shuchchay de'enna; neeni med'inawukka ayinne baynawaa gidanawaa. Taani Med'inaa Goday hawaa oday.

²⁷ «Baabloone bolla olaa banddiraa dentsite; asaa ubbaa giddon malakataa punnite. Aa olanaw asaa ubbaa giigissite; Araaraate, Miinanne Ashkkanaaza kawutetsatuwaa s'eesite. Olaa gadaawaakka suntsite; booliyaa keeshshaa daro paratuwaakka ahite.

²⁸ Baabloone olanaw kawutetsatuwaa ubbaa giigissite; Meedoona kaatetuwa, untuntu kaappotuwa, deriyaa mooddiyaawantanne untuntu mooddiyaa biittaa asaa ubbaa dentsite.

²⁹ «Baabloone ooninne de'enna bazzo ootsanaw Med'inaa Goday halchcheedda halchchuwaa poliyaa diraw, biittay ubbay kokkorene pork'k'akatee.

³⁰ Baabloone olanchchatuu olaa olettiyaawaa aggeeddino; barenttu geesuwaan utti basheeddino. Untuntu wolk'k'ay is's'ina; untuntu mac'c'a asaa mala gideeddino. Untuntu gol-latuukka s'uugetteeddino; untuntu katamaa yu-ushshuwaa gimbbiyaa penggetuwaa kulbbuukka me"eeddino.

³¹ Ha gas'aappe hini gas'aa gakkanaw, katamay morkkiyaan oyk'k'etteeddawaa Baabloone kaatiyaw odanaw, wos's'iyawe wos's'iyawaa kaalliide, kiitetteeddawekka kiitetteeddawaa kaalliide biino.

³² K'ay shaafaanna pinniyaa sa'atuu oyk'k'etteeddawaa, shaafaa yuushshuwaan de'iyaa woray s'uugetteeddawaanne olanchchatuu dagammeeddawaa untunttu kaatiyaw odanaw biino» yaagee.

³³ Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday, Israa'eeliyaa S'oossay hawaadan yaagee; «Baabloone biittay katsaa k'os's'iyaa uddumaa mala; gu-utsa wodiyaappe guyyiyaan, I c'akettiyaa wodii yaana» yaagee.

S'oossay Israa'eeliyaa Asaa Maaddana

³⁴ Baabloone Kaatii Naabukadanas'oori nuuna wurssiide meedda; nu katamaakka mela de'iyaa otuwaa mala kesseedda. Dawii mittiyaawaadan, Aa mitteedda; mal"obaa miide kuntseeddawaadan, I nu ak'uwaan bare ganjjiyaa kuntseedda; yaatiide atteedawaa muc'iide c'uchcheedda.

³⁵ Hewaa diraw, S'iyooone asay, «Baabloone nu bollanne nu asaa bolla ootseedda iitabay ubbay Aa bolla simmo.» Yersaalame asay, «Nu suutsaa ac'uu Baabloonon de'iyaa asaa achcho» yaagee.

³⁶ Hewaa diraw, Med'inaa Goday Yersaalame asaw hawaadan yaagee; «Ne diraw taani mootetana; ne haluwaakka taani kessana. Taani Baabloone haatsaa melissana; Aa pulttotuwaakka toyissana.

37 Baabloone shuchchaa keelaanne worakanatuu de'iyaa geesso gidanawaa. K'ay Aa be'eedda ubbay dagamananne, «Poora!» gaana. An itti asaynne laa"entso de'enna.

38 Baabloone Asay ubbay gaammuwaadan gudana; k'ay gaammuwaa maraadan daarana.

39 Unttunttoo bollay ho"iyaa wode, taani unttunttoo nashechchiyaa ushshaa gibiraa giigissana; unttuntu hewaappe ushiide, barentta dogana gakkanaw, taani unttunta matsoyana. Unttuntu laa"entso denddenaadan, med'inaw gem"ishana. Taani Med'inaa Goday hawaa oday.

40 Shukkanaw afiyaa dorssatuwaadan, dorssaa orggetuwaadaaninne deeshsha orggetuwaadan, taani unttunta shukaw afana.

Baabloone Bolla Gakkanabaa

41 «Asay ubbay sabbiyaa Baabloone oyk'k'ettedda! Baabloone kawutetsatuwaa ubbaa giddon ayiba dagantsiyaabaa gideedee!

42 Baabloone morkketuu abbaa beetay dendiyaawaadan dendiide, kataman eelleeddino.

43 Aa katamatuu kolettiide, dagantsiyaabaa gideeddino; iray bukkenna bazzo biittaa, ay asaynne de'enna biittanne asaa na'ay gidduwaana aad'd'ena biittaa gideeddino.

44 Beela giyaa Baabloone s'oossaa taani murana; I mitteeddawaakka taani Aa uluwaappe kesisana. Hewaappe guyyiyaan, kawutetsatuu aakko zuliyaawaa aggana; Baabloone gimbbiikka kundana.

45 «Ta asaw, Aa giddoppe kesite! Hintte ubbaykka Med'inaa Godaa hank'k'uwaa

suuluwaappe hintte huup'iyaa huup'iyaa ashshite!

⁴⁶ Biittan odettiyaa oduwaa sisiyaa wode, hirggoppitenne yayyoppite! Laytsan laytsan oduu oduwaa kaalli kaalliide yaana. He wode kaatii kaatiyaa bolla denddiyaa makkala oduu biittan sisettana.

⁴⁷ «Hewaa diraw, taani Baabloone eek'aa mis-iletuwaa muriyaa gallassatuu yaana. He biittay ubbaykka yeellatana; siifetteeddawanttu ubbay katamaa giddon kunddana.

⁴⁸ Huup'issa baggappe yiyaa bayzziyaawanttu kushiyan Baabloone oyk'k'ettiyaa diraw, salu-unne sa'ay k'ay untunttu giddon de'iyaa ubbabay ililana. Taani Med'inaa Goday hawaa oday.

⁴⁹ Baabloone Israa'eeliyaa asaanne hara biittan de'iyaa asaa ubbaa wod'eeddawaadan, Baabloone asaykka hayk'k'anaw koshshee.

Baabloonen De'iyaa Israa'eelatoo Odetteedda Timbbitiyaa

⁵⁰ «Ta asaw, hintte olaappe kessi akkeeddita. Hewaa diraw, biite! Hawaan ek'k'oppite! Hintte de'iyaa haakko biittankka taana Med'inaa Godaa hassayite; Yerusaalamekka k'oppite.

⁵¹ Hintte, «Nuuni boreteedda diraw kawushsheeddo; allagatuu Med'inaa Godaa Golliyaan geeshsha sa'atuwaa geleedda diraw, nuuni yeellaa mayeedo» yaageeddita.

⁵² «Shin taani Med'inaa Goday Baabloone eek'atuwaa muriyaa wodii yaana. Deshet-teedawaanttu biittaa ubbaan olana.

53 Baabloone saluwaa pude kesiide, yan geessuwaa med'd'anaw danddayinttonne, yaa gakkanaw kesiide, Aa yaan bayzziyaa asaa taani kiittana. Taani Med'inaa Goday hawaa oday.

Baabloone D'ayana

54 «Baablooneppe asaa waasuwaaw kooshshay, Baabloone biittaappe wolk'k'aama bayetsaa kooshunchchay sisettana!

55 Ayaw gooppe, Med'inaa Goday Baabloone bayzzana; Aa wolk'k'aama kooshshaakka c'o'u ootsana. Abbaa beetaadan guummiyaa morkketuu woraajjiidde garmmaamana.

56 Bayzziyaawanttu Baabloone bolla yaana; Aa olanchchatuu oyk'k'ettana; untunttu wonddaafiikka me"ana. Taani Med'inaa Goday haluwaa kessiyaa S'oossaa gidiyaa diraw, untunttu oosuwaadan taani untunttoo zaarana.

57 Taani Aa kaappotuwaaw, Aa aad'deeda eranchchatuwaa, Aa deriyaa mooddiyaawantta, Aa olaa gadaawatuwaanne Aa olanchchatuwaa matsoyana; untunttu laa"entso denddenaadan, med'inaw gem"ishana. Taani Kaatii, Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Godaa geetettiyaawe hawaa oday» yaagee.

58 Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Orddiyaan gimbbettedda Baabloone yuushshuwaa gimbbii sa'aan walakettana; Aa adussa penggetuukka taman s'uugettana. Asay ootseeddawe ubbay mela; kawutetsatuukka tamay maanabaw c'oo daaburiino» yaagee.

Ermaasi Baabloone Kiitaa Yeddeedda

⁵⁹ Mahiseeya na'aa Neeriyaa na'ay Saraayi Kaatiyaa Sedek'iyaasaw ootsiyaa kaappuwaa. Sedek'iyaasi Yihudaan kaateteedda oyddentso laytsi, Saraayi aanana Baabloone biyaa wode Ermaasi Saraaya bolla kiitaa yeddeedda.

⁶⁰ Baabloone bollan gakkanaw de'iyaa iitabaa ubbaanne Baabloone s'eelliyaa harabaa ubbaa Ermaasi itti s'aatsa mas'aafan s'aafeedda.

⁶¹ Saraaya hawaadan yaageedda; «Neeni Baabloone biittaa gakkeedda wode, ne k'aalaa d'ok'k'u ootsaade, asaw ha mas'aafaa nabbaba.

⁶² K'ay hawaadan yaagaade woossa; «Abeet Med'inaa Godaw, neeni, «Taani ha sa'aa bayzzana; ha sa'aan pas'a k'aas's'iyaa med'eti, asaykka, mehiikka de'enna; ha sa'ay med'inaw bazzo gidanawaa» yaagaadda» yaaga.

⁶³ Ha s'aatsa mas'aafaa nabbabaade wursseeddawaappe guyyiyaan, shuchchaa he mas'aafaanna gatsa k'achchaade, Efiraas'iisa Shaafaan olaa.

⁶⁴ < «Taani S'oossay Aa bollan ahiyaa iitaa gaasuwaan, Baabloonekka hawaadan laa"entso denddennaan muukettana» yaagay» yaaga» yaageedda.

Ermaasi haasayeedda k'aalay hawaan poletteedda.

52

Yerusaalame Kunddetsaabaw Kiitetteedda Gujja Oduwaa

(52; 2 Kat. 24:18–25:7; Erm. 39:1-10)

¹ Sedek'iyaasi kaatetiyya wode, laytsay aw laatamanne itta; Yersaalamen I tammanne itti laytsaa kaateteedda. Aa aattisuntsay Hamus'aalo; Aa Liibina kataman de'iyaa Ermaasa naatto.

² Iyo'ak'eemi ootseeddawaadan, Sedek'iyaasikka Med'inaa Godaa sintsan iitabaa ootseedda.

³ Med'inaa Goday Yersaalame asaa bollanne Yihudaa asaa bolla hank'k'etteedda diraw, wurs-setsan untuntta bare sintsappe diggeedda.

Sedek'iyaasi Baabloone kaatiyya bolla makkaliide denddee.

⁴ Sedek'iyaasi kaateteedda udduppuntsa laytsi, tammantsa aginaan, tammantsa gallassi Baabloone Kaatii Naabukadanas'oori bare olanchchatuwaa ubbaa akki yiide, Yersaalame dooddeedda. Untuntu Aa yuushshuwanka biittaa keelaa keeleeddino.

⁵ Sedek'iyaasi kaateteedda tammanne ittentsa laytsaa gakkanaw, Yersaalame katamay dooddettiide gam"eedda.

⁶ Hewaa gaasuwaan biittan koshay suullina, he laytsi oyddentso aginaan, udduppuntsa gallassan, he biittaa asaw miyaabay d'ayeedda.

⁷ Yaan de'ishshin katamaa yuushshuwaa gimbbii itti baggana koleteedda. Baabloone Asay katamaa yuuyyi aad'd'iide naagooppekka, Yihudaa kaatiyya olanchchatuu mule ubbay k'amma kaatiyya ataakilttiyya sa'aa afiyaa ogiyaa oyk'k'iide, laa"u dirssaa gimbbetuwa ittippe gatsiyaa penggiyaanna kesiide bak'ateeddino.

Unttuntu Yorddaanoosa Dilbbuwaakko
simmiide beeddino.

⁸ Shin Baabloone olanchchatuu Kaatiyaa
Sedek'iyaa yederssiide, Iyaarikko dembbaa
gatsiidde oyk'k'eeddino. Aa olanchchatuu ubbay
aappe shaakkettiide laaletteeddino.

⁹ Hewaappe guyyiyaan, untuntu Aa Hamaata
biittan, Ribila kataman de'iyaa Baabloone
kaatiyaakko afeedino. Yaan Naabukadanas'oori
Sedek'iyaa bolla pirddeedda.

¹⁰ K'ay Sedek'iyaa naanatuwaa Sedek'iyaa
s'eellishshin, Baabloone kaatii wod'eedda. Yihu-
daa kaappotuwa ubbaakka untuntu yaan Ri-
bila kataman wod'eeddino.

¹¹ Hewaappe guyyiyaan, Sedek'iyaa
ayifetuwa wooc'i kessiide, sanssalatan Aa
k'achchiide, Baabloone biittaa akkiide afeedino.
I hayk'k'ana gakkanaw, yaan k'asho golliyaan Aa
wotseeddino.

Geeshsha Gollii Koleteedda
(2 Kat. 25:8-17)

¹² Naabukadanas'oori Baabloonon kaateteedda
tammanne udduppuntsa laytsan, ichcheshentso
aginaan, tammantso gallasan, kaatiyaa
oosanchchatuwaappe ittuu, kaatiyaa
naagiyaawanttu kaappuu Naabuzaradaani
Yerusaalame geleedda.

¹³ Med'inaa Godaa Geeshsha Golliyaa, kaatiyaa
golliyaanne Yerusaalamen de'iyaa keetsatuwa
ubbaa taman s'uuggeedda; wolk'k'aama golliyaa
giyaa golliyaa ubbaa s'uuggeedda.

14 Baabloone olanchchatuu ubbay kaatiyaa naagiyaawanttu kaappuwaa azazuwaan, Yerusaalame katamaa yuushshuwaan de'iyaa dirssaa gimbbiyaa ubbaa k'oleeddino.

15 Naabuzaradaani amareeda hiyyeesatuwaa, kataman atteeda asatuwaanne kaddiide Baabloone olanchchatuwaan gakketeedda asatuwaa kushiyaa hiillaa eriyaa asatuwaanakka gujjiide, omoodoo afeeda.

16 Shin Naabuzaradaani hiyyeesatuwaappe amareedawantta woyniyaa turaa tokkanaadaaninne gadiyaa goshanaadan, Yihudaan ashsheeda.

17 Baabloone asatuu Med'inaa Godaa Geeshsha Golliyaa sintsaan de'iyaa nahaasiyaappe med'd'eedda tuussatuwaa, miishshatuwaa wotsiyaa gaaretuwaanne Aako-Keriyaa mentseeretseeddino; naasiyaa ubbaa Baabloone afeedino.

18 Hewaadankka, k'aykeretuwaa, akaafatuwaa, s'omppiyaa shaluwaa s'eeraa pittiyaabatuwaa, kuyis'aarotuwaa, is'aanaa saanetuwaanne yarshshiyaa wode go'ettiyaa nahaasiyaa miishshatuwaa ubbaa akki afeedino.

19 Kaatiyaa naagiyaawanttu kaappuu Naabuzaradaani k'aykka work'k'aappenne biraappe oosetteedda disttetuwaa, tamaa akkiyaa miishshatuwaa, kuyis'aarotuwaa, keretuwaa, s'omppiyaa wotsiyaa ballatuwaa, is'aanaa saanetuwaanne ushshaa yarshshoo go'ettiyaa ototuwaa akki beedda.

20 Kaatii Solomon Med'inaa Godaa Geeshsha Golliyaan oosettiyaabatoo med'd'eedda laa"u tu-

ussatuu, Abbaa Gap'atii, aappe garssaana de'iyaa tammanne laa"u korumatuwaa misiletuunne miishshatuwaa wotsiyaa gaaretuu med'etteedda nahaasiyaa biratatuu miizaanan likkanaw dand-dayettennawaa keeshshaa dara.

²¹ Laa"u tuussatuukka itti mala gidiide, ittuu ittuu tammanne hospupun wad'aa adussa. Unttuntu s'eessaa yuushshuu tammanne laa"u wad'aa. Unttuntu gidduu kofa gidiide, biratay oyddu birad'd'iyaa keeshshaa orddo.

²² Laa"u tuussatuwaa huup'iyanka nahaasiyaappe oosetteedda gumbbotuu de'iino. Itti gumbbuwaa geesay ichcheshu wad'aa gidiide, yuushshuu gitiyaa misiliyaaninne roomaaniyaa teeraa misiliyaan alleek'k'etti utteedda. Laa"entso gumbbuukka Aa mala.

²³ Gumbbotoo miyyiyaan miyyiyaan de'iyaa roomaanetuwaa misiletuu uduppun tammanne usuppuna; yuushshuwaan de'iyaa gitiyaa malatiyaa misiletuwaappe bolla baggana de'iyaa roomaaniyaa misiletuu ubbaanna itti s'eeta.

*Yihudaa Asay Omoodettiide Baabloone Beedda
(2 Kat. 25:18-21, 27-30)*

²⁴ Kaatiyaa naagiyaawanttu kaappuu Naabuzaradaani k'eesiyaa ubbatuwaa kaappuwaa Saraaya, aappe kaalliyaa k'eesiyaa S'afaaniyaanne penggiyaa naagiya hara heezzu asatuwaa oyk'k'eedda.

²⁵ K'ay he wode gakkanaw, kataman de'iyaa asaappe olaa gadaawaa, kaatiyaa zoriyaawant-tuppe laappun asatuwaa afeeda. Olaa gadaawaa

s'aafiyaa, hewenne olanchchatuwaa asaa gid-doppe k'oriide kessiyaawaanne hara usuppun tammu wolk'k'aama asatuwaa afeeda.

²⁶ Kaappuu Naabuzaradaani untuntta ubbaa akkiide, Baabloone kaatiyaakko, Ribila katamaa afeeda.

²⁷ Yaan Ribila kataman, Hamaata biittan Baabloone kaatii untuntta ubbaa wod'eedda. Hewaadan haniide, Yihudaa Asay bare biittaappe denddiide, omoodoo beedda.

²⁸ Naabukadanas'oori kaateteedda laappuntsa laytsan heezzu sha"anne laatamanne heezzu asaa Yihudaappe omooodeedda.

²⁹ K'ay tammanne hosppuntsa laytsan hosppun s'eetanne hattamanne laa"u asaa Yerusaalameppe omooodeedda.

³⁰ Naabukadanas'oori kaateteedda laatamanne heezzentso laytsan kaatiyaa naagiyaawanttu kaappuu Naabuzaradaani laappun s'eetanne oytamanne ichcheshu asaa omooodeedda. Asaa payduu ubbaanna oyddu sha"anne usuppun s'eeta.

³¹ Ewiili-Marodaaki kaateteedda laytsi Yihudaa kaatiyaa Yo'aakiina bonchchiidde, k'ashuwaappe billeedda. Hewe haneeddawe Yo'aakiini omood-etti k'ashettiide beedda hattamanne laappuntsa laytsi, tammanne laa"entso aginaan, laatamanne ichcheshentso gallaana.

³² Ewiili-Marodaaki Yo'akiinaanna mal"o k'aalaa haasayiide, Baabloonon omooduwaan de'iyaa hara kaatetuwwa ubbaappe aatsiide, Aa bonchcheedda.

³³ Hewaa diraw, Yo'aakiini k'asho golliyaan mayyeedda mayuwaa laammeedda. I atteeda

bare de'uwaa laytsaa ubbaan kaatiyaa maaddaappe meedda.

³⁴ Yo'aakiini hayk'k'ana gakkanaw, hachchi hachchi aw koshshiyaabaa ubbaa Baabloone kaatii immeedda.

Geeshsha Mas'aafaa
The Holy Bible in the Dawuro language of Ethiopia,
Latin script

copyright © 2024 The Word for the World International

Language: (Dawro)

Contributor: The Word for the World International

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 May 2025 from source files dated 1 May 2025

e663db08-d959-5a91-aa50-cd0737b1040c